NKS 4000 4°

Tryk manuskript
til
Poul M. Møller:
Ontologien eller
Kategoriernes System.
(Fragment)

Afskrift med fremmed hånd.
Trykt (indtil S. 53): Efterladte Skrifter
3, 1843, s. 331–350 i omfang
svarende til Poul Møllers egenhændige
manuskript til Ontologien i
Coll. Saml. 4°. 378.

Ordsagkyndelse

Indledning.

Indledningen til Videnskabssystemet i Ordets nøjagtigste Betydning er en fuldstændig Fremstilling af Videnskabens Begreb, som udmærker den fuldstændige Videnskab, som den mangfoldige Sammenhæng imellem det umiddelbare Begreb af Videnskaben, som Videnskabelighed overhovedet, og Videnskabssystemet selv. Den videnskabelige Fremstilling af det videnskabelige Erkjendelsesgrundlag i dets Udvikling til det mangfoldige Videnskabssystem, som Hegel giver i sin Phænomenologie des Geistes, som dette Værk omarbeider med sin Mangfoldighed af Indhold langt ud over sine Grænser og fuldstændiggjør Begrebet af det videnskabelige Erkjendelsesgrundlag, det sande Erkjendelsesskab med Videnskabens Historie. Ogsaa andre videnskabelige Fremstillinger af det videnskabelige Erkjendelsesgrundlag i dets Erhvervelse til det mangfoldige Videnskabssystem, som Reinhold, J. Chr. Bergen, C. F. Krause og J. H. Fichte.

I sin Erkjendelse kan da Naturfysiken
ei kaldes Filosofiens Begyndelse, da Pro-
cedureten i et saadant Foretag af Filo-
sofiens Dele maa forudsætte.
Dens Videnskab skal nemlig lede Læseren
til Naturfysikens Grændser og saaledes
orientere ham, at han klart erkjender,
i hvilken Region han nu skal føre ind.
Den skal vise ham at forstaa, hvad der
mangler, naar man kaldes til Handling,
han nu ellers opfordret til at følge, inu-
manant aller apriorisk Handling. Med
hensyn til Foretagets naturlige Orden
er da Procedureten at betragte som den
første Disciplin af Filosofiens Deles-
ter at andet hensyn maa Naturfysiken
kaldes Filosofiens Begyndelse. Den gaar
mentlig ud fra de almindeligste Handlebestem-
melser for al Virkelighed, der maa forud-
sættes i de foreliggende Begreber der gjen-
nemgaaes i Procedureten. I Begrebet
er altsaa Naturfysiken den sandsete Begyn-
delse, hvortil hele forberedende Videnskab gaar tilbage.

Naturfysiken kan da ei alene som
anden Filosofisk Disciplin paa Grund af
sin relative Selvstændighed foretages saa-
ledes, at den for sig tages blandt forskjellig,
men den kan ved første Øjekast ligne
af Filosofiens øvrige Dele, i sin isolerede
Fikthed: gjøre Fordring paa Forskjellighed.
Dens Bestemmelser gjentages mentlig i
forskjellige Fikthed i alle Filosofiens
Dele, men den selv indeholder de mest
enkelte Elementer ved al Erkjendelse.
Naar Procedureten ved at føre til den
Region, hvori den naturfysiske Handling
bevæger sig, har udført sin Hensigt, kan
Procedureten tabes af Sigte som en
Ting, der har opfyldt sin Bestemmelse.
Den nye Handling, som man nu
begynder sig til, er mentlig ikke længere
bestemmet ved sin Indledning, men
træder frem som absolut forudsætnings-
løs og umiddelbar. Den er følgelig først
ved den handlende Læser, der følger Na-

dagsskikk. Forstag ved sin Opmærksomhed
i om sag ved i skrue ved dets Ergjendel-
ser: skad Hsser sag besinder sig
under dets Frembydning Sammenhæng af
forskjellige Dele, som de forskjellige Del-
ninger ved dets indbyrdes Sammensæt-
ning ere fremkomne.

Saa er saa Vidt, som jeg her har
givet Navn af Inddeling, er det natur-
ligvis ei min Hensigt at følge den Ud-
vikling, som Ordene af en streng viden-
skabelig Propedeutik. Jeg forudsætter
blot at Læseren allerede Overskuer,
hvorved jeg troer Jeg vil og andre Læser at Gø-
re nogen en foreløbig Forklaring ved Mod-
sætningen mellem og Betydning af
Vedkommende Ord. Om de kun
indbefatte Betragtninger af rene Erkjend-
elses-Regler, eller ogsaa tilfældige Ob-
jekter, hvad der gælder om Regelerne i Al-
mindelighed: de lære Hvad, der gjøres ved
Maal; det er et Spørgsmaal om nogen af
dem passer til at rette Tvivlen Hjemmel eller ei. —

Hvis man for en Gjenstand af den kritiske
Filosofie Evne fremstille et foreløbigt Ud-
kast om den Fremgangsmaade, som
der skal foretrages, kunde man gjøre
den Objektion derom, at den gik ud paa
en systematisk Deduktion af Kategorier-
ne; det synes at ligge af nogle saa ner-
mere Bestemmelser vilde dens Deduk-
tion nødvendiggjøre gjøre Sammenlig-
ning eller Vidensgaabens (Kriteriets) Ind-
hold. I den kritiske Filosofie stræber
man nemlig ikke at gjøre en Forlig-
nelse mellem de Begreber, som ligge til
Grund for Erfaringen og som vi ere
gjorte ved den sandselige Erkjendelse.
Disse Begreber søgte Kant at bringe
til Klarhed ved Refleksion over
Erkjendelsens forskjellige Former. For
denne Undersøgelse lagde Kant den
af de sædvanlige Logikere bekjendte
Inddeling af Erkjendelsen til Grund
i: nemlig Den, som lagde Hensyn til
Dens Qualitet, Quantitet, Modalitet
og Relation: i. Det blev i Sam-

Philosophie kaget som en Grundvidenskab, at finde Begrebet Forudsætning i al Tænkning, der sætter objektiv Realitet. Man kan gjøre ikke noget Forsøg paa at vise, hvorledes det ligger i Fagets Natur, at Tænkningen ud- over fremtræder i disse Former. Hellere ikke gjør den sjunderlig Rede for disse Begrebers indbyrdes Forhold til hinanden; da det naturligvis det Førstnaadet maatte erkjendes, om disse Begreber ere hverandre blot sidestillede uden nogen Sammenhæng, eller om de staae i Forhold til hverandre som almindelige og særlige. - Kant giver selv Anledning til dette Spørgsmaal, idet han i sin Kritik af den teoretiske Erkjendelse finder det Mærkelige, at den tredie Kategorie i enhver Klasse fremkommer ved en Forbindelse af den første og den anden. Man finder ikke denne Tanke, hvorpaa Kant selv ikke lægger nogen Vægt, opfordrer stærkt til fremdeles at forfølge, hvad Forhold de to forskjellige Klasser af Kategorier have til hinanden. Ligeledes

gaaer endelig ogsaa ellers mindre bekjendt alt andet den kritiske Philosophies Udvikling, hvor de sammenstødende i den bestemte Fordring om en Deduktion af Kategorierne.

Man ved dette Tilfælde til den kritiske Philosophies Fortjeneste er det af største Vigtighed, at man klarer enhver Forestilling om Kategoriernes Subjektivitet afgjørende. Kant antog nemlig, at disse Begreber, som ligge til Grund for Tænkningen, blot ere Former, der ere nødvendige for Menneskets, naar det skal kunne tilegne sine sandselige Forestillinger objektiv Realitet, uden at disse Former selv kunde erkjendes for Ting-en i sig selv. Denne ganske vildledende Paastand erkjendes for ugyldig i en rigtig Fremstilling af Ontologien.

De Erkjendelser, som under Tænkningen af Tilværelsen nødvendig Fuldkommen Overbevisning, gjælder nødvendigvis for Ting-en i sig selv. Ogsaa naar den Kritik

for rigtig, indviklede man i en Strid, der
saaledes gjennemt forfulgt offenbar sig selv. Man
kan nu ikke gjendrive den Paastand, der
ved adskillig Ret af en videnskabelig Be-
tragtning saaledes falder sammen med den
Overbevisning, at den menneskelige Lands-
ning er bunden til sjælelige Love, der
følge saa vidt jeg blot kjender
Begrebet om Aandens Natur og Væsen,
ikke ved ubetinget tvingende Magt bestemme den
blot at udtale sin Mening for alle fornuf-
tige: „Saaledes nødes jeg efter mine
Subjectivitet til at tænke mig Aandens
Væsen; men hvo kan indbilde mig for,
at jeg ikke tænker at rigtigt, det er blot
til den Ejakulation at føre til blot vilkaarlig
og Tankens, der dog for mig maatte gjælde
Gjennem Overbevisning." – Vidnesbyrdet
kan ved Udtalen om Nødvendigheden
for sin absolute Gyldighed, efter sin egen
Overbevisningen om Tænkningens
Karakter hjælpes ved at Begrebet om Tænk-
ningens Betydning i Tilværelsen og dens
Udøvelse fra Religionens Synspunkt

det Alt-indbegribende Væsen, uden Sam-
menligning, naar begrebet er udtalt, paany
fremkommer med sin simple Sammenhæng.
„Saaledes maa vi tænke os Tilværelsens
Grundforhold, men maaskee det ikke
ikke saaledes end vi maa tænke os
dem." – Vi indsaae da til at gjøre sine
Gyldighed, der troer med en ansat Forbe-
holdsom at dømme tilintetgjøre alle dennis
videnskabelige Tænkninges Fundament. Lad det
altsaa være muligt, at Sammenhængen
føres til blot Skinbarhed, – en Mulighed,
der for sig tager ligesaa lidet Hensyn til,
som saa mangen anden, f. Ex. den, at
Maanen er en glimrende Ostrue – den ef-
terfølger en anden Slags Overbevisning, at
snart det for en fornuftig Tænkning med-
fører Overbevisning, gjælder for ingen
Mening. Vi antage da mangen for
alle, at snart fornuftige Væsener nødvendig
maa tænke at være, nødvendig er, saaledes
som det maa tænkes, og begjære ingen sik-
rere Vidnesbyrd end dem, der for os med-
fører sin Overbevisning. –

Efter disse Undersøgninger og Læren om Tidsforholdene kunne vi fortsætte vor Undersøgelse af Læren om Substantialitetens Systemer.

Vor nu Naturfilosofien af den Schellingske Skole forklares Ontologien bedst som Udviklingen (Udviklingen) af det Absolutes Begreb. I Schellings Filosofien optræder nemlig dette Begreb uden al Forklaring, og de faa Bestemmelser, hvormed det tydeliggjøres, er mangelfuldt for Sind, der vil faa noget Begrundelse med de filosofiske Begreber, der gik forud for Naturfilosofien. Alene ved denne historiske Sammenhæng kunne vi begribe: intellectuel Anskuelse, det Absolute, Subjectivitet, Objectivitet etc.; hvoraf Schelling gjør en umiddelbar Brug, for Læseren saa nogen bestemt Betydning. Denne Mangel har man ogsaa tilskrevet med Retfærdighed ved det Forsøg, at Naturfilosofien altid

Ontologien sammenlignes ved Naturfilosofien.

De forskjellige Definitioner paa det Absolute, som findes hist og her i Schellings mange Skrifter, maatte naturligvis sammenbringes af den opmærksomme Læser. Det Absolute bliver snart betegnet som Identiteten af det Ideale og Reelle, snart som Identiteten af Enheden og Mangfoldigheden, snart som Identiteten af Kraft og Form eller det Uorganiske og det Organiske o.s.v. Men der findes altid ingen tydelig Vejledning om disse forskjellige Grundbegrebers Betydning og Forhold til hinanden. Og dog er det umuligt at forklare sig Fremgangsmaaden klart, at det er Tanken eller Natur, der bringer Schelling til i visse Regioner af sit System eller at forandre sin tidligere brugte Terminologi. Til Grund for Ubestemtheden og Uklarheden i Begrebernes Betydning ligger dernæst den

Nødvendigt, at Naturerkjendelsen kunne-
skjer jevnlig blive brugt istedenfor
vanen Landbestemmelser, som naar
Ordene Lyd og Lysnyder ei tages i den
sædvanlige Mening, men bruges for
at betegne Elementerne begreber
i Tydskland.

Da Tidsalderen ikke længer kunde lyg-
-fredsstillet med den talmæssige Form, som
Schelling havde fremstillet sin Anskuelse
af det Absolutes Natur og Væsen (især
efterat en Deel af Tydskerne havde
bragt Fremstillingens Mangler til
klar Bevidsthed), angreb og udførte G. W.
Hegel det store Værk, at udvikle alle
Filosofiens Grundbegreber i systema-
tisk Sammenhæng. Ved denne Anledning
er Ontologiens Tid i den Form, som
Filosofiens nuværende Udvikling Trin
bleven gjenført i den filosofiske Ver-
den. Følgen heraf har ogsaa været, at
de flere indenlandske Filosofer, som
i nyere Tid have givet Fremstillinger

af hvad gjennemgaaende Videnskab,
mere eller mindre have benyttet sam-
me Forudsætninger og Hjemmel hos
de Forbilleder, som den saa ofte tilkjendte i sin
Videnskabelighed af Logiken.

Ontologiens Formaal bliver da at
bringe alle de begreber til videnskabelig
Enhedlighed, som Filosofien maa betje
ne sig af i det Absolutes fuldstændige
Exposition. Det Absolute skal ved
betragtes efter sit Indhold almindelige
Bestemmelser uden hensyn til de spe-
cielle Former, hvorunder det træder
frem i Tid og Rum. Alle de begre-
ber, som efter deres sydvore Betydning
kunne tænkes som væsentlige Predica-
ter for det Absolute, fuldt saadan
efter deres Betydning og afgive
Bidrag til en Konstruction af
Begrebet i det Absolutes Lyd.

Vi have ovenfor sagt, at On-
tologien er en for sig absolut lukket
Kreds, som ved en Slags Fremstilling,

ligesom unsere andre Filosofiske Retninger
stor sig tragte dem gjøre fortjent, ingen
større Klarhed udbredte over sig, naar
den sås i sin organiske Sammenhæng
med hele Filosofiens System. Man
skjønt Ontologien har en saadan relativ
Selvstændighed, at den kan fortsaas af
sig selv, idet dens fortjellige Dele da-
ske ret nødvendige Lys paa hinanden,
er det dog klart, at en Læser, der er
blottet for al Filosofisk Dannelse, staar
saadan dens allerførste Betingelser
fuld en saadan stræb ned forbundne En-
gjendelse. Under sig orientere og over-
ser i hvilken Kanske Region han
befinder sig, naar det saaledes bitra-
tes som et Lykkestræf ved som en Red-
ning, der kan gjøre Regning paa,
og som ligger i Tingens Natur.

Men det er ikke saa synligt, at dette
Skrift vil blive læst af saa Mange, der
alvorlig ønsker Erkjendelse ved sin
Læsning Filosofiens Emner. Enstemmed

ansaa jeg det for rimeligt, at de Kloste, som
mine Tjenere det vogne Opmærksomhed, som
kun altfor fuldvel Prof. Sibbern's mystiske
Værker. For saadanne Læsere som dette
maaske vogle saa Betragtninger, som vil blot
ret begrave laagge til Grund som alvorlige
bekjendt, jeg mener Begrebet: aprioriske
Begreber eller Kategorier. Det antages
ikke for en afgjort Sag, at der til Grund for
al Erkjendelse ligger medfødte Begreber,
som de franskilles nogle med sandsynlig For-
nemmelse gjorde Fordold. Enhver Art
af Tænkning i videnskabelig Betydning af
Ordet har ved ethvert Skridt af sin Ud-
vikling saadanne Kategorier til sine
Forudsætninger og anvender dem, selv
uden Bevidsthed derom, ved enhver af
sine Beregninger. Vi have sagt, at disse
Begreber ligge til Grund for al Erkjend-
else. Denne Sætning har ganske bog-
staveligt Sandhed og fuldkommen al-
mindelig Gyldighed; thi al Erkjendelse
kræver til Virkelighed sin Tænkning

og Landsinget bestaaer i sin Grundskat
af oprioriske Grundskatninger, som udspringe
blot af den Jord og Lade dens Besiddere
fremmed. Ved disse Bidragenes udbjudes
de Forsamlinger med Virkelighed,
som Sin var til for Landsinget og
som dog for sit Vedkommende Subjekt vedkom-
mende Overbevisning om objektiv
Gyldighed, som de Forsamlinger
ere Følge Afhandlinger af Rasonne-
ment tillægge
gen gjennemtrenge
paa afsmidt af Dom
ni angaaende Ret af
Pandsætning Sag fandt
de, at Subjektet ad
fremde fra sig selv og
gat for sig, forskjellige
de, men for Sinnet
fælles Bidragenes til Grundskat,
nemlig Erfaringen: Selvarbejde
for sig Hevn, osv.

Hæfte 2

Der gives i Menneskehedens Udvikling
en Periode, da Menneskets tænkende Aand staar paa
Kategoriernes med fuldkommen Bevidsthed,
uden Betænkelighed og Frygt over deres rette
Betydning. I denne Tænkningens Ungdoms-
Tilstand udgjøre disse Begreber de faste
Punkter, hvorom Erkjendelsens Udvikling
drejer sig, men som selv skridtagen for-
Erkjendelsens Øre. Selv ophører Menneskets
med Reflexion over Tænkningens Forud-
sætninger og Efterligning af fremmed
Exempel, der gaaer over dets Forstand, for
dets finere Tact for disse rette Brug,
hvorfor der en stor Del af de mest
abstracte Kategoriers dybe sande Be-
tydning for dets Øie ikke
Sandhed, at alle Kategorierne i det Men-
neskelige Erindelse paa mangfoldig Maade
bringes i Forvirring og Opløsning,
uden at Fornødenhed nødes den
Eneste-blivende Tænker Ro
til under sine Tænkningens

Det naturlige Grundlag for Enkeltpersonens naturlige mer eller mindre snare til sin Udvikling Lyksalighed, hvorved de afvigende Egenskaber paa dette Standpunkt kommer til Udvikling for Individet, bevirker normalt paa den Rigdom og Castemangfold, som findes i Modersmaalets Ordforraad og Struktur paa den Side, hvorunder Sprogets første Kommer det for-Øvrigt i dets Omgangsbrug. Den, der kjender nøie til Folkeindividualitet ved at Sprog, der er saa sælsomt paa Landskabets maader som det grønlandske, kjender ved en ikke ringe Øvelse i dette Sprog, hvorledes ved dets intellectuelle Individualitet, som saa ofte overser.

Vi tale her om Kategorierne saaledes som de først vise sig, naar de blot umiddelbar fastholdes ved bestemte Former i Sproget. Da ere de vanskelige at betragte som en Tradition, som en Folkestammes fælleds Eiendom, som er dets intellectuelle Fødselsarv af

at ske de mest karakteristiske Eiendomme af dets Folkets Tænkemaade. Kategorierne ere kommen ved første til Individet som en Tradition i Sproget, med ofte ganske dunkelt Begreb af det som noget Fremmed. Naar denne Tradition tilegnes af et enkelt begavet Individ, finder det mest ikke ved en Lærer for sin Bevidstgjørelse, som det bruger sig til Hjælp ved en dets egen produceret Tanke. Det bemærkes fuldstændigt i de Former, som føre Stammen til, som ikke mere er det en Individets Eiendom ved det andets, fordi det er en Form for den almindelige Fornuft, der Eier for Virkeligheden, idet den gjentager sig i de særlige Individers Tænkning. Individet bemægtiger sig, naar det benytter i sin Bevidsthed Tankeformen, og dets Fornuftlige bestaaer Eier i Sammenhæng med at Talefærdighed fornuftlig, som Sprog Ord ogsaa gaar igjennem dets individuelle Eiendom.

I Anvendelsen af Kategorierne og i Reflexion over de Kategorier i det Enkelte, der ikke have saa tæt ved sig umiddelbar Erfaring, følger det tvetydige Subjekt sig i sit eget Element, men ved i Kundskaber om Tingene sandselige Bestemmelser: Thi man maa en umiddelbar Kundskab ogsaa kunne anerkjende som Kundskab. Naar det modsiger sin Kundskab, at en Ting er rød eller sød, da er dens Kundskab ødelagt for det i en anden Erfaring, end naar det erkjender, at et Phænomen er Aarsag til et andet Phænomen. Tankningen føler sig overbeviist ved sig selv, naar den reflecterer over Kategorierne: Aarsag, Virkning, Grund, Følge o.s.v. end naar den betragter de sandselige Predicater, som tillægges de tilsvarende Ting. De først nævnte Kategorier ere Tankningens Egne Produkter; den gjenkjender i dem sin egen Virksomheds faste Regel, den føler sig her paa en anden Maade hjemme, end naar den har at gjøre med Forestillinger og Kategorier, som fremstille blot sandselige Affektioner i Sjelen.

Kategorierne kunne saaledes fremtræde paa en dobbelt Maade som Regler for Tankningens Erfaring. Der er Grund for at kalde dem Kundskab, da de ligge til Grund for Tankningen i den blot naturlige Kundskabs Periode. De bruges da, uafhængig af Tanken til den, efter at en Kundskab af det tvetydige Subjekt, medens det paa en sandselig og forstandig Maade opfatter sin Erfaringsgrund alene i en populær Form, udtaler sin Religionskundskab. Det kommer nu at stemme sig forskjellige om de Gjenstande, der i Omgangen fremstille sig for det Sandse, uden at det Aandelige bestandig træder i Erfaring med en Tankning, der gaar ud fra Kategorierne som sine faste Grundbestemmelser. Her vise de apriorisk Kategorier sig atter som aldeles Klare og forstaaelige for Tankningen; de Grund-Kategorier: Tilsvar, Aarsag, Virkning o.s.v. for ideelig Tanken

Gjaar. Man en saadan unsidig Lov for-
gaaer saaledes en ligesaa Exaktig Sam-
stilling af den [for en ügnorlig Betyd-
ning alvorlig] modsatte Betoning, at
det Sandsyd Barnet er en ündvalig
Mangfoldighed (Bi nelge unnlig for
at Eksempel, der kan benyttes allerede
blan fransört af den encyclopædiske Sö-
krates, da han med saa Ord fremsagde
den store Modsjelsö, der skulde Ved
mellem Skolosofernes skrinügaer) —
Man, naar en Læser følger, at han
i anvendig Kategorie for oftegat Vid-
skabelig Sandt Begreb, da ligger der
i hans Mening baade Sandhed og Vild-
farelsö. Sandhed er det, at en vendig
Kategorie saaledes kan tænkes, at
man kri har et Moment af Virkelig-
hedens Begreb, som kan lægges til Grund
for en Bedömmelsesmaade. Urigtigt er
det Skrimt, at han fralægger andre
Kategorier den samme ünmiddelbare Be-
tydning. Den ütrygtelig ödtalte

Kategorie betegner Ting ud af den appri-
mitive Erfaringens Orden, men den, som i
et saadant anvigt Ord finder en tilfreds-
stillende Form for sin Erfaringsö, mener
ved sit Ord mægtet mere end dermed ud-
trykt. Dette kan man i Stand til at bringe
sin Erfaringsö Synspunkt til Klar Be-
vidsthed, medens man ved det Samme vorer
Kommet til den Indsigt, at man maa
stræbe frem til en modsat Sammenlig-
ning for stadig ligesaa ünmiddelbar Betydning.
Man vil finde en modsat Sammen-
stilling formaa i en tredie, rigtigere
Kategorie, hvori de to forgaaende
Dage bevares i deres relative Gyldighed
som tredie, fyldigere Kategorie bliver
ved fortsat Sammenligning ligeledes ensidig
for mangfoldig, gaaer over i sin Modsæt-
ning og samler sig paa i Forening
med den en ny selvstændigere Kate-
gorie.
(Ved disse Ord er en foreløbig Sam-
stilling givet om Ontologiens Method,

der vil minde Klarhed ved Fremstillingen af Videnskaben sees. Derimod agter jeg, dette under Forudsætning af Lovene, dette ved Udviklingen deraf, at tilkaste mig endnu adskillige Reflexioner, i den Hensigt at bringe Methoden til Klarhed.) —

Ved en saadan Fundamentalvidenskab som man vil at System af apriorische Begreber, fremkommer, naar Begyndelsen dannes som Begreb af Videnskab, i en mere udviklet Form bestemmer den ene mangfoldige Erkjendelse, sub specie aeternitatis. I et saadant System af Begreber udtales en oprindelig Erkjendelse af Virkeligheden, som der bestemmes, hvad der altid og nødvendig maa tænkes ved Virkeligheden i Forskjel fra ved forskjellig Fremstillinger. En saadan apriorisk Fundamentalvidenskab, som Ontologiens Indhold, giver det Resultat, at Personligheden er Virkeligheden tænkt i sin Fuldhed, altsaa

at Tanken ved Fuldhed af Tanke virkeliggjør, uden hvad der har Karakterlighed. Men den i Tanken gjennem den hele Cyklus af mulige Determinationer klarer det tydeliggjort, hvad Virkelighed er, og hvad Personlighed er; thi ved alle Ord kun forudsat, at afgaaet af disse Ord skal medføre en umiddelbar Betydning. Ved en saadan apriorisk Fundamentalvidenskab opnaaes en Fordel fremfor. Der ikke blive Virkelighedens apriorisk Begreb Fuldstændig foreliggende. Der gjøres nemlig Rede for, hvorledes Virkelighedsbegrebet altid maa tænkes allerede under Forudsætning deraf. Der gjøres saaledes Rede herfor, at Udsagn med Hensyn af Forudsagt er udtalt, hvad man forstaaer ved den Betydning af Virkelighed er Personlighed. Denne Sætning maa ved Forudsagtes Klarhed kunne nærmere en anden Betydning ved den, hvormed den har været forbundet kan udtales. — Der ikke Ordet blive de nemlig Kategorier ved de Dannes for-

klarede, uviar de under Overdragelse Lov
Influents paa Sprog Plads og ved Sprog
Plads i den fælles Sammenhæng. For Sig,
der, efterat jeg gjennemtænkt først Grund-
begreb efter dets Betydning i den onto-
logiske Sammenhæng, atter vender jeg til
den empiriske og den praktiske Sam-
ning, som disse Grundbegreber, skjønt
de bruges i de samme Forbindelser,
have den naturlige Fremgang valgte
dem, saaat en fjærn Betydning; thi
selv til det Enkelte kine Sprog tilbrin-
ger sin ved det Fjærne, som Ontologien
har gjennemtænkt, den med.

*) Ontologien er Læren om Sammenhængen
og Tilværelsens enige Former: den frem-
stiller nemlig de almindelige Bestemmel-
ser, som gjælde for Alt, hvad der er, hvil-
et Alt tilligemed, som Virkelighedens følgen-
de Fremstilling skal vise, medfører
de Bestemmelser, hvormed vi skulle

*) Hertil er: Kanten af Forfatterens Haand-
skriftbemerket: „Denne § maa nærmere omarbei-
des, især Talebrugen: Ontologie og Metaphysik"

i det Foregaaende ved Artikulation saa
betegnet det, nemlig Tilværelse, Virkelighed.
Ved Udviklingen og Forklaringen af
de Begreber gjælder Bestemmelsen for
det Virkelige blinder tilligemed Grund og Virk-
ning og Gives Forhold til Verden tænkt
i abstracte Begreber: tænkt i Almin-
delighed, uden at Hensyn til Virkelighedens
konkrete Indhold optages i den ontolo-
giske Sammenhængs Form. Ligesom Sam-
menhæng i en endnu Betragtning tit for
tænkt Alt under Tingsordens Form,
men saaledes, at Sammenhæng paa
en abstrakt Maade hvis omfatter
al Virkelighed, saaledes er ogsaa Tilværelsen abstrakt tænkt i det Fal-
Systemet af apriorisk Begreber, som
ved objektiv Gyldighed bestemmer
al Virkelighed, naar vi fremstille Tilværelsens Rigdom. I: uden at indrøm-
me noget Indhold vilkaarlig Magt
til at bestemme den Talebrug, som
skal bruges i Filosofiens fri Republik,

brügs ni dette mangetydige Ord [abstrakt] for i en Bemærkelse, som for tilstrækkelig fjernet i Videnskabens Historie. Det brügas i Videnskaben snart om det Resultat af Abstraktion, der besidder i Overstillingen, snart, som for, om de ontologiske Begreber i deres Totalitet, snart om en enkelt Kategorie, hvori første Landskabsmennesker indbefattes, forsåvidt den sammenlignes med en indbefattende Kategorie. Alt Aristoteles betegnede med τὸ χωριστόν saa-ledes en af de for sig tænkte Kategorier, som det afsluttede Landskjendskab afdragne Begreb :/:—

Ontologien udtaler, som sagt, at Forudsætningen af den videnskabelige Erkjendelse; men denne anden Forudsætning er Erfaringen. Den første Erfaring, der gav det gjennem-arbeidede System af Kategorier til Jordbefolkning, altså den apriorisk tænkte Erfaring, der er formet med Sympathi og virkelig Personens Erkjendelse, er menneskelig Erkjendelses Energie. Den

menneskelige apriorisk Tænkning af Tænkningen er ei guddommelig, men i Virkelighed den første menneskelige. Erfaring uden den rene Tænkning er blind og apriorisk begreb uden personlig Oplevet Erfaring er blot formel Begribning uden Perceptionens. x)

Ontologien har det tobelte Formaal, dels at bringe de abstrakteste Bestemmelser, som udgjøre de indeholdte Kategoriers Indhold, til bevidsthed, dels at vise, hvorledes disse Bestemmelser med Nødvendighed komme sig i de indeholdte, fra at Tankeabstraktionen først kan Navn saavel af analytisk som syntetisk; dog ved den afstillende Tænkning, Udskillelsen af en enkelt abstrakt Bestemmelse, bliver dens Udskillelighed fra den medsatte Bestemmelse, hvormed den indtager, allerhyppigst indsat. Man har oftsaa

x) Dette Ord maaske maa udvikles, idet Forskjellen mellem Tænkning og Erfaring. Hegels Marginalnote.

32.

1— 32

det Vejrgammel, hvormed Analysen skal
gaae; thi ein Anden synes at antage det for
en afgjort Vey, at den Fuldkommenste Land-
ming for afhjelper de fleste Mangler —
naturligvis under den Forudsætning, at
Hjulspaaret bestemt følges med. At afhjelpe
sin paa ikke større end nogen absolut
Ufremme, kand man ikke, da den finere
Landring bestandig paa det i sin Magt, at
indskjøde skarpe Led i de vidtrakte Vejrabes
Rækker. Man, de Landmænd der Kun
er ogsaa (sand) Landring ved bestemt at
indskabe, kan den af Mangel paa Erfaring
Ord ikke Gammen til at skabe sig fremmed
at Skinlin. Den Landmand kan ikke Gammen til
at tabe sig i Haarklöveriet, hvor Ordet gandske
træder i den forunrolte Landes Stad. Ligesom
Faren ved at efterligne Landbrugsvaaben
Norm kan forkjælte, ofteviral Landringen
sker ofteste at benøje sig hvid, kan der ofteste
paa Overgangen til den komme Faren
ginge an ved og selvvid Faren.

Hefte 3

Det egentlige, hvori Liv og Død staar til hin-
anden Forskjel som anden Forskjel
end mellem Ordets umiddelbare Betydning
i Modersmaalet vi vant er forlagt. Hvad
-as for den grove Filosofie som hvile sig
-ver; Ej den er nogen fremmed af Folkets
(Stammens) poetiske Tænkning og den
bevæger sig Ordenes umiddelbare Betyd-
-ning som af en kraftig Rod. Imagren
bliver den Tænkning, som gaar for sig
i fremmede Folkesprog end vore Ordformer
og tvinger frem i en tvungen Dragt af
Fædrelandets Talemaader. Og Ingen er
andensteds for den Lærde, der har sat sig ind i
fremmede Folkeslags Talebrug saa
meget Fremmed Liv tilbage. Men,
naar individuel Vilkaarlighed i Ord-
-ens Dannelse gaar altfor vidt Kaa-
-delse, taber Talen alt mere og mere
af sit [illegible] Liv (den Betydning),
som den udbreder sig i Livets Lø-

-vagnad Tro sin Rod og sit Livsverinde. Ma
Longst nedblinner den som en blot sübje
-tiv Form at sann Gjedigsed for Tankens
Sely, men liljest blinder den ensomme
Tankning i ölngjorte Former til at
blot Ordmagasin. Heri ligger en af
Grunden til at den analysserende Tan
ning kan gaae för nidt; den kan nem
lig neppe sig for mugt til det Kunst,
de Ordet blinder brukt at nilbaarhigt, blot
subjektivt Udtryk for Tankens, brukt gan
-ske tandelöst. Den gamle Sætning,
gri bene distingüit, bene docet, er derfor
temmelig ensidig, med mindre man
legger Jordelus Ekstentrygk ind i Tillegget
bene. Ved dette bene maa de brukes
üdtrykkens, at Distinctionen maa be
handlig gaae hjaand i hjaand med
Konjunktionen, dvs, at Analysen
ei maa forhjoldes til den blinder en
indholdslös blot formental Tankning.

Man, at en Fremstilling af Filosofien (Ontologien
logien) har anerkjendt de rette Grundtar
for Begrebets Articulation og formelest sig
i Gjedfindigheden. Kan Kun üniddelbart
dömmes af den hjönsomme Hjender; den
lader sig naturligvis ikke göre noget
videnskabeligt Kanin vedtor. Den rette
Grendsj blinder for ofter Individualitetens
(Folkets) og Tidsaldrens Fordringer af
sörst forandrelig Natur, saa at heri ligger
en af de mange Grunde, som gör Fi
-losofien til at tvede frem i en Mang
foldighed af individuelle Former. Den
Fremstilling af Filosofien, hvorved
at Individ üden Affektation finder sig
tilfredsstillet og hvori det bevæger sig frit,
er snart mere Koncentreret, snart mere
üdviklet; man kan ingsten for Tids gjeldig
Form Kan aldrig findes. Her ofstille
vi Kun den almindelige Fatning,
at Fordringen af de abstrakte Tanke-

-maksar, som i at Lægrab ere forenade, kan
bringas för nidt. Afhandlingar, hvari denna
Åsil begagnas, tilbraga sig derför lidet Be-
märkelsen i Litteraturen: de kunna uan-
lig kun för Läsaren. En sådan omständig
Analysi förutsätter ofta kännedom af Logi-
-matern, som utgör Hegels egen Method
fortsätta Sönderlemmelsen af de Le-
-grabar, som kan blifva skadande med-
förer lindrig är dock Framställningen
i flera Delar af Hinrichs! Sätt
Hegel, som dig kunde mest Anledning
til at glädja dig med den, bidrar i sin
Lärare förfallaren at lägga större Vikt
een Klarhet, och tillskaar, at det oftast
skulle kunna sätt kunnandig bestämdt
at följa sina Tankar.

Medjät det Tomrum af Filosofien
och isär af Ontologien, hvari Lagrabbe

abstracta Begrepp kan mycket oftast,
så at det förmår blifvar alltför ofruktbart
og tabar sin Intresse, ty det som lider
ifrån sin medfälla Mangel, allar af sin
medfälla Grund; kan blot subjectiv Erfa-
ring ej mera det förvåna, som djup
alt för lang Tvist i Framställning. [Eodem brevius et clarius] Ligaså
Filosofiens Framställning til tabar
sin Intresse derved, at Lägrabat
blifvar alltför mycket skiljd i sina abstrac-
ta Begrepp och så at säga ofruktbart
i tjunde Tvaade, lider den också til
af den medfälla Mangel og tabar
derved sin objectiva Giltighet; ni
tanke derved een det onaturliga
Tomrum, som gjör alltför lang Tvist
i sin Dialektik, omständigheter för
många Mellanled og derved blifvar
ofördaanligt för Läsaren. Man

*Et vidt Maal, hvoraf ogsaa Jus Ped
Eiden og den bestemte Forskjel, hvorved
den Adkomstlidelsen er klassen til.
Paaludes er et bestemt Forskjel mellem
Intussusception og Extansion i den Philo-
sophiske Landvinings Formation ere
af de Maader, hvorpaa Nationalaanden
udtaler sig for at Folk.

Förste Kapitel.

Larum om de unkalte Lagrabar.

1ste Orsprit.

Lagjundskjöbagrabarna.

Vid Reflexioner omm förjunkelsens Natur kan den naturliga Wälljud om Landningens objektiva Realitet i den Grad förstärkras, at al Tankeförmögenhet synes at förwandla sig til at betydningslöst Spel und blot subjektiva Lagrabar. Derwid oftaar saadanna Fikkelser af Tankeförmögenhet som Idealisma, Skepticismus og Nihilismus, der kann dras fallets Grund dri, at Landarna först med en wolsom Abstraktion aldrig afskiller Tankeförmögenhet från Tilwarelsen, og dernäst förgjäfwes sökes sig om efter Grunden för dess Oförmögenhetsmanifestation.

Man med at fortsätta den Landsyning,

Sidetal 47
manpke

den betragtes Tænkningens Grundbegreber som blot subjective Former, under hvilke man, at den ønskelig kaldes sig gjennemføre med Konsequents. Den kaldes sig aldeles ikke indlade uden under Forudsætning af ikke Grundbegrebets reale Gyldighed, som man. Den bekjæmper sig at finde Midler til dens Fremstilling. Man, naar man har gjort sig ikke klart, at den blot subjective Indretning overtræder; den Talmudfigelse, som den tilskriver indviklet sig i, at blande bragt til Fanatisme, og Vrimmel at banet for at Fremtrædelse i Erfaringen. —

De Begreber, hvorved tilkommelse Tænkning, Tænker nemlig ønskelig alle tilsammen have deres Betydning for Erindringen. Det erfares desto tydeligere, jo mere man vænner sig ved den skarpsindige Reflexion til de mest abstracte blandt dem. Vi ville først fremsætte Categorierne efter det mest indholdrige Grundbegreb,

som forefindes i vor Erindelse, nemlig Begrebet Væren eller at være; thi der ikke ni intet en tomme-tigelig Grundsætning for idealistiske Tænkemåde og Grublerier. Den Mening, at Begrebet Væren ikke har nogen objectiv Gyldighed, har Hegel konsequent forfægtet, og den den Hegel tydelig udtaler, at hvis man ikke forudsætter dette Begrebs Realitet, kan man ene Hertil svares, at det er, eller at det ikke er. Derfor kommer den til ydermere Modsigelse, hvori Kants formindskede Kritik er indviklet. Efter Systemets Klar maatte Væren anses for et subjectivt Begreb, der blot gjældte for Phænomenernes Verden; uagtet dette ikke er tydelig om det, der i sig selv er, uden at der gjøres mindste Rede for, hvorfra Begrebet formen kommer og hvorfra det skaar sin Realitet. Men det er Tegnet Natur, som har gjort sig gjældende

med en Genstand Forskjellighed: man kan
sætte spørgsmaal ved Rigtigheden af
at tillegge Begrebet Væren mere end
sædvanlig betydning; ja endog at anfægte
dets Realitet for man ikke vidste
til at fremføre det som Realitet. —
Dette Begreb, som medfører saadan
overordentlig Vidtgaaende paa Realitet,
er skikket til at gjøre Forskjellighed
mellem Begrebet og Væren
ret indlysende, og dette Begreb kan
vi, som sagt, nærmest tilknytte vort
Punkt for Ontologien. —

A. Væren. Den Ontologien har for-
udsat uden videre videnskabelig Undersø-
gelse, nemlig Begrebet Væren for sin
Grundvold. Den forudsatte, at Ordet
medfører den Betydning, hvori det for Sprog-
bruget, men ved Fremgangen til de
videnskabelige Begreber, til hvilke Be-
stræbelserne dialektisk vil udvikle sig,
vil denne Betydning vise bestemtere Form,

idet Overgangen skjer for, ligesom ved alle de
følgende Kategorier, ved Hjælp af Ophævelse
paa det foregaaende.

Sandhed: Væren er Begrundelsespunk-
tet i den egentlig filosofiske eller pro-
duktive Tænkning, og det er videnskabens
Fornemste, at have et fuldt ægthvidt Ind-
hold af dette Begreb. Det Begrebet Væren for Tæn-
kningen udvikler sig til indholdsrigere
Begreber, den Tænkningen ved Hjælp
af disse søger selv at frembringe sit Indhold,
og det Indhold, som den selv frembringer,
er en Kreds af Bestemmelser for at
virkeliggjøre, hvilken dens Almengyldig-
hed og Nødvendighed. — Undersøgelsen be-
skriver den Skridt, at man ved en
afgivende eller, som man nu til Dags,
immanent Tænkning kan udvikle
Tænkningens og Erkjendelsens almindr-
ligste Bestemmelser paaviser, at Tænk-
ningen efter Abstraktion fra alt Ind-

skold med sei Selvstendigskap reproduserar sig selv i sin sanda skapnad, der tilsammans den. Undersökelsen med denne Lære bærer altsaa paa Misforstaaelse. Man denne Misforstaaelse lader sig lære ved at skar Ord, som tilliga kunne bidrage til at drage nogat af sin sammenne Kunskalskab bort. Hva den innarmaste Tankeings Ergrab. Naturligvis indrömme vi, at Tankeingane Grundbegrabar udvikla sig under Erfaringar og at de vigtigste Kategorier, som udgjöre Ontologiane Undskold, förend Ontologiane sjelv kan fallas, maan forskrivas i Tankeingane denskab. Den omtalte Reproduktion er derfor i en vis Lutydning en grundigare Reproduktion, hvorved man skal skjönje sig at forskold, der finder Stad mellom sine Grundbegrabar, af hvilka man ved för sande gjort en umiddelbar Ervig, skal, saad der er det Vigtigste, idet man ordner dem, finder dem at vara sammanförande Grundbegrabar

af en oförandelig menneskelig Grundvetenskap. Ved denne forandrade Tilling og Lutydning i sine Kategorier vinn skan efter sin Reproduktion, berettiga man altsaa virkelig til at betragta den som en Reproduktion af noget Nyt. - Skönden er Ontologien ingenlunde indskrænket til den Tjellen af Kategorier, som overhovedet kan som tidtrykkelig bevisgrunder i Beroget. Medens den ene metafysiske Maade besinder sig over Kategoriernes Sammensang, kan det vel nærmeligst, at Vidunskaben kræver en anden Artikulation, end den, som det sociale Livs Krav saa foranledigat. Jeg tror grundig Ontologie finder efter Kategorier, som vi Tjenden tidligere det nödvendige Berog. Man kan se det af de tidligere Formationer af Ord og Sætninger saa let Sinne

Kaffe sig Tvivl, idet Overskyggen af sin subjective Vildfarelse gjør sig gjældende under Valgstaf Ømhed. Først, naar den mislykkede Tragedie ender, vil Filosofiens Studium blive det gladeligt, som den inderligste Længsel bærer sig i Sjælen, der stemmer med Naturens og Tænkningens Love. Den først ville Filosofiens Sandhed forstaar sig til at føre sine Ord. — Jeg tvivler ikke om, at enhver dag, som ugentlig af Naturen vorder tildelt Filosofiske Forskning, finder sig udlukkende dertroe med den gjældende Filosofiens Uklarhed, Mangel paa Sammenhæng og Sammenhængsløshed, og Fremmedhed Længsel. Filosofiske Genialitet er ikke ikke det sværmende Begreb for den, der skal finde orientere sig i den nu gjældende Tvivl Filosofiens kritiske Tilstand. —

4te Forts.
48

Den begrundelse som al Tankeabstraktion
for maa begrunde Rummet af alle andre det
maa abstrahere; der lader sig ikke afgjøre
forskjellige Bestemmelser ved som det Sted
-sted; det er aldeles enkelt og uopløseligt.
Derfor er det umuligt at give nogen De-
finition derpaa i den sædvanlige Betyd
ning af Ordet Definition. Dertil udfor-
dres nemlig, at der gives et
mere abstrakt Begreb, hvorunder det
Givne subsumeres; men da maatte
dette Begreb betragtes som det negtive
Udgangspunkt for den ontologiske Ind-
sigt ind Begrebet Rum. Begrebet
Rum eller Sted indtager ved sin
Plads i Kategorierne som Substans
en Stilling af Rum abstracto Na-
tur er dets Almengyldighed. Al
snak der lader sig bestemme ved no-
gen anden Kategorie som Kvalitet, eller
Stilling, eller Tilstands osv: Lader sig
ogsaa bestemme ved dette allerede

bestemt Begreb, som ligger til Grund for
dem alle. Naar en af de sædvanlige Be-
tegninger gradueres om et Subjekt,
er Grund Baaren gradueret derom,
derimod er med den blotte Baaren
en anden af de øvrige Tankebestemm-
per indtakt om et Subjekt.

Da Baaren ved en abstract Ma-
de udtrykker at Virkelighed og indbefatter
i alle andre Tankebestemmelser for Be-
greber, bliver Begrebet tankt ufuldstæn-
dig, naar det opfattes som en Modsætning til
Tankerne. Paalades den mangle Ordet
efter sin umiddelbare Betydning ogsaa
forstaaes. Men efter den altomfattende
Betydning, hvori Baaren her skal tages,
gjælder det ogsaa om alle Subjektive som
om alle Objektive. Ogsaa Tankeningen
falder under Bestemmelsen Baaren.

Som Overgang til rene Tænk-
ninger eller Begrebsdele kunne
Baarens Grader angaves baade Bestem-

melse og Ikke-Bestemmelse. Dannes
Modsigelse gjør, at man ikke kan blive
staaende ved dette Begreb, man drives
derfra til andre Begreber, hvormed det
fuldstændiggjøres. Den Drang til mere
omfattende Bestemmelse, som følger med Be-
grebet Baaren, stiller sig endnu ved at
paa forskjellige Vendinger søges at
bringes til klarere Bevidsthed.

Baaren kan betragtes som det
blotte Tænke med et aldeles ubestemt
Subjekt, der søges til Prædikat. Det
udsiger Intet om at Noget er eller
hvad det er. X er X er den Formel,
hvori denne fuldkommen Mangel
paa Bestemthed kan udtrykkes. Ved
denne Reflexion, at vi her af Betyd-
ningen Baaren kun have det blotte Tæ-
nke-er-, bliver det vel anskueligt
at vi kan at gjøre med en ufuldført
Tanke, der kræver sit Subjekt.

Den aldeles ubestemte Baaren

er endnu Intet. Saaledes er man paa aftaa den umiddelbare Overbevisning bevidnet til at udtrykke sig. Hvad der ikke kan bestemmes ved noget Prædicat, hvad der ikke er Noget, det er Intet. [Dette er ren af de store Almindeligheder, hvori Ordet Intet kan tages.] Ved den Betragtning, at Noget er Intet, altså modsat, at den endnu som os er Intet, er den ontologiske Sandsebevægelse egentlig først begyndt. Den forudsætter nemlig ligesaavel enhver Bevægelse to Punkter, et, hvorfra Bevægelsen gaaer ud, og et, til hvilket den gaaer hen. Ved denne Bevægelse bliver det først bragt til bestemt Bevidsthed, at den i Begrebet Noget liggende at Være alene er Mangel. Intet betegner for den tidige Plads for et Prædicat. Den rene Vorden er Intet, siger det samme som: at noget er endnu Intet, med min-

dre bestemt tænkes at være Noget. Noget er saaledes den ringe Kategorie, som findes i Stedet for Intet, og ved at udtale den Sætning: Noget er Noget har jeg gjort et Skridt fremefter i Erkjendingen.
Det er blandt Folk og Steder ofte Hegels Autoritet at betragte den rene Vorden som den Kategorie, som ligger til Grund for Eleaternes Paradoxmageri. Uden at afgjøre det Spørgsmaal, om Zenos Filosofi ikke ogsaa Grund fornemmes ved dette Punkt af Ontologien, (skjønt maaskee ogsaa et strengt filosofisk Standpunkt maatte benegte) bemærkes i Forbigaaende, at det er for Eleaternes Vedkommende at sige: i det Mindste ikke nødvendig svarende til den rene Vorden alene at være, da den filosofiske Tænkning,

sjön ligger i det grefve Ord, gjör Lagen det man önskar och det jer ofta sin Lefnadsmedel sjelfve mera. Det danska Barn är jer mera adagnat med de tillgrundade Ord som flere andre danske Nationer. Det franska être är f. Ex. mera tvetydigt i sammansatta Tider, som i det Minste med den bestämte Artikel ogjärna bruges för at betegna Tillvarelsen af Alt det som är.

B. Regt. Det rette Förhållande emellan det åtbestämte Barn är det, som gjöras till Bestämtsed i Almindelighed. Det mera är et mera bestämt än alle andra Maader, eller Ord, med de är, är bestämt, är Regt. Regt är Förmedlaren af Tilvarelsen och det andet, som det tilvarande är. I Begrebet Regt ligger Barn sit egentlige Fundament. Regt är Ens i sig med Regt Lik är det Samme, som det skaar

III Lougsse sattes ikke af Lille Mauuscript.

N for modsatte indfalder af Side II Lag 18, der som meget vil gaae ud.

skiljt sig fra det Andet. I Regt ligger begrebet om Forskjellen. Man finder ogsaa sige, at de tilsvarende bestaaer ikke blot i at det Tilsvarende træder i Modsætning til Andet, men, at de ere sammen.

For at anticipere det følgende vil vi kun bemærke, som vi kan faa som det første Udgangspunkt for Tilbageviisning i den gjeldsommelige Grad.

Man kan betragte denne Forskjel fra det subjective Sted som absolut Forskjel. Antithesis eller Negation og endelig Synthesis. Det første er Ens bestemt ved Uensartethed og Uensartethed kunne umiddelbart til at samtales ved Ubestemthed, men begge Tanker er Sammenstilling (Barn. Udelukket Barn. Sammenstilling)

Anden Tænkning er Barn emellem Uensartethed og Ubestemthed. Modsætningen er kun midlertidig Grund, at de findes Modsætte end i en og samme Sammenstilling, Sammenbringing,

Kantoralsk af det fem til det Andet.
Dette er for at bringe et Tillæg det intelligible Rum, hvori al Tænkning bevæger sig. Alle følgende Kategorier ere Udvikling af Kategorien: Tanken. Den grundige Tænkning udfinder Modsætningen inden at udfalde sin.

Noget er adskilt fra Andet. Dette, som vi med indre Bestemthed er adskilt fra. Et adskillende Princip er i forskjellen. Noget er kun, idet adskilt fra Andet. Modsigelsen er adskilt og ikke adskilt.

Qvantitetens Kategorier
(forbindende Enhed)

Noget er: det forskjellen mellem Noget, som igjen er mellem Noget i det Abstracte. Et enkelt saadant Noget er bestemt ved sin Afstand af de andre. De er formelt adskilte, ikke ved noget Indhold. De er slet ikke bestemte, end de ere ligegyldige, blot det ene Noget er ikke det samme som det andet. Et saadant Noget er det samme som Et, det samme ved Indhold bevidnede Et, som er adskilt fra andre Etter. Paalader vi adskillelsen som sat, indretter hvilken Indholdsbestemthed man falder. Denne Bestemmelse ved Alt tilsvarende, at det Hvid i det ydre er formelt adskilt fra det i det inden at være det ved nogen Qualitet, andre Forskjel, er Qvantitaten.

Qvantitaten er den abstracte Adskillelse. Den ligger i den Begreb den Modsigelse, at der paa den ene Side paaskaar en Forskjellighed, paa den anden Side og samme igjen denne Forskjellighed og ophæves i en Sammen (abstract) Enhed. Qvantitaten er en Tænkning af Adskillelse og ikke-Adskillelse, den ingen indre Forskjel tillader i sig den bestemmes blot ved Qvantitaten. Det er en übegrændset Mangfoldighed,

57.

(bestemme og Ca. ubestemt)

som oplöses i Tal og dt Samme. Naar saaledes Tiden betragtes blot efter Quantitaten, maa al Forskjel af dt Tidsforhold, tænkes borte. Quantitaten er en Forening af Udstrækkelighed og Ikke-udstrækkelighed, Muligheden af en ændrig Udstrækkelighed, paa ingen Vorskjellighed tilstedes, Positionen af Grændsen og Ophævelsen af Grændsen. Man kan ligesaa godt sige tiden tilbage og ogsaa Grændsen indenfor. Kunnet kan betragtes blot efter Quantitaten:

[Lagen bet Quantitet tillader Udstrækkelser idet man antager ubegrænset Tankens om Mangfoldighed Mas om Gentagelighed]

[Det kan ikke undgaaes, at der i Definitionen af abstrakte Kategorier ere Modsigelser, og tautologiske Omskrivninger]

[1. Quantitation Størrelse. 2. undertiden begrændset quantitation Størrelse. 3. undertiden bestemt quantitation Størrelse.]

[Naar man definerer det Absolute efter denne Kategorie, tænker det at være den rene Quantitet, som i sig indbefatter alle Quantitetsbestemmelser (Størrelse, Tal, Maal), man selv er umoralsk, det allergrændseløse Altergrændseløse]

[Det Absolute er som rene Quantitet Abstraktionen fra alle andelige, qualitative og qualitative Bestemmelser. det er den almindelige Tanke og indre Begrændsning for sig, man forholder sig aldeles indifferent imod dem.]

Quantitation Størrelse.

(Naar man tænker sig at man sætter Grændsen er det Quantum; tænker man sig at man ophæver den, er det Quantitet.)

Quantitaten træder frem som Størrelse forsaavidt man i Tanken sætter en Grændse til den, men den kan og altid skydes uden at Quantum derfor

Se af T. Müller sat i Margenen.

2

Kjærne af mere Størrelse. Derfor siger Mathematikeren, at Størrelsen er det, som kan forøges og formindskes i det Uendelige. Alt nærmere har Størrelse. Vi finne endnu ikke tænke paa nogen Størrelse i Eiden uden Rummet. Paa Størrelse kræves ikke alle andre Egenskaber, som kan paa Tale komme i min Abstraction, er den nærmeste Forudsætning, uden hvilken Størrelse ikke kan tænkes. Kontinuitet er Negationen af alle formelt modsatte Egenskaber. Den er en rumlig Mangfoldighed, som er opfyldt i Sandsetheden. Men Muligheden i at adskille Eller ligger i Kontinuiteten. Quantum er ligegyldig med hensyn til Begrændsning udenfor eller indenfor det. Derfor kan Forholdet betragtes blot som Quantitet som tom Rum og Tid i Tanken forøges og formindskes i det Uendelige.

Kvantitativ Størrelse. Kontinuitet, som er den nærmeste fremskridende quantitative Sammensætning, uden Adskillelsen negeret: i Diskretion er den formelle Adskillelse af det fra Det: Det er den continuerlige Størrelses Rod; Element, Bestanddel. Det er ikke to Slags Størrelser saa vidt, men to forskjellige Betragtningsmaader af samme Størrelse. Vil man tænke Størrelse, kan man ikke indenfor Tankens diskrete Akter, men maa igjen negere disse Forskjelligheder, hvorpaa man vil sees ved en den abstrakte Quantitets Standpunkt. Man kan, som man vil, fastholde den indre Adskillelighed eller bemærke Muligheden af en rumlig Sammensmeltning. Det fælles Udtryk for

Størrelse, for at Quantitativ, naar det er bragt til Bevidsthed, at det er noget Forskjellig og paa den anden Side indbefatter Muligheden af Adskillelse, er Tallet.

Tallet løber ud i en ændelig Række ensartede Ener og sammenfatter disse Ener i det endte Talbegreb. Tallet er en Form for Bestemmelsen af alt Virkeligt: Den Ting ikke adskilles fra andre Ting, Ting de dog adskilles ved Talbestemmelse og saaledes bliver for en nærmere Bestemmelse.

Talbestemmelsen gjælder for de følgende Kategorier. Den bruges billedligt, symbolsk; lægges til Grund for en abstrakt anskuelig Verdens anskuelse. Paadanne Tegne Talbegrebet givne Ting af mystisk Dybde.

Tal er Ens ligeovenfor Andre Tal

[Afsnit]

Begrebet quantitativ Størrelse

[Den til totalitet forbundne Mangfoldighed er Tallet. Den begrænsende Adskillelse gaaer ikke frem af andre quantitativ Bestemmelser, skjønt Ikke ligger til Grund for quantitativ Begrænsning.]

Det Ikke formelle Begrænsning Ikke kommer Forskjellen paa kontinuerlig og diskret Størrelse igjen. Den quantitativ Begrænsning er, som kontinuerlig, Maal; som diskret altid Tal, bestemt Maal.

Begge udskridende over deres Ubestemthed og gjensidig bestemmende og begrænsende finde gjensidig Maal og Talforhold.

Maal. Naar Bestemtheden ved Nogt gjøres til Gjenstand for en blot udvortes Quantitativ Betragtning, er den Maal.

Det er den mest umiddelbare Form for den i sig bestemte Ikke begrænsede Quantitet.

Maalet forholder sig væsentlig fuldkommen ligegyldigt ved det, der bliver maalt; det vil sige: dets Begreb er saaledes abstrait, at der ikke kræves Bestaffenheden af det maalte. Indholdet kan være vilkaarligt, tilfældigt, da det just er det Karakteristiske ved Maalet, at dets

63

Observationen i Quantum facit, om
jeg Observationen og at falde det som
undertiden, hvorimod det, quantitativ
at begrunde det observerte Mangfoldige,
skulde at stille det Maal er dertil
quantitativ Grund for en continu-
erlig Qualitet. Hvad der kun bliver bag
ved saadan som begrundet Quantitet alle
vegne er det qualitativ Enkelte allere
fundamentale, eller hvad der lader sig
opfatte som saadant (abstraheret fra dets
ligesom Lemmer Bestrengelser, Løsninger
i Enkelthed. Mand eller Kvinde, Maalet er
saadanne eiendommelige Sat som ligger Qualitet
til grund er en Egenskab, der forudsætter et
Enkelt, men med flere Enkelt
ligesom den Lige og ulige ligger gemt
med dette Qualitet

(64)

5te Forl. Mistegn

Maalet er en af de abstracteste, mest om-
fattende Landbefolkninger. Det la-
der sig beskrive, det Maalte ube-
stemt. Det som Maal, quantitativ
Bestemmelse, er en af de nødvendige
Betingelser, med Det for sig nødvendi-
ge Begreb Tingene ere given.
Tallet og det Mindste bestemmer
sin Tal, saa det endnu nødvendig
Egenskab. Maal og det at sam-
me Maal
Det først til at for-sig-nødvendig Begreb
Allerede Begrebet for sit Maal, som fra-
gaaet af dets Bestemthed og er Be-
grandsætning. Aldeles derfor. Bestem-
melsen ligger sig ved dette Begreb, sin
ganske anderledes: Grandsætningen
og som klarere til Ens dermed
bliver det egentlig grandsætning ende
ved den (grandsætnings) Bestemt-
hed. Det er Een at bestemme og saa
Maal. I dette begreb er altsaa

(65)

Beta[illegible] er umiddelbar Sandh[illegible]
af det Quantitative og Qualitative.

Man fand der gjælde om alle quantita-
tive Sandhedserindelser, hvorom der fø-
rer nærmt Tale, at Ordenen af Grundsæt,
Formerne eller Formindskelse for naar
mulig skal, gjælder ogsaa om Maalet,
da den indre Begrundning med Hen-
syn til Indhold ikke angaar; der findes en
overordnet Mulighed af Formerne og
Formindskelse skal, som ogsaa ligger
Begrundning. Ethvert saa abstrakt
tænkt Maal kan formeres og formin-
des i det Ubetingede og bliver saaledes
til det Umaaleligt. Maalet in abstracto
findes da ud i det Grundsætløse (udtrykt
i det Grundsætløse) og ophører vig selv:
det viser klart sin Trang til Selvstændiggø-
relse, som det kun finder i Maalets
indre Bestemthed og den er mere omfat-
tende Maade i Qualitatens Kategorie.

Det Umaaleligt, Umaaleligen, Uddel-
-ligt, eller den ubestemte Almenhed, er ik-
-kun at af de sædvanlige Udtryk for det Ab-
-solutt eller Uendelige, da der saa godt
som Intet kendes derved. Man forstaar
kun, at man ikke kan anvende Maalets
Begreb derpaa, og da det er den mest
omfattende Kategorie for at bestemme,
siger man, at man ikke kan bestemme
det Absolutte tilfulde. Et andet Umaa-
leligt mener Forestillingen naar den
taler om Tallenes Umaalelighed; thi
deri ligger allerede Tanken om dette Umaa-
leligheds Enhed og Sammensætning, altsaa den sidstnævnte Tanke om
det er en ikke Kvantitativ Idee, som
griber feil i sit Udtryk og bliver
saaledes ved det quantitativt Umaaleligt.

I den omhandlede Formindskelse af Maalet har man
gjort sig skyldig i den Modsigelse at
ophæve den Sammensætning med

Endsvidere, som er nødvendig for Maalets Bud den videre Sammensætning og Sammendragelse finder Maalet tilbage i det abstrakte Begreb Størrelse og bliver saaledes udtrykt som Maal. Endskjønt det bestemte Begreb Længde føres ind i Begrundelsen med sig og Linien ind i Begrundelsen, Det bestemte Begreb Længde Linien Det bestemte Maal: gaaer det dog over, eller bliver det derunder, føres det op at være Begrebet Længde. Saaledes er Størrelsen i Maalets Begreb gaaet over i Bestemtheden. Ligesom den første Størrelse Linien maaler det bestemte — Maal, saa er det første Maal † simultaneligt Maal, som findes for det bestemte Begreb som nødvendigt Udtryk af dets Qualitet. Sammenhængen og Sammendragelsen Linien finder Sted naar Forholdet forandres og saaledes at den rykker sig efter

† 18 ny Linie

sin Forandring. Forandring af Størrelse kun vi gaae for sig i det Ubestemte, saaledes som Eksempelvis naar man det abstracte Maal. Det simultaneligt Maal er den mest umiddelbare Enhed af det Quantitative og Qualitative. Det er Sammenhængen af Størrelse, Maal og overhovedet af Quantitet. Dette Begreb bringer det Quantitative Ufuldstændighed til Ophævelse og viser at det nødvendigviis maa gaae sin Begrundelse i Begrebet, der ligger udenfor det.

Forandringen er endnu i Moment i det simultaneligt Maal, fordi dette er Quantitet: det Ligedannede, Ensartede, som ophæver enhver Grænse (og sætter den i Forhold til Andre) — udgjør det Quantitative Væsentlige. Men i det simultaneligt Maal er Forandringen ophævet ved Endskjønt

Det er Substantivet selv, der under sin Ubøjelighed gjemer sig et andet Maal. Det sammenlignende Maal er det udvortes Udtryk for Substantivets Forestillingsart. Grunden er kun Udtryk, det Qualitative, vi just har Lyst til at fremhæve, som bringer dem til at opfatte sig til hver Genstand, vi ønsker at sammenligne. Det sammenlignende Maal og de andre Maalforandringer ere derfor de sande Grænsebestemmelser.

I det bestemte gjøres gjældende i dette Tilfælde, mellem Nogle og Andet tilbage, det sammenlignende Maal træder i Modsætning til andre Maal. Denne Modsætning gjør sig gjældende i dobbelt Betydning: først er det bestemte Maal kun i Modsætning til andre ligesaa bestemte Maal, der ligge uden bestemte Maal: dens Negation ind i det fællesnævnte. Dernæst mærker det sig for andetsligt Maal Negationen ved sig selv. Denne dobbelte Forskjellighed træffer umiddelbar sammen i Maalforandringen. Denne er altså i Afsnit af sin forandrede Bestemthed Andet ved sig selv, altså sin sammenlignende Maal Andet ved Maalene uden for det. Det dobbelte Forhold vil siden vise de bestemtere Udtryk.

Man skal der i denne Tilfælde at Ordet Maalet for andet Maal er det Substantivet, det Qualitative, som der bliver talt abstrait og det ikke ved Forskjellen som afgjørende, men den qualitative Forskjellighed, som kun kan fremtræde, naar et Maal sættes i Forhold til et andet, sammenlignede ved sig. Maalet er altså bestemt kun i Forhold til andre Maal, hvorved dets Egenskab bydelig fremtræder i Modsætningen. Det er en fælles Væsen af Maal, der sammenligne sig indbyrdes, en Række af Maal.

Under denne Sammenligning af Maa-
lene mellem Adskillelsen, den tredivte
Februarius Maaned tilbage med Maal-
Tegnet. I det Tilfælde Maal falder ud-
lige med hinanden, siger de om saadanne
Maaler eller Maalestok, som paa
gjennemløbes hvert og fornemt adskil-
ler sig fra hinanden. I det paalagte Maa-
let skal bestemmes mellem den tred-
ivte Februarius Maaned tilbage
fremad. Hvis Maalestok er valgt
og som bestemt Antallet. Antallet er
det samme som Maalet. Det begrundede
Spørgsmaal: Som Antal er det tredivte
Februarij, som Maal continuerligt
og saaledes griber ogsaa for den conti-
nuerlige Adskillelse gjør at bestemme
sig paa, om i den tredivte Februarij
Aftenstid. De almindelige Maal
og Maalforandringer, Enhed Een
med Hjelp af Talforhold sammenligne
med hinanden.

For Antallet ligger det til Grund som fal-
det Maalet: sammenfattende, til Totalite-
ten af det Maal forenede, efter ovbjørne An-
tallet. Dog er der forskjel paa Antal og det
mindre abstracte Tal, at Forholdet sættes
som ligegyldigt i Tallet: Alt, hvad der paa
en abstract Maade kan adskilles, kan
sættes som Det i Rækken af andre efter.
Antallet gaaer derimod utvetydigen
ud paa Forholdet; det sætter sine efter
bestemte som benævnede, for saavidt at
dens dele til Totalitet. Dette er ube-
nævnte Enheder, eller de, i hvilke man
ønsker dekomponeret og sammenlig-
ningen benævnes paa Enhedernes,
Enhed sammensattes i Antal.
Ligesom de distributivums Maaned
indfandt sig ved det bestemte Maal,
respektives kontinuitatens i Antallet
benævnes af de i Antallet sam-
mensatte gjør, at de Enheder betragtes
som bestemt Maal, og det bestemte Maal
kan Een blive Maalet som Antal.

Det bestemte Maal og Antallet Ting
kan tænkes som gjensidig maalende hinanden
i Forhold til andre bestemte, i et System
af Maal. Det begrab, i hvilket de forskjellige
Quantitetsbestemmelser hvad Vanskab, er
i Tal og Maalforholdet. Ethvert Maal og
Tal er kun bestemt i System af Tallenes
og Maalenes Totalitet og faaer kun i hin
sin bestemthed med indbyrdes Forhold til-
hverdt. Jo flere det Quantitative
Mandfoldighed realiseres, men kun ved
som Position og Negation af Grænse
udad og er begge som Afbildelse ind
ad i det Mandfoldige. Det er kun Position
Mandfoldighed, som ligger i Forholdet: en-
hver bestemt Størrelse bliver til kun
ved at være sat ved siden af andre.

I det ligger nærmest dig, at de bestemte
Størrelser ere sat i Forhold, netop be-
stemthedens dig ved en hinden og være
omfattende Betydning. Ethvertsfor-
hold er nemlig i Forhold til hinanden

hvis Linien

Hvad Tallene angaar, saa kan de ogsaa
Mandfoldighed forandres. De kunne be-
stemtheden kunne indbyrdes i anden
Tal og Maal. Forholdet, de kan gjen-
tage sig i mandfoldig mange bestemte
Størrelsesforhold, kan naturligvis at være
sig selv lige. Af de mange bestemte
de specielle Tagrader, som forek-
kommer i Datagrafen ere Tallene.

Et helt Størrelse i Forhold til hin-
anden er at regne. Den blotte Tæn-
kning kræver at abstrahere fra det Andet
i det Mandfoldige og opfatte dette alene som
et absolut bestemt eller grundfælles.
Til Regning maa man have bestemte
Tal eller Størrelser at bringe i For-
hold til hinanden, at finde dette For-
hold og at angive det bestemte ved Reg
ningens Tegn. De forskjellige
Regningsarters Tagrader bestaar
paa den Modsætning mellem det
Kontinuitet, som Tallene sig igjennem

— ? se Noten
327.

+ og Tallene

Ved den almindelige Regnemaade betragtes Tallene som absolute Størrelser, hvori Ensart er sammenfattede til Totaliteter og Talarter, hvorved Tallene bliver de betragtede som ophøiede Dimensioner som Antal: endelig kan det ikke Tal betragtes baade som Talart og Antal paa engang. Da nu Tallene baade gaa an positive og negative Maader kunne maales imod hinanden, fremkommer ved Forbindelsen af disse to Hensyn de fire mest brugelige Regningsmaader, eller Maader, hvorpaa Tallene kunne maales mod hinanden.

Naar Tallene blive ophævede til Talenheder og saaledes antage Former til hinanden eller falde fra hinanden fremkommer Addition og Subtraction. Dette er en Sammentælling og Fratælling, hvilket, dvs: Numerationen er blot Ensart for vore Talenheder.

Ved den Talstørrelse betragtes som Talart eller kontinuerlig og den anden som Antal eller diskret og begge Tabe maales imod hinanden. Den ene mangfoldiggjøres den saa mange Gange som den anden indeholdes Ensart eller falder i saa mange Dele. Dette er Multiplication og Division.

Ligner endelig samme Talstørrelse angaaende saa som kontinuerlig eller som Talenheder og angaaende som diskret og i disse to Hensyn sammensat til hin Side, saa at det enkelte gjentages saa mange Gange som det selv indeholdes Ensart eller fattes saa mange Gange mindre, bliver det Opgaven i Potents og Rodudtrækning.

Ethvert bestemt Størrelse har ingen hin som grændsende Tilfælde. Det er maales imod hinanden bliver de normale positive Tilfælde i Forhold til hinanden.

Den ene Siden er mennesket gjort til den andens positive Maal, den ene Siden føler sig til den andre alene stræbt ved den andens v. s. v. Men den ligger dybere at modsætte Forskjel mellem dem: den quantitative Ulighed mellem den anden Del antithetisk. I enhver positiv Sammenligning er Størrelsens Forskjel dobbelt underforstaaet. Enhver bestemt Størrelse er Een i Forhold bestemt, men i Forhold mod den ligestaaende betragtet for sig selv som positiv som negativ mod den andre Andet. Den befinder sig i ommundt Forhold til dem; jo større den er, desto mindre er de, og ommundt. Naar den er Forminskes, forstørres den anden. Dialektik er Position og Negation forbundne i Størrelsesforholdet. At Noget Ens er, med ikke at være Andet, at

Enhedsfeden er positiv Negation og negativ Position mod sig igjennem sig.

Men ligesaavel i Ulighed og Antithesis Synthesis altid ligger Skjæl og Een bestræber at bringes til Overensstemmelse, saaledes maa dissé to modsatte Momenter ogsaa forenes i Størrelsesforholdet. —

Synthesen bestaaer deri, at Lighedsforholdet ikke har sin Negation udenfor sig, men baade i Forhold til sig selv og fremtræder selv negativ mod sig selv, idet den selv svarer betragtet som Talenhed, svarer som Antal, selv i Potentsering og Depotentsering, hvori Lighedsforholdet er sit eget Maal.

Med ikke Enhed gaaer Quantitativen ind over i den videre Begrundning: Forholdet i den ganske Størrelse ~~i ganske Størrelse~~ forholder sig uforandret under enhver Potentsering og Depotentsering. Det giver sig selv for quantitativ Enhed, som den ikke mere Tallene udenfor, men indenfor.

Substant qvantitativ Dömvekt.

Før Jar Indfoldet fem mindre Dömvekt
eller blotte qvantitativt og det Qvantitativ-
Jaar en indre, qvantitativ begrundende.
Dernæst ere de to forskjellige Hovedmaader
for: gjennem det blotte Qvantitativ til det
sande Qvantitativ, som stammer fra Ind-
foldet. Qvalitativ Jar intet sig som det
Qvantitativ Tilbør. Det er ikke den blotte
Continuitet, eller det formelle, hvorved
det Qvalitative Jar fortsette i
det Qvantitative. Det er fuldt ikke som paa en-
ten Side de formelle Dömmelser, som begyn-
de sig forvandle indbyrdes og maatte mod
Jinvandre og staa i Positivt eller ugja-
vist Forhold til hinvandre. Indfoldet er
Grunden til Qvantum og til Dömmel-
sesforholdet: de gaae begge frem af Ind-
foldet. Dette er en ny Indgang,
hvori Omvæxlingen: Qvalitativ
Kategori bebüdes

(80)

6.1

6te Hefte

Indfødt, sattet som Hovedsp, er dette
Tegnebetegning svarende til med andre saadanne
qualitative Grunde - ligesom Hovedsp -
dette i sig indbefatter Substantivet, der som
grundbetegnende dog underkastes Modi-
fikationen Hovedsp -. Dette Forholdet
udtrykker det Tredie, og Overgangen i
Qualitativet.

Ligesom Hovedsp er ogsaa begrundet
til Grundtone omforandret, og forsaavidt
svarende dette Begreb til forskjellige
Affect. Paa den anden Side maa
Indfødt sættes som Grund til denne
Tegnebetegning. Indfødt, Qvale,
blinde betragtet som grundtilstand:
Ikke er det vandommeligen med Ikke
Vandkunst. Det er Indfødt, der ogsaa
Hver sig, giver sig til bestemt Grundtone,
hjemmehører andet saadant Indfødt. At
Indfødt sættes sig selv Grundsag og
ikke saaer den udkundgjorte som den

(81)

kom. ligtydig, gjör det begreb-
bet Grænse til et tænkt Størrelse. Både er det
Indhold dette tænkte, som ogsaa Begrænd-
-sning med andet Indhold.

(I realfilosofisk Betydning sjör man
det Rum sætter Rum og Tid; ikke sjeldent det,
som en Ting, der var foruden.)

Den tænkte Størrelse er Begrænsning,
deg ind den Forskjel, at det jer av den
fysiske Existens Bestemthed, som udad til
begrænser sig, udad til faldes tra sin-
andre i en Mangfoldighed af afgiv-
lig Art. Et Viser træder frem med
den tænkte Størrelse, som Tænkets
Jar den Evne udmærker sig. Indhold,
som bestemmer sig til tænkt Størrelse
Jar ligeovertor sig et andet tænkt
Indhold: som Grændser maaler sig
ved Grændser, Tal ved Tal, saa-
ledes Jar Tænkt til ved Tænkt,

Grundlag er Tænkstaten en

i sig selv, i det Mandige afgivelig Mer
skaber. Mangfoldighed. Denne Afgivel-
lighed i det fuldendte. Sammenfatning
af, fremstillet for Kontinuitæten
og Discretionen i umiddelbar Bevid-
gjennemtrængelse. Normalt betragtet,
uden hensyn til Indholdet, som ud-
fører en tænkonomisk Begrænsning,
Tænkt Kontinuitæten forstaaet i
det Mandige. Discretionen kan
ogsaa gjöres gjeldende, men begge
Synsmaader vil gaae over
i hinanden og vil Tænk i Tanke
ved hinanden. I den tænkte
Størrelse vil begge Momenter
i Tanke: ~~ved hinanden~~ vaar
det bestemte Indhold giver sig hin
Tænkstat, saaledes at sig baade
i sin indbefattede Bestemthed som
kontinuerligt Grændsen og som
afgivelig Mangfold af Art. Begge

(83)

Momentet ödsvarar till Extensitetens Begrepp.—

Därmed menas det moment hvilket ligger i den utsträckta Rörelsen. Extensiteten är att tillhöra Qvantum kontinuum. Emedan den sednare det är följaktligen lika bestämt Qvantum, som utsträckt Rörelse. Den blotta Åskådningen af Rörelsen medför till exempel i Qvantitatens Begrepp Tiden, hvilken är Tidsföljdens Qvantum. Tiden är det moment, som ligger i Extensiteten af denna Rörelse, som vi här finna i Qvantitatens Begrepp. Tiden är alltså Qvantum.

Den utsträckta är Tidsföljden tillika Rörelse, som sednare säges vara Maal eller Kraft att åstadkomma Motstånd, Extensiteten i Motsatsen till den blotta Utsträckningen eller Åskådningen, som begränsar sig endast till den utsträckta Rörelse är gående men i intensiva Rörelse. Intensiva Rörelse.

är den blott andrefald, tidslaga Egenskap, ändrad till Maal (et Moment, hvorved Egenskapen endnu icke är blunnen ren Qvalitet, men förer til Qvantitatens Begrep) Tidsföljden enkelt Successivitet bliver maalt efter denne Successivitet. Derved er den endnu Rörelse, Qvantum ovarsomvel. Saa den anden Side er det det gandske andrefald Tidsfold, som ikke er ödbrudt i en Mangfoldighed af indenfor hinanden værende Dele, der bliver Gjenstand for Maal Intensiva Rörelse i Tidsfoldsqvantum og Maal af denne andrefald Tidsfoldsbestemthed er Grad. Graden betegner Tallenes indre Energie eller deres Styrke eller Magt.

Graden er overensstemmende med Maal for Tidsfold, som ikke selv maa

mera anbelt. Til Betegning af den bestemte Grad af saadan Styrke eller Magt sat man Ordet Tal. Tilbageskridelsen eller Afstagelsen af Intensitetstal kan tilkjendegives ved bestemte Tal. Naar Grader bestemmes ved et Tal, mener derved at, at det er en Vens af ensartige Grader, ikke et Antal af Grader eller Vens af Intensitetstal. Intensitetstal er endelig og som en Følge heraf indfolder den bestemte ved Tal betegnede Grad Intensitetstal af alle lavere Grader i sig i endelig Endelighed, paa samme Maade: Dette er det Karakteristiske ved Grader og den har tilbageblevne Betydning af Tal.

Man Modsætningen mellem det Kontinuerlige og Discrete, som er væsentlig fra Quantitetsbestemmelsen, træder ogsaa her ind i sin Rettighed. Intensitetstal kan aldrig Indholdet blive den samme og de kan ikke at skride og afstage i det Uendelige, hvorved Graden af den Intensitet, hvormed et Indhold er forsaavidt, mister sig som tilgrydelig. Indholdet saaledes bliver det samme i hver for sig som liden Intensitet det finder Sted. Det mister sig i den abstracte Quantitet, hvor skagt den ogsaa kunne forsvinde at fremstille sig.

Ora den tilgrydelige Rigen og Dybden i det Uendelige mindre Intensitetstal tilbage igjen til den quantitative Bestemthed. Den Intensitet, Maal for en Indholdsbestemthed, for den kun denne bestemte Grad og er indsluttet indenfor denne Grad

=se[blinder aller fældes bi indenfor samme Grandsi af Digner og Dyrkan. Men den bestemte Grad er kun samme i en Række af andre op- og nedstigende Grader, som giver den sin indre Grandsi og Artsfællesi, hvormed Diskretionens Moment igjen bliver væsentligt. Gradens, Intensitetens Maal, er kun i Forhold til andre: den bestemte Intensitet er kun forsaavidt at Talde fældes aller smag, stor aller lille, som den sammenligne med andre lignende Intensitetsgrader. Den samme Grad kan ofte være forskjellige Forhold snart meer stor, snart meer lille. Følgelig er Gradrig den første quantitative Bestemmelsi, fordi den er den indirekte Forening af Quantitetens Modsætninger, som sidst fik snart Mad. Paa den anden Side er derfor den umiddelbare qualitative Bestemthed, naar den bliver maalt som quantitativt som Intensitet — Gradens og Qualitetens sig selv lige Bestemthed i sig. Paa den anden Side er den kun i Forhold til Andet. Følgelig er den qua overgang i sig modsagt og i Andet modsagt Størrelsi.

Intensiteten begrændser sig i dens videre til med andre Intensiteter; forsaa den skjelner sig ved Graden, dvs. holder den sig ind til visse Maal af Kraft indenfor sin Grandsi og kan i denne Begrændsning skje og falde uden at Indholds bestemthed derfor kan og at være den samme. Herved giver Intensiteten sig en bestemt Extension. Intensitetens Udstrækning, dens Maal af Kraft, giver den sin extensive Størrelsi, og hvert Intensitet er kun at tænke

i Form Extension. Herved er Extension og Intensitet forbundet. At Intensitaten ligger ikke i Tallet som Extension er en særegen Anvendelse af den almindelige Tælling, at 1 Quale maa gives for en bestemt Quantitet. – Intensitaten er kun at tænke som Tegnet af intensiv og extensiv Størrelse. –

Tegnet af den extensive og intensive Størrelse. Begge Størrelser have ikke ligefrem Enhed imellem hinanden, man kan ikke af den for sig tænke gaaet ud i den anden, maa dertil tænke at være umiddelbar forenede og forbundne i Begrebet om den quantitative Bestemmelse. Ligesaaledes indre Bestemthed. Dette i Tegnet vor begge: Tallet er dette Tegn og Tegnet af Tallets Quantitets-

– begrebets tredie Moment. Forholdet Extensionen sætter sig som Intensitet har ikke sig. Nu anvendt ikke Forholdet Intensiteten sætter sig som Extension. Herved ikke sig begge Tegnet som kvalitative Størrelse af et bestemt Tegn –

Princippet, hvoraf den quantitative Bestemmelse fremgaaer, er Quale eller Tegnet. Tegnet er, som sagt, kun at tænke i quantitativ Bestemthed og giver den kvalitative Quantitet, som svarer til den dennes kvalitative Quantitet sonder sig med bestemt Intensitet (i sig selv) i bestemt Extension med andre.

Forholdet er saaledes at Tallet: Dels 1, som Quale for til sig selv, dels 1, som 1 har til sig til Andet. Efter første Fremtræden har dette i den Extension som intensiv Størrelse ikke sig i Moment af Forandring

= skrivelsen (Tegn og Tydning), forend Qualitet
træder i Modsætning til sig selv (i quantitativ
Henseende). — Dog bliver forandringen
den indskrænkes indenfor en bestemt Grænse:
Lyd i dette Maal af intensiv-extensiv
Størrelse og dens Art- og Tilhørighed ved
Skriften: ved sin Side skrevet gaaer
det over i forandret Tydning. Hvert Tegn
den betegnede. Dets af forskjellig Betydning
og afhængig Anvendelse, ligesaa
han kaldes i en Række af andre Lesninger,
fører, ved hvilken det begrundes sig. —

Tilligemed forsvinder for det Første det
Quantitative Begreb fornemmelig til en for-
ny Tegn. Det quantitative Maal
er ikke mere blot quantitativt, men
det udfordres for qualitativ Betydning
forandret Quantitet af sit Extensive
og Intensive vilde også Indfældet
som et Andet, hvorved der vil gjøres

Overgang i Qualitetens Rigor.

Hvorved for det Formelle Konklusionen af den i det Mandelige gaaende Tegns eller Tydens af den extensiv-intensive Størrelse, saaet en Grænse for og en Rigtig Betydning. Indfældet har sit Rødder i Størrelsens Rækker. Indfældet har sit visse andelige Grundtal eller Grundmaal, indenfor hvilket det kan bevæge sig ud og ind, men udenfor hvilket det bliver til et andet. Et Glas eller Mindre af den sig i extensiv Fremstillende Intensitet, en Forandring af den extensiv-intensive Egenskab over denne Grænse gjør ogsaa Indfældet til et andet. Det blot quantitative Forskjel bliver til et qualitativ Forskjellighed. Konstruktionen af den quantitative

Sammenhæng eller Sammenhængløshed imellem
for det første Qualitativ Forandring
angaaende begrændset og afbrudt.

Ved quantitativ forandret ved
uophørlig Tilvækst eller Tilbagegang
indenfor det samme Quantitativ,
omskiftninger det Grundsyn for sin
Forandrelighed og Evolution ligesaa som
som i qualitativ Omfang, gjennem
brydende og øjeblikkelig Retning af
de indtrædende Forandringer.

Herved bliver det Quantitative
omvendt absorberet af det Qualitative
og optaget som blot Moment deri.
Quantitativ er Intet mere i sig selv
(an sich selbst), men blot Form og Ud-
tryk for et Qualitativt, og selv i sin
formelle Begrændsning er netop det
sig som selvstændigt og Indholdet
underkastet, som i dens Væsen sætter
sin Grænse og derved bliver den
qualitative Bestemthed. Quantitativ

saa forhaabelig, bragt til sin dialektiske
Værdighed, tabet sin Begrænsningsmæssighed.
Ideen at være sit (sin) Moment i Andet,
at hænge, Qualitativ, sværtil Omvæl-
gangen derved er fundet.

Hvad antalsmæssigt Forhold Quantitativ
Forhold vanskelighed Tid og Rum.
Det Virkelige fremstiller sig med bestemt
Begrændsning i Tid og Rum). —

Kapitel.

Overgang fra Quantitativ til Qualitativ. Qualitativ.

Noget er ikke blot quantitativ bestemmelighed,
det træder sig sammen som et Paavirket
med indre Bestemthed med ikke saadanne
bestemte Andre. Noget er uendelig: det
maa dermed siges, hvad det er; det er
baade Negation og Udfyldning af den
udvortes Begrænsning, der er ligegyl-
dig ved Qualitativ. Det kommer, blot
quantitativ begrænsende. Noget er
uendelig, qualitativt: Principielt for

Ordfillelsen af Negat for Andet er
en Grad Negat er, Grundsætning. (: Andet
for at det for net den ønskede Egenskab
ning, Fornødenhed). Her er endvi-
Ordfillelse = Andet for den formelle
Ordfillelse. Qualitativ er Defi-
nition og Integration af den
blotte Quantitet. Qualitativ er
Vanskelig af Quantitativ: Quan-
titativ er Sum af Qualitativ
Moment, som gaar over Tid
og har Existents Tid som qua-
litativ Quantitet. Qualitativ
Forenkling Udvikling ofvind mid-
nisse sig som undfyldte, qualifi-
cerede Quantitetsbestemmelser

7/2 [illegible]

Qualitativ er den første Forskjel
fra Artsb., som Nogle kar. Qualitet
er en Klasseballegj af den indre Forskjel,
en Positiv Lagttagelse af Nogle med
Andre med indre Besiendskab. Mang-
foldigheden i Qualiteterne er positiv,
indholdsfuld, der er Sammen til virk-
elig (?) Forskjel og til fuld Artsfullehed.
I denne Grundbestemmelse Qualitet-
ten at være en Forskjel, der er grun-
det paa Indholdet, løber alle de forn-
gaaende Kategorier sammen. Den
qualitative Forskjel har optaget den
quantitative i sig. (Qualitet er for-
skjellig fra Realitet eller indholdsfuld
Virkelighed. Qualitet angaar den
Indhold eller Beskaffenhed, ei Existents
eller Ikke-Existents.) Dette Standpunkt
indholder i Positionen af et absolut

bestemt Indhold. Dannes Dom dog Dom mere
med at sætte ligeover for sig 2) sin Negation
eller ikke den som bestemt Bestemthed
i anden Forstand kaldes en Bestemthed
Ikke den negative Affirmation og
affirmative Negation gaar over i
hinanden uddanner den sig dernæst til
den tredie Kategorie 3) Limitationen,
eller den gjensidige Bestemthed (Vexel-
bestemmelse, Vexelbestemmelse).

Dennes ni det Absolute ester
denne Kategorie, er det det allerrigeste
Væsen, som omfatter al Realitet i sig,
som [det blot quantitativ omfatter Alt,
men] qualitativ fylder Alt, giver al
Ting sit Indhold og sin bestemte Qua-
litet. Dennes Absolute Fuldkommenhed er
som med det Absolutes Definition ester
Quantitetens Kategorier. Ingen
enkelt Qualitet, ingen særlig Egenskab

den tilkommer det, fordi det i sig omfatter
alle. Dets det allerrigeste Væsen bli-
ver det Absolute ikke blot ester enkelt
Egenskab, som indbefatter en abstract Maade: det er det rene
Indifferente, Egenskabsløse. Herved
forsvinder Alvorsliteraten i dens Nega-
tion ligesom det Absolutes quantitative
Almindelighed. Det viser sig da paa en
Dels paa ikkefremstillende Definitionen
af det Absolute ester denne Kategorie
ved, paa den anden Side viser det sig,
at vor Position for at faae bestem-
tet Begreb Modsætning med Andet:
Den Bestemthed [der i Grad er Nega-
tionen i] vanskjellig. Dertil kommer vi
til positive Bestemmelser (Egenska-
ber) som tilkommer det absolute
Væsen i Modsætning til andre,
men det nødvendiger dog at indbefatte
al Realitet og følgelig at afvise vore

Negation eller Bortfald. Det fremtræder
den sobrede Side ved det Absolute, at
det er Almindeligt og Abstract bestemt,
Alt-omfattende og individuelt. Ged
er den positive Erkjendt: den Gade-
riske Aand, som udfylder og harmoni-
serer alle qualitative Modsætninger.
Heri realiseres det nye Begreb om
det allersandeste Væsen.

Positionen i overensstemmelse: Ja bestemt
Qualitet, d. qualitativ indfyldt Negt, —
Grundtrad Forskjellen af Negt til Andet maa
saaledes bortfalde. Dette Forsvinden udtrykker
den dialectiske Overgang i Qua-
litatens Begrebsvæsen, hvorpaa følgelig
naar i Begyndelsesbegrebernes og i Qual-
litetens Periode. Qualitetens Kategorier
er de samme som Quantitetens, blot
bringes med i dialectisk Moment, nem-
lig Udfyldelsen eller den saadr Forskjellig-
hed. Positionen er qualitativ Quan-
tum: qualitativ Fyldegrændsning,
Quantitativt omvendt: Qualitet. I sin
Umiddelbarhed, hvori den abstraheres fra
al Forhold til Andet er den
1. simpelt Bestemthed. Begrebet endelig Qua-
litet medfører, at man abstraherer fra
ethvert Forhold til Andet, alene tænker sig,
at, om den endnu bragt i Forhold til
Andet, da er dette at betragte som tilfæl-
digt, ja som et ydre Moment i
Begrebet (-Bestemtheden). Bestemtheden er
følgelig Affirmation, et i eller Qualitet, for
alt Forhold til Andet. Dette er een af
de sædvanlige Tankebestemmelser, der ikke
har Sandhed og Betydning som Overgangs-
moment for de følgende Kategorier.
Ligesom qualitativ Forskjel, ligesom Mang-
foldighed, følgelig også ligesom qualitativ
Begrænsning eller Størrelse, som ved sig
selv ikke fremdeles Forhold til Andet,
er der ophævet. Dette Begreb er ligeledes

Een, den stærke Negation af forøvrigt aandre Ting, fordi den abstrakte Qualitet er den rene Modsætning dertil. Noget er jo blandt qualitativt Lat, qualitativt Atomion.

Begrebet enkelt Bestemthed er tilstrækkeligt, naar det skulde fornemet, Identitetens Begreb: det absolute bestemte er Een fri for sig selv ligt, Een ophævende sammenvoxende med sig, som er indifferent til sig selv. Naar denne Dialectik begyndes for sig og udvikles i Form af en Betragtning, giver den Identitetsbetragtningen af disse Dialectiker Grunde, da vi gaar ind i enhver bestemt Væren og Forbindung, udvikles i saadanne Grundbetragtninger. Denne Grundbetragtning fremstiller en ensidig Bestemthed og maa henhøre under Contradictionsprincipet (Herbart)

Bestemtheden bliver Een som enkelt Forhold, at den afstiller sig fra alt andet. Det Noget som bliver betegnet som qualitativ Lat, er det Een saadant ligeovenfor andre Ting, som Lat ved Siden af andre Ting. Det sonderer sig i sin Bestemthed Een ved videre Relation til andre Bestemthed. Qualitativ af Lat er derfor som blot Ting af Salt

2. Beskaffenhed. Beskaffenhed gjør Noget til saadant ej afstiller det fra Andet. Den bestemmelse, som karakteriserer Noget fremfor Andet, er dets Beskaffenhed (Egenskab) Beskaffenhed er det samme som Bestemthed med den ellers ordnede Forskjel, at Bestemtheden ligger det Moment, der afstiller Noget fra Andet. Noget sonderer sig ved Siden af Andet ved sin Beskaffenhed, som gjør det ke

at saadans bestaffent. Hvormed er den an-
=dragte Bestaffenhed ved Magt, som er ind-
=forstaaet til sig selv, hvoraf vil vore sig
selv og blandt til en saadan = Person ved
Siden af andet saadant bestaffent Magt.
Det man tillægger Magt bestaffenhed
gaar ud ved bestemt sammenligning til
andet. Denne Bestemthed er Magt vendt
i sig selv udenfor sig, som Bestaffenhed
er det udenfor eller ved Siden af andet.
I det følgende vil dette Forhold mellem
flere Bestaffenheder kun at nærmere sig
for sig selv andre steds mere udvikle
sig.

Hermed bliver den anden Bestemt-
hed eller Bestaffenhed til qualitativ
Forskjellighed. Den er indholdet i en
Række andre Qualiteter, som bestren-
ger den og bliver begrænset af den.
Dette hermed er Bestemthedens Begreb
endt ud; Enhed som qualitativ Grund-

gjør den til Grund for en Saadans
Bestaffenheder ved Magt, forsaavidt
den begrændser sig ved andre eller gaar
ind i qualitativ Grænse, sammen for-
-skjellighed.

3. Tredjehed. Det qualitativt ind-
skrænkede Magt, ligeoverfor andre,
bliver til det Tredje, hvori den ind-
-gaaende Side i Bestemthedens Begreb af
sine Overgang i Negationen sin ved
-sig selv ligeværende Enhed sig. Det er
som bestaaende i sin Adskjellighed fra
andre Tredjehedder og ophævet af
sin Form = Enhed med sig selv, ligger
den udenfor en Side ved det,
som i en følgende Begrebsgrads vil
blive Sagen det Tilfældige. Det Tredje
er og er et Paadant, men ligefaavel
Grund det ikke mere eller mere andre
dette; Ja det netop sig Ens = negativt
Forhold til de andre Tredjehedder,

og ei i positiv gjensidig begrundende Sammensetning med dem. Dette er dei ene negativ Dele ved det endelige Begreb. Det viser sig som absolutt i sig selv, udelukkende Andet. Det Ene taler dem Dele det Negativ ved Andet.

Det endelige gaaer fremdeles hjemmaa ved over sig selv, som det ophører i sig selv. Det falder sig som Beraabelse med Andet og forer dog umiddelbart og væsentlig dennis Beraabelse igjen og. I det endelige er ogsaa den anden Side af Negationen (Selvnegationen) overvunden; i det endelige skiller ogsaa Relationen til det Ikke-endelige sammenfalder med. Dagge ere vorne Een modsatte Momenter: det endelige, som ikke kan fare sig til det Uendelige, og det Uendelige, som ophører og tilintetgjør det Endelige. Det endelige staaltes betragtet fra Negationens Side er Qualitetens Beraabelse, Afmagt, Afhængighed og Betingethed og dets Bestemmelser fremtræder væsentlig i den sædvanlige Forestilling om det Endelige. Det fremmer i Magt mindre Uimodstaaelig igjennem det og forandrer det til det Modsatte, til Andet.

Det endelige forgaaer: Deres og ikke Deres gjennemtrænger hinanden derved. Hvor saa end det endelige søger at holde sig, er den dog blandt med den første Modsigelse og gaaer over i andre Bestemmelser. Det endelige har ingen Realitet; det er kun Skin af at Andet, som er virker igjennem.

Tanken om det endelige Forhold til det Uendelige vil følge os gjennem alle Forholdsbestemmelser. Her er det

negationen Begrebet om Uendelighed og endelighed fundet. Det endelige er Ens Modsætningen til et Uendeligt, Fuldendt, Afsluttet, hvori det forstaaes. Endeligheden gaar overalt ud over sig selv og forsvinder i det Uendelige, som jo det blot er det Grundfalske. Det endelige forsvinder i det Uendelige Udgangspunkt. Det Uendelige er et Tilblivende, en Uendelighed Magt, som Alt er underkastet.

En Filosofie, der bliver staaende paa dette Standpunkt, maa enten tvede frem som Empirisme eller blive staaende ved det Ene Standpunkts ensidige Bekræftelse som Qualitativ Atomistik. Det Endelige falder paa dette Standpunkt i Brudstykker, Stoffer, Ting etc. Det Endelige bliver altid taget som det Givne, som et uvedkommende Tingrab. Uendeligheden betragtes som en Sammensætning af saadanne Endeligheder og et Ubestemt derved, i indbefattende Vanskjød og Ensfold. Det Endelige bliver i sidst omme i Uendelighedens Begreb og opløst deri. — Her maa søges Talentiske Verdensanskuelser.

Almindelig den negative eller ægte Uendelighed paa Tid og Rum, da ofstaaer den til omtalte Uendelige Tilbageskridende eller Sammenskridende, hvori man abstraherer fra den ægte Uendelighed, totalitaten og Normen — som af det Alt-indbegribende og Alt-udfyldende Uendelige.

Vanskjellen af de forskjellige Begrebstrin er Negationen. Det Endelige traadte ud af den isolerede Tilværelse, det var naar det henkastes med andet Qualitet eller saaledes bestemt: det er Ens og er Ens saadant eller det Var Begrænsningen

Negation med sig. Derved fremkaldes første Forholdets Begreb indenfor Qualitaten: det bliver bestemmes til gjensidig Begrændsning og Grænse overfor; Qualitetens første Periode.

Negation – Forsvinden – Forandrelighed.

Negation er enhed af et Andet, Forsvinden, Modsætning, Paradox et abstrakt Udtryk for det qualitative Forholds Begreb. Det Nyt er et Paradox, et Det i Andet, og et Andet i det første: i den forsvundne Bestemthed ligger den gjensidige Negation, følgelig omvendt Forhold, som også Enhed af negativ Art. Paradoxet realiseres i Qualitaten Forholdet, der sigtes at forsvinde i den enkelte Bestemthed. Helt qualitativ bestemt og beskaffen kommer at bestaa alene derved i absolut Enkelthed. Det er den nøgne

Paradox, forsvundet fra Andet, gjennemsete Bestemthed, endelig sig ud af sin selvvalgte Tilling; det er Enhed forsvundet Dual: det Positive, som det er Negationen med sig. Bestemt Væren er Enhed mellem Negation, Grund og Position, og begge Begreber sammen: Begrebet Forskjel. Til Begrebet Qualitet hører Forhold, ligesom til Begrebet Forskjel Væsentlighed. Den negative Side af Forholdet Dual udviklet for; den Positive, som bliver til gjensidig begrænsende Forhold, Dual udviklet under Limitationen.

Negationen, som Enhed og Bestemthed, udvikler sig i dobbelt Forhold. Det Bestemte som Paradox er første Negation med Andet, hvoraf den gjensidige Modsætning mellem andre og omvendt Forskjellighed følger. Den næste bliver det til Negation med

sig selv, at forandres sig. 1.) Negation
af Bestemthed, 2.) Størrelse: Bestemthed
3.) Forskjellighed.

Intet maa først sættes som Negation af en Bestemthed eller som bestemt Intet. Paa dette sidste er at tabe Begrebet det gjælder Ens med Ingen.

Til en hver negativ bestemt Qualitet hører en som dens Negation. Man maa først til et Bestemt se en Qualitet (Intet:) deraf at danne, som det findes i andet Positivt. Ethvert Positivt er det Andets Intet, og ligesom i det Forgaaende den ved det Positive blev bundet Negation har ingen sig, således omvendt Negationen Ene ved det Positive. Enhver Bestemthed er i en eller anden Betydning og forsaavidt Intet gaaer ud over Grændsen af dens Qualitet, tilligemed Intet. Som den er det Andet dens Intet, ligesom den omvendt er det Andets Intet.

Paalydes. en Tanke som en af de mest omfattende Kategorier, idet den som fælles Moment findes hos alle Ting uanset deres Qualitative Egenartethed og fastholdt midtfor Egenartetheden saa vel Negationen som Andres anerkjendt og tillige Negationen af bestemte Qualiteter i sin Positivitet. Den videnskabelige Fremstilling af dette Moment er dét, hvorpaa den dialektiske Udvikling af Negationen med dets Positive saa vel beroer. Ikke saa faa Gange finder man almindelige Udtryk og Ladser fremsatte i det mere eller mindre tilfældige Anvendelse i anseet bestemt Position.

Den Mening for et Andet Individ til Negation af Qualitet anerkjendt eller til det rene Ubestemte, Ikke-Qualitative det betegner da ikke den blotte Negation af en bestemt Qualitet, men abstrakt Qualitet overhovedet: det ubestemte Individ-

Hermed ere vi vendte tilbage til det abstraktes Indhold, hvor de sandlige ~~Qualiteter for C~~ Kategorier for Qualiteten fremtræder. Disse ere blevne bibeholdte som det Indhold, den Modsigelse at være sætte som forlige for sig og dog Indhold at være i sig, men blot ved det qualitative bestemte. Disse ere som det Ugualitative (Indhold) i andre Henseende, forskjelt til Qualiteten, men de Evne og forudsatte at qualitativt Princip, hvor hen bringe dem ud af den Sfære, som er modsigende. Paaledes er Indholdet overfor den det almindelige Udtryk for den for sig værende dialektiske Integration. Ligesaa abstrakt Tanke uden sig i sit eller andet Moment indeholdende Indhold og trængende til en dialektisk Integration, som først gjør den sand og virkelig. Hele Kategorien ere Tanken vil nu være at være Indhold i sig selv, hvor Evne for Qualiteten. Det Reale er dets Negation af Form, mens Indhold, dets Position og Udfyldelse af det Formelle.

Men Indhold skal for det Første realiseres ved Henvisning til Andet, som ligger ved. Det fuldelige bevæger Mennesket af Indhold i sig, fordi det kun er i det negative forskjelt til Andet. Ligeledes fuldelige er dette kun derved, at det er andet, ved ligeledes indeholder det, eller at det er forsjellige fra det Andet. Heraf følger, at det sandhed, mere indskrænkede Udtryk for det bestemte Indhold er forsjellen. Det bestemte Indhold har ikke sig kun i gjensidig Negation til Andet.

Dette negative Forhold, udtrykkeligt betegnet som qualitativt, er Forskjel, overfor det qualitative Ikke-Identitets Aforet Endelighed er dette forskjellige fra Andet, dette et Andet mod sig selv, hvorved denne Negationsmaade fortsætter sig i det Uendelige. Forskjellen er en uendelig Forbindelse og Sammenføielse af de Endelige til hverandre, uendelig negativ Relativitet. Paa den ene Side den ligefulde Paastand af Negationen alene Indhold. Intet ved Andet er kun den uendelige Forskjel, de Ting det Endelige er blevet reflekteret i sit Forhold, hvormed deres negative Side.

I det Endeliges Begreb ligger det uendelige Relation til Andet, hvorved Forskjellen i Forholdet sammenbinder eller uendelig.

Det Endelige er forskjelligt fra sit Andet endelige. Denne Sammenligning indeholder ikke Andet end, at Endelige er ikke identisk med sit Andet, uden at det ligger nærmere bestemt i hvad Grad Forskjellen findes Sted og hvorvidt Overfladen er, idet at denne overfladiske Sammenligning atter det Endelige tendens til Andre, medmindre det sammenbringes med sit Andet Endelige. Denne Dialektik lober da ogsaa ud i det Uendelige.

Af de forskjellige Momenter er blot det ene ikke det andet: A er ikke B, B ikke A. Forskjelligheden er et Forhold, hvori de ligge en overfladisk Sammenligning af de forskjellige [A og B findes atter den forskjellige Sammenligning fuldt fælles paa hinanden ligge, fuldt paa hinanden ligge. - Forskjellen er en blot relativ Sammenligning].

Naar man siger, at to ting ere forskjellige eller ulige, ogsaa naar man ikke tænker paa nogen bestemt forskjel, ikke paa nogen specifik forskjel, altsaa ikke paa nogen karakteristisk eller dom. Den blotte forskjelligheds relation til modsætning. Ethvert bestemt ser ikke blot ud anderledes, men sit anderledes i den forskjellige bestemthed. Hvad A er, er det ikke i sin negative relation til B, (s: ikke A forholdet til B) A ser sin position i at være ikke det anderledes af B. Dette ene modsatte forskjelligheder, ikke modsætning. Den ene grund, som betinger forskjellen eller A og B, ikke contrære eller contradictoriske.

Bestemmingen af forskjelligheden består i gjensidig negativ relation, saaer deri sit fuldstændige udtryk.

Modsætningen er aldrig enkelt: ethvert forholder sig negativt mod det andet at være hvad det selv positivt er. Negationen af andet er egen position: begge ere de at være paa ligegyldig mod sin anden, men ikke i relation til hinanden.

Dette modsiger det ogsaa sit udtryk i den skarpe forskjel. Det qualitative modtager ikke sin bestemthed i modsætning til andre bestemtheder. Det er ikke blot ulighed eller afgrundsvoid, men det ved modsætning til andet sin qualitet. Den qualitative andre maae ikke blot henhøre at udelukke og afvise forandre, men selve ogsaa forandre ved dens indbyrdes modsætning. Ethvert qualitativ bestemthed bliver ikke stedse at den har anden udmynter sig og modtager sin egen karakter af sit forhold til dette. Ethvert forskjel har ikke sin bestemming i sit negativ-positive

Forskjel til andre Forhold, som kan være bekjendte Skade i det Væsentlige af Forskjellen.

~~Fjer-Akadi Fjerde Akadi — Fjerde Kategorie i Postulatet.~~

Negationen, som sætter sig til det Positive, kan nu udvikle sig med større Bestemthed: det er begrebet om Identitet Forskjel, hvormed næsten Kants om Isolation med det endelige er identisk. Det endelige er Dual, Lov af det Væsentlige. Den identiske Forskjel er ei blot Bevidsthed af Forskjellen, men Negationen Tilbagegang i Positionen.

Identitet og Forskjelligheden som Categorier, der selvstændiggjøre sig mod hinanden. Udfald disse Kategorier, som alle Dinge de er gjælde for alt Virkeligt i bestemte Grundsætninger da kaldes man Identitetsprincipet (A=A)

og Forskjelligheden indeholdt: hvert Ding er forskjellig fra ethvert andet (Leibnitz). Forbinder man Forskjelligheden til Modsætninger, kan man: hvert Ding har sin Modsætning. Disse Grundsætninger kaldes Dannes i det Bevidste. hvert Væsen har sin Modsætning i et andet Væsen, ei blot forskjellig fra ethvert andet Ding. Rødt er ikke Blå — Rødt er ikke grønt.

Men den negative Relation af det endelige til endeligt, som indbefatter sig til Identisk Forskjel, nemlig sig tilbage paa sig selv af de endelige selv: de ligne hinanden alle deri, at de ere behæftede med Negationen; først herved blive de virkeliggjorte i deres formelle Ligehed. Det endelige er ikke blot forskjelligt fra andet, men fra sig selv, det bliver i sig selv til andet.

Forandringsbegrebet. Hvorfra er Omvendingen at faa fat i det Sande Liv: det Grundet i den at det oplever at være sig selv klart. Forskjellen og Forskjelligheden mellem den nødvendige Momenter som til forskjellig Vær Forskjellen er det falske Modsætnings-grund Lod fra forskjellen mere forbindelig mær Forskjelligheden er falsk den abstrakte Enhed tilbage i Dengrebet det indholdsløse Negat. Skal det Positive være Tankt, maa det forandre sig. Det sidstnævnte er Kun at tænke som omvendt fra Forskjel til Forskjel. Forening af Forandring er Enhed og Forskjel. (I det dunkle Begreb Liighed er en Forening af Enhed og Forskjel).—

Ogsaa Enheden er Ikke-Enheden, er en Modsigelse. Modsigelsen findes Ved i Begrebernes abstrakte Tilværelse i den concrete Virkelighed. Det er den formelle Modsigelses Natur at abstrahere, medfalder Begrebsbestemmelser, inden de ere forbundne. — Den samme, formelle Identitet af Begrebernes Enhed og Ikke-Enhed er en Modsigelse.

Grundsætning: Det, der modsiger sig selv, er ikke virkeligt. Det, der ikke kan være, er ikke virkeligt. Man siger: det Modsigende er det, der ikke kan tænkes. Man tænker det jo dog. Ikke at jeg virkeligt. Det Modsigende kommer ikke i Tanke end ikke Modsigelse, naar det i en dunkel Forestilling er ikke klart Sammenhæng til Virkelighed (f. Ex. at Rum indeholdt af to rette Linier), ikke at Moment findes i Tanken, som gjør Virkelighed umulig (Mørke under klar Himmel og Sol).

Modsigelsen har ontologisk, ikke real

Gjældigheden. I det abstracte Begreb som
noget Ord er Modsigelse; det maa
finde klare Bestemmelser til, ontologisk
og reale, for at Ordet kan komme
virkelig.

Forandring er Overgang fra Qualitet
til Qualitet. Den falder i Momenterne:
Ophævelse, Forgaaen, Begyndelse, Tvivl
i relativ Begrebet.

Abstract taget, er Ophævelse og
Forgaaen ensidige Begreber. — Det
endelige ophæves og forgaaer ikke. Det
ophæves og forgaaer. — I den concrete
Virkelighed fremtræder disse relative
Bestemmelser først for sig. —

Forandringen løber ud i den over-
gribende Uendelighed af forandrede Ved-
hængte af Tingen og Tingen selv med de øvrige,
i Sammenhæng med dem, betinget
af dem, begrundet af dem, men
selv betingende og begrundende også dem. —

Limitation

Limitation er Bestemmelse, som har gjen-
nemgaaet Negationen og er reflecteret
i sig. Den bestemte Qualitet er Grän-
sen med at holde sig i Modsætning til
alle andre og at gjøre dem til Mod-
sætninger sig. Dette giver Begrebet
af alle endelige uendelige, gjennemsidige
(endbyrdes), Vexelbegrændsning.
De communi sig selv med at negere hver-
andre.

Dette er al bestemt Væren og be-
stemmende Forandrings gjennemgribende
Charakter. Den er den bestemte
ved at indtage sin Plads med sin
særlige Eiendommelighed i Forand-
rens og Omverdenens Mangfoldighed. Begge
Momenter staaer i endelig Sammen-
hæng og Forbindelse (Verbindung)

Limitation
§ Oppsætningsf. 2 Fremmedlighedsf. 3, Indre Mangfoldighed: Selvstæn. uafhæng ?:

med absolut Ondt. Dette er Resultatet af den foregaaende Undersøgelse og det følgende er en nærmere Udvikling af denne almindelige Sætning (af det her førende Hovedpunkt). At Isolationen er væsentlig:

1. Relationen til Ondt eller Bestemmelsesgrund.
2. Relationen til sig selv el. Selvstændighed.
3. Indre Uundværlighed.

I Relationen til Ondt (Bestemmelighed, Afhængighed(?), Afhængighed) har det mest umiddelbare Udtryk for Limitationen. Hvad der er quantitativ og qualitativ Begrænsning er ikke isoleret, men altid for Tankegangen af Ondt og ønsket Tankegangens Væsen.

Det mest omfattende Udtryk for det Endelige er netop Relationen til Ondt, Afhængighed, Afhængighed. Tanken er isoleret uden Sammenhæng: det er for Ondt, for dette v. Forholdsbegrænsning ingenlunde, den qualitativ-quantitativ Grænse består i at indeholde Relation til Ondt.

Man forholder sig for det første den Tanke i sin Abstraktion, at det Endelige er Ens for Ondt, afgivet Sammenhæng og Afhængighed, da bliver Væren for Ondt til Ting for Ondt og Tanken i sig selv; vide postea.—

Den i Erfaringen indtagne Synsmaade deler netop forskjellige Sider:

1. det Endelige er Ens for Ondt, for Guds Uendelighed, Tanken i sig og for sig.
2. Dets Existence, hvori der ligger det Dobbelte, at Guds Uendelighed er et Moment i Begrebet Endelig. Den Ende også tydeliggjøres efter den sædvanlige Existentens Forskjellighed. Naturtingenes som ingen Realitet, Ens de forskjellige Dinges

Dagga Pronomen aadra framdamma ned
at saa Hjelda Dagvarat Verum for
Andat ädan Momentat Verum for sig,
som liggar dari. (Det fundtiga for
Realitat, forsaamidt den gjenas dt,
nagat hjärta framat vedra dari).
En mis Idealismen ar sann, forsaamidt
dt fundtiga ar Uselvstandigt, be-
-fattat i Andat.

For dt. Andat blir ar med Verum
for Andat den egna Dagvandoning
sat. Ikke at nara Andat ar at fälla
sig inom Andat; saalada ar Relation
til Andat

2. Dalnsaanddsomrhjä (Dalnstandig
ded, Dalnmadligaheldrej). Dän med
at nara for sig, ar Nagat for Andat, soldra
sig: Lönflictan Imellan sin Nagat for
sig.

Relation til sig sjelv ar den andra
Position, dr manden tilbage fra Verum for Andat.

Sor-sig-Vorm, Selvstendighed, en Refleksion i sig, der idelig bestemmes ved Andet, medtager sin Bestemmelser udvendig, men Selvet sig under disse Bestemmelser. Selvstændighed udtrykker, at Væren-for-Andet er forsvundet, men ophævet ved Selvstændigheds-s. — (Assimilation, Reproduktion) Sor-sig-Væren er den idelig Tilbagevenden af Andet i sig selv.

Anm: 1. Et Sted indeholdt for Qualitativum Tilstedeværelse er fundet i den Selvstændighedsform, der idelig reflekterer sig af Bestemmelighed ved Andet. Det Positive er kun i ydendelig Forskjel til Andet. Tilstede er ikke en gyldig Form for Sted, thi den er ikke uden Væren ved Andet og Andet af sig selv,

Kerfammenhæng. Efterat er idet blot Resultat allene de Ting og Forhold sammentræffende Egenskaber, man søger for positive Qualitet som en Magt ind i Sin, fordre sin Plads i Sammenhængen.

Her ligger Grundtræk til Leibnitz Læren. Det, der skelner sig i det Enkelte, det Egentlige til grund for dets, er Ingenting, Fællesskabet.

En Sammenligning af Erkendelsesforhold og Relation til Andet

Leibnitz Monader, Ting uden udstrækning, Enkelte Erkendelsesforhold. Universets Afspejling i Monaden er blot en enkelt individuel Synsmaade. De skarpe Monaders Harmoni er tilfældig. Harmonien er tilsidst Hypothese. Det samme mangler Læren

er den indre Ensidighed.

Erkendelsesforholdene og Relationen til Andet sammen. Læren er den med det mundlige Andet einstemmende Position. Efterat sonder sig ud i afsondret, i mundligt Begrebsforhold.

B. Indre Mundlighed (Total-sammensætning (?)). Efterat Helhed, Enkelt, Aand som Erkendelsesforhold i mundlig Relation til Andet. Dette er det for det mundlige Andet, for afsondret Træk, dette er det mundlige Andet for det. Det begrundes den bekjendte antologiske Tænkning at alle Dele af Universet staar i Sammensætning med forandret og ere aabnede for forandrende Indflydelse. Og denne Omvortens (?) Overvindelse af Total-sam-

umfangen overskygget i det Sid-
gande. Det er endelig som Grund-
regel for Ordets Sammensætning gælder,
at de ord sammensættes i de
Former, som falder dem for, hvad-
og i hvorledes. Det er ikke ved
sig selv de Ord ved Sammensætning
ved siden af hinanden: Princippet for
Ordets indbyrdes Relation skaffes
ikke fra dem selv. Men ligesaalidt,
som det mundtlige indbyrdes Sammen-
hæng bestemmes i det Skrevne.

I skarpeste Modsætning til denne
indre Mangfoldighed skjuler Skriften
sig Midlertidigt for mundtlig Ord
sammenlobende Rækker for de mund-
lig mange Bestemtheder, som gjør
det til ikke Bestemte. Skriftens Mang-
foldighed (Schelling).

Paaskrift er Talemundtlighedens

og Relationen til Andet gaaende
Saadan Sammen. Det samtlige ved-
ligeholder sig selv ved at staa i
Sammenhængning som mundtlig Ord
det, men det mundtlige Ordet holder
sig ogsaa ved at være for det Øie
Øiesyns og Bestemtheden ved
Forsvinde, idet de indbyrdes Bestemt-
heder fremgaar af den mundtlige
Relation til Ordet, hvorved Be-
stemtheden er at betragte ved
Lyd. Det saaer sig begribeligt
i Skriftens at mundtlige Bestemt-
heder og Barn ikke skille sig.

Ellers Endelighed er de saa
i en ordnet Sammenhæng og forud-
sætter at Babelske Princip, som selv
og indordner det i det mundtlige
System af Bestemtheder. [En Sætning

og i Aandelig Ordre og Enhed samme
nissenende Magt.]

Dette er endelig det Sandes og
Høieste Moment i Aandeligheden
Begreb og den anden Side, hvis det
indre sammenhørige Aandelige Sam-
bånd (~~Forbindelse~~) det Endelige er Enes at
tænke i Aandeligheden og det i sin
Forskjel sammenhørende. Det maa tænkes i
sin indvortes Aandelighed, idet Sam-
menhængen med sin Moment i den
indre Aandelighed: absolut Endelighed be-
staaer i en Aandelig Relativitet,
hvormed det vises ind over sig selv.
Men paa den anden Side ere alle
disse relative Bestemmelser Eins
derved, at de alle ere sammensatte
med et fælles forbindende Princip.
Dette i denne er det Endelig bestemt

og relativt. Det er dets væsentlige, men
tillige ved ugrundelig bestemt (skjult) og
bevaret. I det abstracte Udtryk for Aande-
ligheden, ligger for, at det er sandt paa
sig selv for sagt, at Aandeligheden
kommer ikke ligesaavel paa absolut Grund
af Aandeligheden, dette vil man dog ikke
gjerne at ligge for Aandeligheden:)
Dette er den sande, indre Aandelighed,
hvori det Endelige holder sig og dets
indbyrdes Relation bliver sat.
(Dette er den indre, sande, positive,
allesteds overvundne Aandelighed)

Denne positive, sidestaaende og for-
enende Aandelighed er den første
egentlig betydningsfulde Definition
paa det Absolute, som Metaphysiken
sidder for. Dennet opstille, og at finde
den rette Maade for alle forskjellige
Begrebsbestemmelser, som dertil finde

Dens Forskjening. Man indsjønder da to Bestemmelser, at det Absolute er det absolut qualitetsmæssige og qualitetsmæssig begge Gange er begrundet af det Endelige, qualitativ bestemmende med dermed tillige forbindende, sammenfattende, sammenfoldende Magt, hvorved vi have fundet Identiteten af den ydre (quantitative) og indre Ubetydelighed. — Det Absolute er følgelig dets Negationen af det Endelige, men ligesaa meget Positionen deraf; thi med Positionen af det Endelige er dets Begrændselse og Bestemmelse identisk, idet det Endeliges Negation ligger i dets Grund.

Det Endelige har baade Existens, Qualitet og er i Relation til Andet, bestaaer Ting i sin Modsætning til Andet, Grundstof forandrer sig, bliver forsvundet fra sig selv uden at have sin (Negget) Identitet med sig selv. Dets Qualitet holder sig altsaa endelige, saasnart i Relationen til Andet samt i Forandringen (Begrebet af Bestemthed). Denne Qualitet, samt holder sig under Begrebet er af det Absolute sat og indsat i Bestemmet af Bestemtheden.

*) Mener Du, strenge Læser! at jeg ikke maae, at jeg bruger forenende, forbindende, sammenfattende, sammenfoldende, som altsaa identiske? Hvis jeg nu havde med Lov brugt blot forening, naar mit Forsæt og Da maae ønskegrund, naar der Da maae logiske Energie havde Ret fra min Side taget nogen Hensyn til Læsernes behov Din Fantasie altfor Lov at spænde og at ængstelig sig Brav med Hundrede Tilbageskridt, hvor saa formelle Formalioner ikke Konsequents.

Vanskelen af de forenyaaende Sätz-
ninger er da den indre Vanskelighed,
det Princip, der skaber alle de
øvrige Positioner. Disse indgaa
deres Forening i den ønskelige
Sammensætning, hvorved Forening
gjenspeile sin Lov saaledes, som den
skal i og ved det Absolutte. Det
Endelige er da det ene med sig-
selv til sine Relationer og Forand-
dringer, og forsaavidt ønskelige
Positions Relationer. løber sammen
med, og forsaavidt det holder sig
selv i Relation til Begyndelse og Forand-
ring er det ogsaa Vanskeligt.
Ved Enhver Person kaldes det det
Positive Endelige.

Der kan vi finde en Ophæv-
ning af den Modsigelse, som laa
i den rene Bevægelse, Forening
af den abstrakte Identitet og Ik-
Identitet, eller Forskjel. Det Egen-
der sammensatter sig Forskjellige
Lad, er den øvrige Opgave,
der bliver sig selv lig i den Positi-
ve Endelighed. Denne øvrige
lige Tilpasning holder sig under
Relationernes og forandres sig
under Relationernes Begyl.

Synthesis Synthesis skal være
en Forbindelse af Thesis og Anti-
thesis, men der kan nu en Kommen-
Synthesis er det Absolutte, som
selver Et med Andet og forener dem.
Det Absolutte selver Urpositionen
en i sig selv og bringer den i

Harmonie med hinanden. Dette Absolute træder i Modsætning til [det Ene].

Endelighedens er Een i Mangfoldighedens. Det Mangfoldige bestemmer sig oprindelig til Endelighed. Herved indtræder en Modsætning, en Uoverensstemmelse i Begrebet; ni treffes Forskjellige Modsætninger imellem at skjønne omfattende indbegribende og at samme, indbegrebet.

Hidtil træadte Definitionerne af det Absolutes Egenskaber Definitionen af det Endelige. Nu skal Forholdet imellem Modsætningens Led bestemmes. Vi have idetmindste endnu ontologiske Begreber, men Forholdbegreber.

Ontologiens Opgave er at udvikle det Virkelige Sorm eller at forklare, hvad Virkelighed er. Dette Sorm er i sit almindeligste Omfang antydet i Begrebsforbindelsen.

Ethvert Ophævet er Een med det Ophævende og begge have deres Væsen i det tredie Sammensatte. Ophævet er den første Virkelighedsform: Ophævende og Ophævet ere Een Bestemthed hver. Alt Virkelighed er Noget; med den dermed fremkaldte Modsætning er det Sat og omfattet med et absolut Forbindende, hvori saavel det Sete som dets Modsætninger hvile.

Det indholdsløse Noget kan jo saaledes først Een bestemmes gradvis. Gradvisheden er den første Virkelighedsform. Det er Abstraction

fra Undfald, som Absolutet bærer sin Begrundelse for sig. Det Quantitative har Sin bestemmende i Modsætning til andet quantitativt ytre Maal Dal, Gjærd, der Sin bestaar i et System af quantitative Forskjelde, der bestemmer hverandre.

Men det Quantitative er Sin med et Andet, der fremstiller sig skrid. Det er et absolut Positivt, qualitativ bestemt. Det er som saadant Sin i Modsætning til Andet som Endeligt. – Men det Endelige er som Positivt bestemt i det Absolute. Sin naar det Absolute vil være Alt nogot for sig selv under det: det er Sin i det Absolute. Det Absolute er nemlig skrid og realiserer sig skrid.

Det Endelige danner nu Sin Momentet af det Uendelige, som fremstiller sig skrid, givet sig disse Virkelighedsformer.

1. Forholdet det Absolute træder i Forhold til sig og skiller sig ved og som Fabrisk Enhed giver sig Form og Virkelighed av det Væsen.

Det Absolute som Væsen.

Det Endelige har opfanet sig selv: det har Sin sin Væsen i den indre Uendelighed, det Absolute, hvorfra det omfattes og bæres. Sin naar alle (al Bestemthed) ding betragtes i Gudsdommens Lys, betragtes de rette lig. – Det Forgjæves naar Forbavselsen for det Alt-Omfattende; Sin fra det Alt-Omfattende betragtes i sin Væsen. Alle de antikristelige Bestem-

malsk ver forsvunden i Woods
Lagrab.

Naar det absolute tendens som
Woord, tendens det igjen i Forsvd
(til det ikke Besynderligt). Det An-
tikke tiske mander tilbage, man
Ekstrammelsen Gamme nu
ikke mere undertrow; de fælles i
Woord sky: det tvender sky i di-
-Cicitat vidne at det Cansk dre-
med ofsvne.

Antikkatiske. Woord er den sig
sky afsvermeranda, med sig sky
idenkiske Woran. Rimet ar
Tukt, der tillegner sig Rim af Wo-
ran. Woord er dog ei den rene
Woran. Det tvender: Modsetning,
Andetgoran, og foldes by dri: Det
undlukkar Rimet fra sig: saanidt
Woord strekker sig, saanidt Oyso-
-mek af Rim. Man Rimet

er i det vesentlige Tvivl; hvis dette Ønske ikke
hjemle. Den Person som hjemler; Hjemmel
maa være Personets Ven. Det er altså
Personets Tilhjemlethed, uden at dette
kaldes sig Tilhjemlen Ord, da det blot er
Sat som Personets Negation. Modsigel
sen, Modsætningen mellem det Endelige
og Uendelige ophæver sig.

Det Absolute er det Een, Tankes;
Verden er Tankehjemlen, som mylder
mandigt sjunk bestaar; man Ven ud
ved Uforanderlige den Mylden vore
Mylden er Ven ved Personet. Ver-
den er idet ydenfor det Absolute; den
er idet; dens Tilværelse negtes.
Charakteren som fra dette Standpunct
negtet Verdens Realitet.

Hjemmet hører Personet til,

er dets Tilstedeværelse. Der gives intet Uadskilleligt, naar det saa end er den Modsætning, Begrebet selv i sig selv, det er den qualitative Tydelighed, som skjænner fra Begrebet. Begrebet er Grunden, det Andet, og Tilstedeværelsen, det Øjeblikkelige, det Andet, hvorved det ikke er Grunden (Grundløst):

Tilværelsen overskjæl gaaer frem af Begrebet. Begrebet kan ikke være uden at have frembragt sin Grund, og forsvinder kommer altid frem af Begrebet. Altså skal Vi i Grund og Tilstrækning i første Række betragte Begrebet selvstændigt frembragt.

Først forklares Begrebet. Det betyder i Sandhed, Princip for at Tilværelsen, en Tilstedeværelse, som ligger til Grund, dertil; og den

tilstrækkelige Grund, Forklarings-grund for at Tilværelsen, hvorved det bringes i Sammenhæng med det Hele, da det ellers vilde være Løsrevet, Sandhedsløst. Grunden bringer altså Tilværelsen med sig i Første i Forbindelse med sin Følge er Grunden Årsag.

A. Grundens og Følgens Kategorier.

Af Begrebets Natur gaaer Grunden umiddelbart frem, er jo det ene med Begrebets Existents, idet at Følgen er væsentlig fra Grunden. Grund med Følgen bliver Begrebet til Grund og Følgen er den i Grunden. Begge ere væsentlige. Følgen gaaer frem af Grundens Natur. Begrebet ere i sig Sammen

sanset, nødtvungen Lov for sin Overbevisning.

Her finder vi Grunden til Distinktionen paa det Endelige, at det er det, som følger af Andet; men det Absolute (Begrundede) er sin egen Grund, er med og af sig selv. — Og det Endelige har ogsaa sin Grund i et andet Endeligt, som maa nødvendigt forudsættes dertil, da det ligger i dets Væsen Grund til det Ligt. Altsaa skal et Endeligt være Grund til et andet Endeligt uden at det er forsaavidt dets Væsen. Det har ogsaa en almindelig Betydning som Begrebsmæssig Grund overfor Begrebet og Begrebsfastsættelsen som sin Grund.

Denne Betydning finder, for det Forskellige, sin Anvendelse, at ingen Begrundelse eller Bevis finder Sted, uden hvor Begrebet og Begrebsfastsættelsen har sin Grund.

Grund til Grund (a. b. c. d) vilde gaae i det Uendelige uden blive vilkaarlig Paaanede. Grund og Følge ere Momenter i Begrundelsen, som siden vil sees. Et endeligt Væsen eller noget Begrebsmæssigt Grund til et andet.

Men ligesaavel begrundende Følge og Grund gaae ogsaa i Begrundelsen, indeholdes ogsaa sin Betydning, det den negative Uendelighed ligger ikke gjemme og skjulte forskjellig i sin Følge.

Tilsidesatte vi sammen med det Forgjængelige, forudsatte vi det Endelige som Grund til noget fra det selv forskjelligt. Det skal fremdrages, hvad der ikke ligger deri, eller hvad det er i endelig Grund — en Modsigelse.

Det Endelige kan vi for sig tænke som Grund til andet Endeligt. Men det har ogsaa vist sig i det Foregaaende,

at det endelige er dets bestemmelse for øje. Det skulde synes, at det egentlige Væsentlige, der indbegriber Alt og forbinder Alt. Også er det charakteristiske for dette Standpunkt at mangle dybere til det Standpunkt, hvor Modsætningen mellem Væsentlighed og Tilfældighed forsvinder. Det Absolute viser sig igjennem alle Former og Følger, idet det selv fuldbyrder sig selv. Den sande Følge har sin Grund i sig selv og er selv hjemme ved at falde som Grund.

At betragte det Absolute som Grund er at fremstille det i Forhold til sin Virkning. Grunden bestemmes som Kjendt overfor Ukjendt. Når Grunden ikke fuldstændig fra sin Følge: Noget som skulde sig som Grund umiddelbart tilsyne i Manifestationer. Grunden bestemmes ikke absolut og som, naar den fuldstændig skjelnes af saadanne Manifestationer. Naturligvis er dog denne Betragtning tilstrækkelig, naar Grunden ikke bestemmes som Urgrund.

Anm: Forholdet mellem Grund og Følge skal fattes i Consequentsforholdet, som Udtrykket for det Absolutte skal fuldstændig bestemmes af fremgaaet af det væsentlige Absolute, i at fattes som Helhedsforholdet.—

Indre og Ydre — Grund og Form.

Årsag og Virkelighed.

Indre og Ydre (Forskjelligheden er det Charakteristiske). Grunden den i For-

Sted til sin Bestemmelse uden Tvivl kan
nærmest sagtes som det Indre, der
sader sig tilskue, men ikke kvæder
Tilskuerinden selv i sin Tilskuela-
relse. Det Ydre fremstiller ikke det
Indre selv og selvstændigt som det er,
men i et mangelfuldt Udtryk.
Ingen Tvivl kvæger end i Din-
gens Indre. Grunden sader sig
tilskue, da ellers man ikke
Grund (det Indre maa kvæde frem
ved Andet end for andre sig); men
Grunden kvæder dog ikke frem ved
sin sande Gestalt – sader sig altsaa
ikke tilskue.

Man at sammenstille den blotte
Modsætning af det Indre og Ydre
er modsigende. Det er Grunden
selv, der sader sig tilskue under
Forudsætningen og maa betragtes
baade som det Indre og Ydre. Og
denne Modsætning er Grunden at kva-
de baade som Indre og Ydre;
thi den Modsætning nedbliver. Det
er det andet Karakteristiske Mo-
ment i Væsenet.

Det Indre kvæder frem af sin
Tvedom ved at tabe sin Karakter
af det Indre. Et ironisk Udtryk herfor
er: det Omhyggelige bygger sig for
Dagen i det Tankelige, det Ideale
i det Reale. Det Omhyggelige er
Princip for det Tankelige og ogsaa
Princip for det: det fremtræder ikke
andet end det Absolute. Dagen
det bort, thi der sidst ingen Ruhe
tilbage.

Naar man i den Sammen-
hæng. Ikke vil antisipere,
maa det Indres og Ydres Modsætning

Sætsætelses. Det Ord kaldes ikke Form i det Hele, men det betegner dog Egenskaben af at kunne optræde og tilføldigt Modsætningen til det Ikke-Afhængige, men Hjælpeløse. Ikke man bestemme Betydningen Afhængighed (Afhængighed) som fundne Stad i Modsætningen, der man Udtrykket: Gjenstand og Form.

[Det Egenskabelige er, at de to Momenter, det Indre og Ydre betragtes som to Helheder af Stof og det Formede, ei adskilte, men sammenhængende. Udtrykket man indtrykke Betydningen Afhængighed (Afhængighed) siger man Gjenstand og Form.]

Gjenstand og Form. Det man kalde kan ei tænkes uden den anden. Dog betegner endnu Formen Egenskaben af at indgaa og væsentlig Del at være afhængig med Bestemthed, som den har Formen, men just derfor er det væsentligt. Gjenstanden maa have Form, men ei den bestemte; det kan kaldes Form i en Rekke Former uden at ophøre med at være samme Gjenstand. Hvad der adskiller dette Bestemmelse fra det foregaaende er Afhængigheden.

Formen er begrundet for Gjenstanden, forsaavidt Formen Modsætningen igjen. Formen er Een med Gjenstanden og Gjenstanden maa have Form, forsaavidt er Modsætningen udjamnet, men den findes endnu Rest for saavidt den bestemte Form er begrundet for Gjenstanden.

Man kunne maaske antage Form og Stof Selvstændighed mod hinanden. Gjenstanden bliver Substrat for Stoffet,

der antager Charakteer af Uvæsentlighed derved. Gjælden kan landes ved sin charakteristiske Bestemthed uden de mange Former og andre Gjælde i samme Form. Dette giver Landen en Vel. Materie, som afhænger af sin Formation. Former har Betydningsfylde, hvad vore øgne for den skyld, vi tilkommer Gjældene.

Anm: Man taler om det til Grund liggende i en Retlig Kjendsgerning som Modsat det ved (Ejendom). Det skal mere et Eksempel belyse, hvorved skal det liggende Kjendsgerning sættes under et Omrøbl. Det er ikke den abstrakte, fornuftige Grund, men det i Kjendsgerningen nærværende Øjeblikkelige den Del af Forholdet, de Modificationsmuligheder ligger i Modsat. Princippet for Forandringerne ligger i Gjældens Natur. Forholdet imellem Gjældene og Grundtone gentager sig på ethvert Eksempel. Det er ikke nok, at der siges, at Gjælde er væsentlig forskellige, men saa er alle andre Form. Naar Former forandres, forandres ogsaa Gjældene. Enhver indbyrdes Besindighed har sin indbyrdes Form (Kunstens Form), hvis Former for sig taget er Intet uden den Enhedsforbindelse, som skjelder dem. Form er identisk med Indhold. Form er Intet i sig selv. De ere ikke = identiske, Form er Intet, fordi den er Een Side af Et Hele, som fremstiller sig ved,

sen ufuldstændig.

Ontologien er Læren om Virkeligheden almindeligste Former, men de Former kun ved Abstraktionen kan modtage Indhold, forsåvidt den er vaardfældig, indbefatter denne Videnskab en virkelig Fremstilling til Bestemmelse. Dette antyder sig klart i Forholdet grækernes Dualitet, hvor altid ved et Begreb, der betegner Formen, træder et tilsvarende, som viser hen paa Indholdet (saa som ved Ide: Væsen, Grund, Årsag o.s.v.; paa den anden Side: Tilfældighed, Følge, Virkning osv.) At der er en vaardfuld Bestemmelse, som giver sig til Kjendelse ved Formen, lader sig ontologisk bevise; men Grund der ligger i denne Bestemmelse og forbinder den selv til Følge ved Kategoriernes Form, er ontologisk ubegribelig.

Den almindelige Bestemmelse fremtræder i en almindelig Form. Alle Qualitetens Forskjel reflekteres herfor ved dette Begreb: Bestemmelsen, der altid er bestemt, træder i negativ-positiv Forskjel til Andre og vinder derved sin særlige Vaardfuldhed, indbefatter en Tilsvarende Vaardfuldhed. Nu det samme ved Formens Side.

Bestemmelse og Form ere Ander ved hinanden, hvad forresten blot antyder den Dualitet, som ligger i alle Forholdsbegreber. Bestemmelsen forandrer sig. Derved vinder Forholdet mellem Bestem-

fyldt og som en fuld Betydning.
Besætningen er det Tydske, som
gjennemlöber en Deel af Norge.

Ordstillingen overhovedet
med Hensyn og med sig selv taget
kan en fuld Betydning. Det
forholder sig altid negativt med
Andet, i den Danske Norsk.
Det fremstiller sig selv dertil. For
man er intet Princip for sig,
som ingen egen Ordstilling. Ligele-
des ved Bestemmelsen ogsaa Omstæn-
dighedernes Fremstillingen af det selv.
(Hvilke findes sig i Haandbog, Forsøg).
Forandringen af selve er intet Hensyn
til Bestemmelsen, men skyldes af den
selv. [Forandringen overhovedet Re-
lation til Andet, som ikke kan
skilles fra Ordstillingen overhovedet, hvor-
den almene kan vore denne Ordstil-

Gjenstandene mandtes gjennem et Tegn af Sammenligning med den ene den Sammes og ikke den Samme i den Samme av den Forskjellige i alle Sammenligninger, det bestemte individuelle, ikke det Sammes, forskjellige mangfoldige Sammenligninger med Mennesket af denne Art- navn (men ikke Ordene selv som Sammenligning til den).—

Men den anden Side af Forholdet Forholdet betegnede Tilstand (Besindelsen) kunde ikke alene Genstand for Sammenligning, idet den besinder sig i Relation til et System af Erkjendelser.— Gjenstandens (Besindelsens) Begreb af Sammenligningen ikke blot fra den ene, men fra den anden Side Begreb af Relationen, Udtrykken af en Forbindelse af Relation og Undtrykken i en anden.

Sammen med Besiddelsen er endv
saaledes Sin det almindelige Forhold
(den Sammensætning), hvori den staaer
med andre Relationer.

Dette er den tredie Side af
Forholdet: den bestemte Besiddelse
er for det Første i et System af be-
stemte Originalitetsland, men ogsaa
den Sammenhæng Sammen vinder fra den
ydre, men er betinget ved Sammenhæng
af de andre. Originalitetsland (Indhold) til
hvilken den staaer i Relation. Den
bestemte Besiddelse fremtræder
under denne Vægt af Sammen
indtager den med forskjellige Bestem-
melser og i disse Forskjelligheder
gjennemtrænger Besiddelsen og
Sinn hinanden.

Sammen = den indvendige Relation

til Andet. Dagge fremstille sig i den
indvendige ydre Side af Forholdet.
Egenskaben (den Egenskab) giver sig en
Egenskab Sammen, bestemt Extension og
Intension. (Vokser og Fylder Rum
og Tid = Egenskaben en bestemt Egenskab
Masse.)

[Om Tid og Rum.]

Den Egenskab Besiddelse er
Sin Ting i et System af Egen-
skaber.

Det Absolute giver Anledning
skaben sig i et System af indbyg-
des relativ Uafhængighed, og de
Egenskaber af Egenskaben er
modstillelig fra Egenskaberne af
Sammen, således også det Absolute
Egenskaben ensige Sammen.

Det Sammen er altså en

dobbelt Ord at artikulere: den almindelig Form, der svarer til Egenskaben enige Konjunktion: Kategorienens System; dernæst Formen ubetinget Konjunktion, som svarer til Substantivets almindelig Konjunktion i Virkelighedens (Tid og Rum), hvor den ubetinget Forbindelse altid i ubetinget Forbindelse kommer.

Det Begrebsfulde i Egenskaben (Substantivet) bestemmer Kategoriernes System til en Systematik, hvormed de blive realiserede, uagtet at være abstrakte. Det Virkelige er Kernen indenvendigt skjult i enhver enelig Bestemthed eller Substantivet og Form.

Dette var om det Enkeltes Individualitet. Med Henvisning av Forudsagt til Klima talt om Egnes Individualitet.

Kategorierne var i en dobbelt konjunktiv almindelig: først, fordi de fremstille en almindelig Form, hvori Substantivet maa indtræde, hvis ikke Formen skal være tom, dernæst, fordi Substantivet ikke kan komme til Virkelighed blot i denne Form. Virkeligheden grundsammer sig derved, at Substantivet systematiseres Kategorierne i Tid og Rum.

Form og Udfyldelse alene Tilblivelse (Fremstillelse, Realisation, Udvikling, Frembringelse)

I de forskjellige Forholdsbegreber, Substantivet og Formen, blive

Grunden som det udfyldende ord
over for den samme stamme. Mi-
den nødvendig var det Moment
udsagt, at Grunden, som Regel,
giver sig selv sin Form, er prin-
cipet for sin Form udad. Dog bevarer
den Grund og sin for den
Enkeltdigtes, som ligger i Begrebet
den. Dette betegnes ved Begrebets
Form og Udfyldelse. - Grunden indi-
holder i sig en Regel om Sølvet,
som den selv skal og af sig.
Den er ikke en tom, men indfyld-
tydig Form; i sin Form
rummer af Bestemmelser; den har at
bestemme Indhold af Sølvet, som den
formaaer at frembringe. Dette
er bestemt af de to forrige paragra-
fer.

Der ere 3 Ting at bemærke ved
dette Forhold: 1) Formen er indholdsfuld,
den formelle Modsætning mellem
at Indre og at Ydre er aldeles ophævet
2) Formen er Magt over sin Bestemmelse
3) den har følgelig sætter sig selv
ikke. Det er Indholdet alene
bestemt, men om det skal sættes
eller ikke, er ei bestemt. Dette
er Begrebets Mangel. (vide Kraft)
Grunden har sin Form udenfor
sig i Afhængighed med sit andet Led.

Der er en Modsætning mel-
lem Form og Udfyldelse, forskjel-
lig fra Grunden har ikke gaaet
ud af sig i Sølvet. Og det er netop denne
Modsætning, der gjør Formen til
Form. Den er indholdsfuld og ab-
solut Magt over sit Indhold, men

de ere indskrænkede dertil, ligge i dens Gjød og Gunst fremtrede deres alene ikke. Den er forsaavidt smilende Gunst. Noget Andet maa tredie til for at den Gal kommer til Hjælp.

Paaledes saae vi tre Led i Forholdet. Et tredie Led skjød ind mellem Gunst og dens Hjælp. Gunsten besjæles af Velvillie for at komme til Hjælp. Dette maa dog ikke tænkes som bestemmende Gunst; thi naar det var Tilfældet holdt denne op at være Gunst. Denne Tanke sammenkommer til: En Mangel har Lyst og Gunst, men bevæger sig ikke naar den intet ser. Derfor har Gunst, som stemmer, maa bringes til at hjælpe sig ved Paaskyndelse.

Men naar Gunst Gal solliciteres ydmyge bliver den blot til Besynderlighed. Endvidere, den qualitative Bestemmelse er dens egen, men den forlige Forestillinger, som Gunst danner, ikke at gjøre sig Indfald, tabes, idet det Solliciterende ugunstig bliver det, der nærmer sig=mere den. Der findes en umiddelbar Tilbøjelighed af Velvillighedens Moment Ved med Uvidenhed af Fremmedgjørelsen. (Gunst kræver jeg bestemt i Forhold til andre, med hvilke den staaer i positiv negativt Forhold. Paamindelsen kan blive dog ved det at den solliciteres til at gjøre sig, men gjører sig den ikke ved sin Gjæst.)

Paaledes kommer altsaa det nye Moment til Gunstens Undergang, at den, idet den bliver bestemt af

Andet, den bestemmende Sig Sælv.
Dens Selvstændighed maaer beg paa
to Maader: 1) at den paa Begyn-
delsen umiddelbare Sit eget Indhold,
den paa sin(e)lunde (umiddelbart og ikke-
middelbart) ~~uafhængig~~ selvstændig Vær; 2) at den
bestemmende Sig Sælv til sine Bestem-
-ninger (det Charakteristiske ved denne
Dag ved). Mangelen derved er, at
Formen er ligegyldig mod sine
Bestemmelser, besvælder den i Sit Øje-
blik bringer den frem for Tilsyn-
elsevarelser af de to angivne
Momenter giver den reale Form.

Den reale Form træder Grunden
til. Den er nu mere Bestemmelse,
men i en Mangfoldighed af Bestem-
-ger, som indbyrdes forandres,
et System af Bestemmelser. I det

saadant System træder det frem med
sin fuldstændige Væsentlighed og i Rela-
tion til Andet. Det mangfoldige
Bestemmelser træder frem under for-
-skjellige Relationer, men skal dig
i dem alle med sin oprindelige
Væsentlighed. Selvstændighedsforhold.
Opfattelsesart.

Form og Forskjellen for det Enkelte
Modsætninger mellem Grund og
Følge, Form og Bestemmelse. Formen
træder først frem i Begrebet af
sine Bestemmelser og er Den i disse
med Relationen mellem fremtrædende
Bestemmelser mere nogen Ret,
der ei indskrænk. Ved denne Sam-
ning af Form og Bestemmelse fremkommer Virkelighed. Den er
intet Virkeligt uden som Bestemmelse

af en Grund, Time, og Timen er Tiden idet Tid betegner virkelig Tanken i timelige Relationer. Tiden blander intet materielt sammen tilbage, Tanken Timen er ideel Tanken.

Man vil saa Tidlig Tiden betragte den timelige Time, som tvedre i Modsætning til et System af Timer og Tider er i denne Sammenhæng Man Lejlighed om den indre Almindelighed gjør sig ogsaa gjældende her. De timelige Timer er ikke saadan Tegnsindelser: de er Tider med den absolute Time, som udfolder sig i dem alle.

Dommet, Grunden, er saaledes klarest at fyldegjøre Begrebet: det er det Absolute som Indbegrebet af alt Virkelighed.

Anm: 1. Dette er en grundig Betragtning. Det Absolute er den Act- indbegribende og Act-gjennemtrængende Tanke. Det er Intet udenfor. Det er den timelige Tanke som er Act med sin Ytring og tvedre saaledes Tanken Verden og Gud er Act) Man den saadan Tanke skal gjøres gjældende med dette nærmere Standpunkt.

Anm: 2. Om Forholdet Forholdsbegrebene gjælder baade for det timelige og det Absolute.

Dommet er den Virkelighed baade Grund og Følge. I Dommet er Tanken den jo er i Virkeligheden, og i Virkeligheden Tanken, den jo er i Dommet. –

Virkelighed.

Virkeligheden er Tanken af Væsen

og Besynkning, Grund og Følge.
Det Tilfældige er ei det Væsentlige,
men det nødvendigt Existerende.
Det Væsentlige, som ikke kan ophæves
(f.Ex. det rigtigt Begreb om Naturen)
er ei virkeligt, men Mandig ind-
vidualiseret med alle sine Be-
stemmelser.

Virkelighed synes at være et
enkelt Begreb, men det staar dog
i en Betydning ikke det samme som
Tilværelsen af de to Momenter
Grund og Følge. Derfor kan
det Tilfældige betragtes som enkelt
Begreber, men det er det i det Hen-
seende samme Forhold, der netop fører
til Klar Erkjendelse og ophæver
sig selv. — Modalitet.

Anm.: Om Virkelighedens For-

Tjenlige Betydninger: 1) det
Absolutte Selvstændighed, Magt
til at holde sig i Tilværelsen:)

Det Virkelige som uafhængigt
Begreb, som det Existerende, bestaaende
for sin Sammensætning, er det Til-
fældige. Det Grunde være aldrig ikke
være (Muligheder), men kunne ud-
fyldes til Nødvendighed.

Tilfældighed.

Det Enkelte, Enkelte, isoleret med Hen-
syn til andre Enkelte kaldes som Virkelig-
hed og dog løst fra sin Sammensætning med
Grunden er det Tilfældige. Det Grunde
være saa eller anderledes. Enhver Er-
kjendelse har, saa godt som nogen anden,
Ret til at være virkelig.

Det Virkelige kaldet uden Sam-
mensætning med sin Grund, som nødven-
dig, er det Tilfældige. Det Sandse
med enkelige andre Existentsforhold
med Hen til det, de ikke selv ikke

er begrundet. Imorvrandre Sam-
sammensætning kvorvis vanlig blot, at
det skal være en Bestemmelse, hvorun-
der stilles. Men det kræves ikke blot
enhver Betingelse med sin Grund, og kan
enhver Betingelse med de andre samlig
enhver det, at stille det ønskede
Resultat afhængende af enhver Grund
og enhver Betingelse) dette Forhold
giver den ovenstående Definition:
Alt Virkeligt er tilfældigt.

Men det Tilfældige kræver nødven-
digvis i Forhold med sit Andet enhver
for sig og ligeså bestemt hvorledes
at det kræves paa det gjendrømme paa
dette Udviklingstrin, den vanlige
Regel og det Samlige sine Grunde.
Under sin Sammensætning med
de andre Tilfældige ligeså det
Tilfældige altsaa baade tilfældigt
og nødvendigt. Men den Nødven-
dighed

Nyttet det saare ved sin ædruelige Sam-
menkjædning med ædruelig Omsorg
er jeg tilfreds, den fek Sammen-
kjæng er tilfredsig og Resultatet af
Nytte. Tilfredst regjerende Overdom.
Dette fremsendes Tanken om Kor-
mush i Alk, Sommaal, og tekniologi-
ske Handel.
Ovenn. I. statistiske ve. en Overdom-
anstændt, som Eleven skaanske ved
Lægrabet Tilfælde eller den abstrakte
Nødvendighed (substitueret for Resultat)
Det er det Lægrab Tilfælde, som skeder
sammen med den abstrakte Nødven-
dighed, som forskjæres af Determinismen.
Determinismen er den, som har sagt
sig til Lægrabet Resultat, som det Alt-
-sattende og Forudsigende; men den

ligger ikke mennesket Fakultetet,
jo mindre den har tydeliggjort sig
Forholdet af Begrebet Person. Paal-
deles er Spinozas Determinisme
abstrakten end Leibnitz's og men-
neske ved Fakultetet. Han kliver
mærkelig paamerksom ved Begrebet Sub-
stants, som ogsaa for Naturens Nød-
vendighed er Udgangspunktet for Leib-
nitz Hvorimod er Forsøget til Be-
greb Ukvalificabelt. Han har opta-
get Begrebet Teleologien i sit System.
Anm: 2. Fakultetet kliver
Atomistisk: Det enkelte faldet som
afsluttet. Enhedet Begrebsudtrykket
ikke Rum, men Tilfældet, som et
uforklaret Begreb, der ikke
Uvidenheden, er det, hvorved man kliver

paaminder. Det besynderlige ved Monaden
i Fakultetet. Den er en Blanding
af Tilfælde og Nødvendighed. - Epi-
kur. Herbart. -

Det Tilfældes Sted er ikke som
Negation af Grunden, ligger i Det
Bevidstaaende Fundamentalsætningen
ved til at gjendrive Rummelighedens
Rum. Det enkelte. Virkelige gaaer
med Negationen ogsaa i Uendelighed
Uendelighed og Rummelighed ligger i Grunden. Dette er ogsaa
ikke noget Rumligt, men er
en Afskrivelse af det Tilfældige.
Fald. Det er en rimelig og historisk
Vildfarelse, som Grund er gjendrevet,
at, naar Virkelighedens Begreb
er ved befæstet ved Gjendrivelsen

af denne rimelige Bestemmelse.

Tilfældet kan jo være tænkeligt, men maa dog det betragtes som Undtagelse i det almindelige Tilfælde.

Grunden eller Roden omfatter i sin Idee en Mangfoldighed, et System, en Række af Bestemmelser, som dette Princip strengt taget, men Tilsynet for det, som Princippet til Enhed skal bringe, ikke er istand til at overskue. Den grundtilsigtede Enhed selv kan absolut Magt i Virkeligheden, men den Mangfoldighed, hvorpaa Tilfældet i det Enkelte beror.

Det er altsaa umuligt, at anføre en eller en anden af Grundens Bestemmelser, som kunne komme til Virkelighed, for slavisk Følgere som ligefrem umulige.

Men ligesaa lidt er nødvendigt er det fælles ikke enhver Sammensætning. Det enkelte er dog det, der i sin Sammensætning med det System af ejendommelige Qualiteter og paa den bestemte Plads dertil. Paadette er det baade begrundet med Roden og med den mangfoldige Sammensætning, som er Rodens Fremstilling af sig selv. Roden og den mangfoldige Bestemthed, der er paa med det, under Form af Mangfoldighed af mulige Bestemmelser i sig.

Mulighed.

Tilfældet er aabenbart. Det tilfældige bliver ved det Bestemte til en Mulighed af forskjellige Bestemmelser eller Formationer. Det kan under forskjellige Relationer

nisse sig forskjellige. Det har altså
sin Årsag en begrundet Dom af Ting-
linger i sig, at skille forskjellige
under forskjellig Relation med Dom
fremtræder.

Mulighed er Overgang fra Ikke-
Virkelighed til Virkelighed, det der
ligger imellem Barn og Ikke-Barn.
Det er Negationen af Virkelighed, men har dog
en Henvisning i sig til Virkelighed-
en aldeles ubestemt. Forskjellen mellem
Virkelighed er det ikke mulige; skjønt
det kan ikke virkeliggjøres, så gaar Mulig-
heden over til Umulighed. (Modsigelse)
Alt er mulig fordi det kan forandre
sig, at det ogsaa bestemmelser og
kan forandre — følgelig er Muligheden
ubestemmelig. — Det Mulige er det
Grundløse, "bestemmelsesløse", det som
kan være det Modsatte. Men den
Grundløshed er just det Karakteristiske
ved det Tilfældige.

En Slags Overensstemmelse, fordi det
umiddelbare (ubestemte) Mulige er,
gjør det til det formal Mulige, der lig-
som det Tilfældige er udtrykt af al Sam-
menhæng med Grund og Årsag. Det
store formal Mulige er det, som stemmer
med Betingelsen for Forening og
Virkelighed (mathematiske Mulighed).
Tendensen Virkelighedens Grund selv
nemlig det Mulige: forskjellige Be-
stemmelser indenfor samme Grund
Grunn saa Virkelighed.

Man kan Muligheden af ubestemte
modsatte Bestemmelser, som skulle
i den Form de Mulighed, ogsaa sig
selv i den reale Mulighed (vide
Tilfældet) den enkelte Bestemthed

er i grundlov alene under Forudsætning af Lovens Ophævelse eller Forandring, som indtræder under Mulighedens Rige, under Lovens Grundsætning, som den i sin oprindelige Form.

Den reale Mulighed viser sig derved, at Noget indbefatter en Begrundelse eller Årsag af Lovmæssighed, af Hvilken der følger alene den Lovens til Virkelighed. Virkelighed er Sum af, som indbefatter en Årsag af Muligheden, af Hvilken det kan bestemme sig til en eller en anden, medens det er skalt overordnede indre af Faktiske Tilstedeværelse.

Anm: Real Umulighed og formal Umulighed.

Den reale Mulighed bestaar af Begrundelse og Følge, det vil sige, at Lovens indbefattede Mangfoldighed af Tilstedeværelse, der staar begrundede ved hinanden. Man maaer sig nu Lovens til Mulighedens Lagrad udviklede mangfoldige Tilstedeværelse ved hinanden i deres Virkelighed, (Muligheden) = Lovens Lagrad, som sig bestemte fra Tilfældet ved Grund og Følge, siger sig derved, at Noget bringer sin Lov til Virkelighed, gaaer forud i Virkeligheden. Man betænke Lovens uundværlige gaaer ogsaa i Virkeligheden, forskjellige Modsætninger mellem den og Virkeligheden. Den reale Mulighed er Lovens til Modsætning, er

virkelige forandring i Virkelighedens
Form kan ikke bestemt tænkes, før
den er forklaret som real Mulighed.
Det er den bestemmelige Forman,
til, at Formen selver kan af ved
Valg bestemmelses i Virkeligheden
og befolder sin anden tilbage kund
mulig. Den reale Mulighed har
Årsagsmomenter i sig.

Begrebet for den reale Mulighed
ligger altsaa for sin Virkelighed en Dag
grund af ikke realiserende Formen.
Det har en ideal Side, en indre
Ubundelighed. Dette er en ny Be-
stemmelse, der kommer til for-
inden Modsætningen mellem Mulig
hed og Virkelighed. Dette er en
Ejendelighed ved den indre Ver-

-skelighed, som tilhører for qualitativ Be-
-stemthed. Det er i selvbevidst Tanke
Begrebet for Ting' to Sider, Idealitet og
Virkelighed. Ingen Ting kund Virkelighed
har at mødekommelighed Modsigelse-
fuld i sig.

Anm: Det Absolute Væsen har bestemmes
som den fyldte Mulighed, Almagten,
som har en Evindelig Rigdom i sig,
uden den mødbliver at være Ting.

Den reale Mulighed er dog paa to
Maader i Overgang til Nødvendig-
den; den er nemlig modsætlig inden-
for den formale Mulighed Grændser,
og en bestemt Nødvendighed udspringer
af Almagtens indre Ubundelighed.

Den reale Mulighed indeholder i
sig modsatte Led, der indbyrdes for-
andre og trænge sammen paa
en bestemt Maade; først sammen

til en Lokalitet af modsatt Lud. Der-
med gjøres Overgang fra den vaale
Mulighed til Nødvendighedens. Rekken
af Tanken er ei tilfældig, uden inden
Orden og Sammenhæng. - Et modsatt
oprindelig Qvalitativt Udgangspunkt, som det
sammensatte Begreb, som det
endelige Resultat. En modsatt Lud
i den vaale Mulighed svarer saa til
dets oprindelige Kostituent. Den vaale
Mulighed har derfor i sig indre Nød-
vendighed eller Realitet. Denne
Nødvendighed gjelder endelig under de
Forudsætning, at en vis Retning
er sat. Den vaale Mulighed forsvinder
ei, saalænge som tilfældigheden for-
svandt, men den indtager sig
med Nødvendigheden (Virkelighed). Real
Mulighed har det Karakteristiske at være
ligegyldig Enten til at bestemme sig enten
for det ene eller det andet af modsatte Lud.

Nødvendigheden.

Den vaale Mulighed, som bestem-
mer sig selv til Virkelighed, er Nød-
vendighed. Den vaale Mulighed er
bestemt til sin indre Bestemthed
(det er saa at sige den tilfældige Nød
vendighed selv) og gaaer ogsaa den
ene i Virkeligheden, som den ab-
strakte Karakteren af Nødvendigheden.
Herved er Virkeligheden selvstændigen
bestemt: den er Nødvendighed og en-
hed af Virkeligheden Nødvendighed.
Det er mere virkeligt og saaledes
mirkeligt en Nødvendighed (Begrebs
bestemmelse for som det. der vaalisere
sig qua en bestemt Maade mod im-
possibilitas opposite) den vaale
Mulighed realiserer sig qua en
Maade, som altsaa udelukker
det Modsatte. -

1 den abstracte Nødvendighed; 2. den betingede Nødvendighed; 3. den absolute Nødvendighed.

Den abstracte Nødvendighed, Ensidighed af det Modsatte, det ikke at kunne ikke-være og ikke at kunne være anderledes. Den udelukkede det Modsattes Existens og Tænkelighed. Dens Indhold udtales i Ontologien, men dens Indhold er Virkelighedens Form: dennes Sandhed Qualification falder endnu for den abstracte Nødvendighed.

Den abstracte Nødvendighed er egentlig den samme som den logiske: det Modsatte er egentlig det Modsigende og Tænkelig utænkelige. Den abstracte Nødvendighed indbefatter den første Trods, indtrods Hindren alt det mulige udelukkende, men indholdet af denne Trods er forresten aldeles ubestemmeligt. Det bliver paa en Maade tilfældigt. Dog var det selv Sammensætningen af det Tænkelige, den paa Tænkelsesmaade Mangesidede var dertil for tilfældigt; først er det Tænkelige selv dertil bestemt. Først naar Sammensætningen Tænkelighed nødvendig er det Tænkelige blevet sat med dem; først er Sammensætningen Lov.

Den Modsætning, som her finder mellem den abstracte Nødvendighed og den reale Mulighed, er den første mellem Væsensindhold og Form. Den reale Mulighed træder ogsaa her for den abstracte Nødvendighed og er det Væsensindhold, som dertil har sin abstracte Form. Men

den reale Mulighed som et rigtigt
Indhold end det, den abstrakte Nødvendighed
(den reale Nødvendighed skal nu
afhjælpes fra den abstrakte). —

Den abstrakte Nødvendighed er
altså den egentlige og den Lære, at
den blinde Faktor er negativ Grund-
bestemmelse for det reale Mulige.
Men i det reale Mulige ligger alt Nød-
vendighed. Virkeligheden er det for-
anrundne Lag rab. Det Virkelige er
Resultat, der fjerner sig i Totalitet
(Mangfoldighed) af oprindelige
Positioner, der integrerer sammen.
Den reale Muligheds er ændelig
Åbenhed af saadanne Bestrivninger
og ophører af den er reel nødvendig
(som Sammenhæng fra Resultat) —

Blad den for omtalte Nødvendig
hed ere to Veier at adhille: først, at
enhver oprindelig Position stammer
fra Voldt; dernæst, at den tvedre
i Relation til Andet og dermed frem-
tvedre i en Række af nødvendige
Tilfældigheder, som ogsaa ere nød-
vendige. Denne Nødvendighed kun-
ne vi derfor kalde den ydre,
da den er betinget ved Andet. Men
forsaavidt som af den ydre Nø-
dighed, ligesaavel kunde følge en
følge som en anden, er den til-
fældig. Her kommer altsaa ønskel
tilfældighedens dybere ligge.

Man har bestemt kvalitative
(qualitative) ere betinget ved de andre
Qvaliteter, indtagen sit vandgaa-

ligt Mål i Retten af de bestemte Lod, hvor den er betinget ved alle de øvrige. Ligesaa er dens egen Bestemthed sat (en udfyldt og Individualitet). (Saaledes mangler der kun een Ret i Nødvendighedens Begreb, som vi skal gaaes ogsaa til.)

Anm: 1. Determinationen. Der gives intet tilfældigt. Determinationens Grund bevares paa til Grunden hører Begrebet af Betingelse.

Anm: 2. Lov. Regel er at forstaa Udtryk for den betingede Nødvendighed. Lov er den Nødvendighed, i Følge hvilken alt enkelt er alle bestemt i Modsætning til Andre og i Forhold dertil.

Lignoverfor den udvortes fakaliske Nødvendighed træder den indre Nødvendighed saaledes det absolute Væsen som den enige Position i Enderligheden. Ja vi maae tilstaae at Modsætningen af denne indre og udvortes Nødvendighed laae til Grund for den ydre Nødvendighed. Begrebet staaer med Begrebet af Mennesket, som vi skilsmisse sig i ydre Position, der træder i Forhold til hinanden.

Det siges virkelige ved det af Mennesket selv som er skrevet for den indre Nødvendighed og bestemmes af Sammensætningen med Andet til Foranderlighed og mylende Skabningsakt. Den indre Nødvendighed kommer fra den

ogsaa undertiden Positiven, Antagelsen, men det gjør den undertiden ogsaa.

Den første Nødvendighed er den absolute, som stammer fra Begrebets ogsaa-dannede Position. Efter det Antagelsen indeholder og bestemmer det Enelige (Enkelte) til Alle. Det fremstillende sig saaledes uden at være sat med de undertiden Betingelser og det var med dette første Moment bekjendtskabet. Her dannede Erfaringen Begrebet igjennem. Denne Nødvendighed har optaget den undertiden i sig som et Moment, idet den ligger til Grund for den undertiden.

Nødvendigheden er et Moment i Virkelighedens Begreb. Den reale Mulighed gaaer umiddelbar over i Virkeligheden. Men den reale Mulighed har jo skjulden en anden Side: den besidder overfor ikke-være i Virkelighedens en Mulighed, som er den modsat; Muligheden af modsatte Led, der udelukker hinanden i Virkelighed er en Bestemmelse ved den reale Mulighed. Denne Side saaledes aldrig undgaaet. Ligesom Alvorligheden er en Bestemmelse ved det Absolute, som og indre Vanskeligheder, undgaaelig Skyld ved det Enelige, som ogsaa Position.

Det første Virkelige er det, som, naardet det realiserer sig, besidder en vanskelig Skyld af Muligheder ellers Antagelse tilbage. Under alle det Bestemmelser ligger et Kontrast tilbage. Som er en undgaaelig Fiende til Bestemmelser (Substans) Dim Hensyn Gan det under alle Bestemmelser holde sig. Substansen

er Noget i det Virkelige, hvorfor
af Muligheden og det absolut Nødvendige.
Alt det Virkelige er realiseret Mu-
ligt, ideal Umulighed.

Virkeligheden er givet af Mu-
ligheden og Nødvendigheden. Man kan
sætning, at Noget er al Virke-
ligheden og al Virkelighed Noget
betegner ikke, at den reale Mu-
ligheden er ufuldkommen ligesom hvor
Indskrænkning og Udvidelse, begge
med Hensyn til endelig Realisa-
tion og Tilintetgørelsens System.

Substantialitet.

Alt det Virkelige, det første som
det kaldes, er Ens af sig selv, med
sin egen reale Form, fordi det er,
og udelukker al Tilfældighed og
Ubestemthed Nødvendighed, som skulde
handle som omvendende dens
fuldkommenlighed. Men det indskræn-
ker i sig en Umuelighed af Realisatio
ner, som begrænser den ufuldkomne
som bringes til forskjellig Uforander-
lighed. Det har i sig et Princip for
Selvudvikling og Reflexibilitet.

Det skjulte som Muligheden
ikke forsvinder i Virkeligheden, idet
Intet skal realiseres sig, men
i Virkelighedens Dialectik ligger sig,
at den i Virkelighed ligger Mulighed
til Modsatte: Det er ret og sandt
Noget, der som ret og uskadet med
sin Mulighed er tilstede i Virkelig-
heden. Det Mulige gaaer aldrig af
i nogen Virkelighedsform, men
bliver som umulig Mulighed til
Modsatte. Det Omvendelige, Reale
midt i det nødvendige Virkelige

og det Virkeliges Sande Rod og Hjem. Det Tilstedeværende er aftrukket og dog gaaer Tanken ikke fortabt i Virkelighedens.

Forskjellen af Grund og Virkelighed er Substantialitet. I Begrebet Virkelighed er det mest Mulige forudsat, da det ikke gaaer ud i nogen videre Bestemmelse. Hvad angaaer virkeliggjort Begrebet sig selv og bevæger sig ikke af mulige Bestemmelser i sig. De nye Virkeliggjørelser stræbe bestandig fremad under Grundens Uendelighed og den er den det ene ophævende Væsen, der omfatter Endelighed og Uendelighed.

Begrebets Elementer i sig under megkende Bestemmelser og Forskjelle er det Substantialitet. Herved undersøges sig Bestemmelse og Forskjelle til Identitet, der først ved Begrebets Virkeliggjørelse bliver Substants og Accidents. Substants er Forholdet i Totaliteten af Forskjellen, som den sætter sig selv. Den er Enhed i Mangfoldighed; det, der bestaaer under dennes Magt. Forholdet bliver

Forholdet er Totaliteten af sine Forskjelle, som ved gjensidig Overgang sinander.

Men ingen af Accidentserne udgjør Begrebet: de ere i Begrebet. Begrebet virkeliggjør sig selv og er tilsidst den substantielle Enhed af sine Accidentser. (Enhed er abstrakt Ene) Substansen er det Andet, Bevarende, som ere selv tilstede i enhver af sine Virkeliggjørelser.

Causa: Den Årsag som Forholdet Substants.

1. Substants og Accidents. 2. Årsags-Virkning og Dependents. 3. Vexelvirkning.

Substants og Accidents. Substants er Forholdet i Totaliteten af Forskjellen, som den sætter sig selv. Den er Enhed i Mangfoldighed; det, der bestaaer under dennes Magt. Forholdet bliver

Forholdet er Totaliteten af sine Forskjelle, som ved gjensidig Overgang sinander.

Den Lensed, der tænkes paa, er ikke en
ubetydelig indbyrdes-stillende Deel af Regje-
ringen i Forhold til Artikler, men den
er en Del substantiel Lensed, hvori
Medlemmerne gjensidigen forudsætte hin-
anden. Substantiven Element ligger
under alle disse Virksomhedsgrene;
Mangfoldigheden optages ikke heri,
men den er alle Mangfoldighedens

Lensaksen er det Elementet i de
mangfoldige Forskjelle; Artikelbestem-
melsen det Forbigaaende, Vexlende. Da-
lades hvilke Artikelbestemmelser med til at
være væsentlige for Substantiven,
ikke at udtømme dens Væsen. Den
Baand som skal Mellemled være
alle Forskjellene, hvilket endelig
Egenskaber Ting ligesaa vel ikke
være alene gaar over i en anden

Virkelighed af Artikler. Den
skal Mellemled Tredie Substantiven
ved enhver nærmere Determination.

Forholdet imellem Substantiv
og Artikelens oftest kaldes første gang en
umiddelbar Maade. Hvad han i
denne Sammenhæng Artikelbe-
stemmelse vil – som Navnet antyder –
tænkes som Negt, der udelukker Com-
mer til Substantiven og tilbageviser
sig dermed; men Artikelbestem-
melsen tænkes dog som nærmelig: dog
tænkes, at den endelig Artikels
Tænke mangler ikke at Substantiv
dermed bliver noget Andet. Mellem-
gaaen af det Modsætte tænkes for
Tænk. Substantiven er det Tilbage-
blevne, bestaaende, medens Artikel
fjernes mægle. Denne Modsigelse, at

ett Oföränderligt kärna Väsendet man
förstår med ~~väsendet~~ väsendets
Mellanbegrepp.

1) Ting och Egenskaper. 2) Antal
och Tal. 3) Monader och Totalitet.

Anm: Om den första Transcendentala
Synsamhället.

A. Ting och Egenskaper.

Tingen är Substratet för en
Mängd af Egenskaper, som är
den närmaste. Det är en kollektion
Enhet alla Ting af dem, men de
andra förnimma dem är i ett Tanke-
Ögonblicksperspektiv, Åskådningsperspektiv
men närmaste, tillfälliga. Tingen
Kunde vara ända Åskådningsperspektiv
och blimer verkligt ändå de förän-
drade.

Tingen förändras från Egenskaper,
men blimer från den samma. Väsen-
den förnär blott till dess Tillkomst-
delse och treffar icke den själv-
Tingens egentliga Qualitet blimer
den samma, men Egenskaperna,
den blott framkommen under Re-
lationerna, förändra sig.

Anm: Tingen i sig och Tillkomstdelse:
kunde Qualitetar och tillfälliga
Egenskaper.

Tingen kan icke tänkas från
Tjänst bag vid sin Egenskaper utan
utan att tänka sig tillsyn dem. Tin-
gen icke är självständig och verklig
i sin Egenskaper. Tanken om
Väsen och Ting är långt gjändom-
men. Den tredje finn i sin Egen-
Skaper från dessa sjuda Tanke-
tanken, ja sin Kärna är Mang-

Forbindelsens Egenskaber, Egenskaberne ved deres Bind gjennemtrenge hinanden og være i Enhed. De ere væsentlige Egenskaber (Tænkningen er nemlig Forskjel for sig, da den jeg endelig Totalitet og ikke Forskjel)

Her gjøres en Overgang mellem Tingens væsentlige og uvæsentlige Egenskaber. Tingen de sidste tilhøre Begrebet; de uvæsentlige Egenskaber ere udenværker for Tingen. De Tinge ikke nogle; thi Jeget endelig er med alle og alle med Jeget (de enkelte hinanden indbefatte). Herved mindes Modsætningen mellem Væsen og Skin tilbage. Mangfoldigheden er ophævet; Begrebet ikke, som dog skjuler af Tingens Begreb. Skinnet finder sit Princip i Tingens Begreb, som netop bremser det Uvæsentlige. Det maa nemlig være væsentligt for den at indeholde det Uvæsentlige.

Det, som vi for Tiden væsentlige Egenskaber, er det samme som vi før kaldte vort Middel. Det ligger: den reale Mulighed begynder at være en til medfødte Lod, som udelukker hinanden i Virkeligheden. Den reale Mulighed er de væsentlige Egenskaber, og de hinanden i Virkeligheden udelukkende Lod ere de væsentlige Egenskaber. Begrebets reale Mulighed er det Indbegreb, Totalitet, men det gaaer ogsaa den anden

Sidst ikke og i nogen enkelt Ytring,
men hvor som helst i Modsætning til det
Ord vi bruge naar ytre sig i Virkelig-
heden er nødvendigt; ikke, at den maa
ytre sig paa denne bestemte Maade. Paa-
hvad Maade vi ytre vil det udtrykte
som væsentligt for Tingen.

Tingen som real Mulighed alle Erfa-
ring af sin væsentlige Egenskaber gaaer
ikke op i nogen enkelt af sine Ytringer,
men Ideen selv tilhører som substantielt
Indhold. Forskjellige Tinge ikke ukommen i nog-
en enkelt Ytring er den indre Ubestemthed sin
mindre. Ligesaa er den enkelte Ytringes
tilfældige Mulighed af det Modsatte. Tin-
gen er jeg tilstede i sine (Qualificationer.
Virkelighed) uvæsentlige Egenskaber
eller Accidenser, der saaledes ere væsentlig, ikke
fremmede for Begrebet.

Spinosas Attributa og Mode. De fleste oplage
af Erfaring; Hr Spinoza blinder saaende ved de umiddel-
bare Data om Tingen ved deres Egenskaber, og paa
dette Standpunkt kunne de uvæsentlige Ting tages af Erfaring

B. Det fjelske og det dalske.

Det har under Diskussionen af Ting-
ets Egenskaber stadig tydeliggjort sig,
at Forskjellen maa tænkes som gjen-
nemtrængende hinanden, og Contrasten
maa tænkes som Gjennemtrængt i
Totalitaten af sin Modsætning. Det
naturlige Udtryk derfor er det fjelske
og dalske.

Anm: Det fjelske og dalske minder om
Rumdele og et Rumhele. Et
saadant er det fjelske ikke udtømmende,
men er en væsentlig Egenskab ved.
Ogsaa Maaden i sin Modsætning maa
tænkes som fjeldsk og dalsk.

I sin mest umiddelbare Tilstand
optræder det omhandlede Categoriforhold,
naar det fjelske og dalske optræder med
en Slags Selvstændighed mod hinanden.
Det fjelske kan bestaae uden at have
alle sine Dele. Nogle af dem kunne

noget Sted ikke befinder sig i en mang-
gelfuld Tilstand, uden at det Ideelle træder
tydeligt for Bevidstheden. Det indtrædende
altså gaaer en Modsætning imellem
Indvortes og Udvortes Dele, som
svarer til Modsætningen imellem
det væsentlige og uvæsentlige Egenskaber.

Ligeledes kan Begrebet Del
sættes ligelig, at de stå deres egne
af det Hele uafhængige Bestaaen. Be-
hovet vender da som forudgaaende
Betingelse, der indgaar i Forbin-
delsen, hvorved det Hele bliver et
Organisme. En saadan Deel kan vi
kalde som et Hjerte med Dele ligesom
som et Atom, men i ligeså Tilfælde
vil man et saadant Hjerte
kunne kalde sig selv i Atomet.
Man kunne forestillingsmaade saa-
vel ikke til det Hele Begrebet om et
Hjerte og Dele. Det Hele er kun

Totalitaten af Dele og Delene ere saavel
i det Hele som i hinanden. Den selv-
stændige Deel kan vi angive tendens
som selvstændig Bestemthed; thi de kom-
mer den i Modsætning og indbefattes
saaledes i en Enhed.

Det Hele er, sandt i væsentlig Or-
ganisation, altsaa sandt. Det er kun ikke
det artikulerer sig i Mangfoldighed
af sine Dele. Det kan ingen Deel und-
være og ingen Deel kan blive selvstæ-
ndige Udviklinger uden at det Hele
bliver sit Grundt. Hellere ikke Delene
kunne være for sig; de ere kun i hinan-
den og for det Hele. Det Hele er altsaa
identisk med sine Dele og Delene med det
Hele.

Anm: Uendeligheden i Enheden og En-
heden i Uendeligheden – Atomismus.-
Uendeligheden afsluttes som
den fuldkommenlige Bestemthed. Den i
Tid og Rum konkrete Virkelighed og

Igjen henviser vi om den av vore Autr. anmerkninger sammenstrengt til Enhed, og av Virkeligheden, hvori Mangfoldigheden altid indkommer. Enhed bliver endnu tilfældet ved sin ideal Baggrund.

C. Monaden og dens Totalitet.

Den substantielle Enhed, som det Tale er vorsmærket i Totalitaten af sine Dele og dele er identisk hermed, hedder Monaden. Den er med Totalitaten af sine Sær-Egenskaber tilstede i ethvert af sine Manifestationer. (Altså bliver de Gien Elevt: Aandens Begreb) Vi kan se en Enhed, som dele er Mangfoldigheden og skulde den sammen i sig. Ved at hydeliggjøre dette Begreb kan vi udvikle Substantialitetsbegrebet i sin fuldkommenste Klarhed. - Mangfoldigheden kommer ei nærmere Monaden end dele, Ejendt udenlbar, Mangfoldigheden Ejendt den negative Mangfoldighed.

Monaden har to Sider: en real Virkelighed, hvori Egenskaberne gjennemtrænge hinanden til Enhed, og en Virkelighed, hvori Virkeligheden altid ikke kommer. Enhed bliver endnu tilstede ved sin ideal Baggrund.

Monaden er den hydeliggjorte Substants, der har optaget sin Totalitet i sig: dens Mangfoldighedder ere af sig selv sammenvoxede til Enhed. Men denne Enhed er forskellig fra Substrat for dette alene at Caand, der sammenfatter en Mangfoldighed. Enheden er Monaden ikke noget Forligt, der staaer i udvortes Forhold til Mangfoldigheden; Monaden er tværtimod en udenlbar Enhed, et Individ. Det er dette Ein sig selv liegt, for en Eiendommelighed, dette forhindrer det sig absolut i alle sine Egenskaber og Forandringer. Dette er den sande oprindelige Position. Denne Individ

Qualitet er den vaade Nødvendighed, som ogsaa er den vaade Muelighed, hvorfra Erfarendes Begreb skal udvikle sig. Det er den substantielle Tanke, der medbringer sig selv sin Kvalitet og selvbevidst i alle sine Realisationer. Det Monadiske er det sande Virkelige, som er sig selv lige i sine Forskjelle og i sin Forskjellighed er sig selv lige.

Monaden træder i Relation til Andet og til det Mangfoldige, men det Mangfoldige, det andre Mangfoldige, er Ikke-monaden, som staaer i Forhold til den mangfoldige Ikkemonade som Tanke, der har sine Forskjelle, sin Totalitet, der selv er Monaden. Den som Tankemed er ogsaa det Absolute virkeligt.

Centraliserende Monader. Ikkemonader. Enhver Monade tilhører ikke blot sit til sig andre, men selve af sin absolute Tanke som ideel Moment i sine indre Totalitet.

Antithesen. Enhver Monade er kun i sin Tilstand med sig selv og selver sig i sin Forskjellighed fra sig selv ved Tilstand til Andre. Det er sin Tilstandsfod ved afhængt af de andre og vorunder af de i Testamentet, der vorunder ere den medfødte. Dette er Tyril af det Hele, hvorom enhver Monade i sig: Disse Typer ere Kombinationerne (som gjør Leibnitz til blot idrætte).—

Forsaavidt Monaden realiserer sig selv efter sin Grundbestemthed, hvis absolut Aktivitet at maatte tilkomme den, og forsaavidt den kun for sin Tilstandsfod med alle andre, hvis absolut Passivitet at maatte tilkomme den. Disse to modsigende Bestemminger forsvinde saaledes. Det det Absolute for Monaden sin Grundbestemthed (sin vaade Muelighed) og

man Een forfaaret saaledes tillagde den Aktivitet eller Passivitet (naar man abstrait betragter dens Forskjellighed), man, da den Gien ved at være indordnet i Totalitet og Modsætning saa fin Grundbestemthed, er den allerede bevæget i Relation til Andet. (Dette var den ene Side af Forholdet.)—

Men en Monade staaer ikke blot i dette almindelige Forhold til andre Monader, men den træder i Virkelighed eller realiserer sig, træder den i et bestemtere Forhold til bestemte, til hvilke den staaer i nærmere Berøring. Den videre Grund til Bevægelser (Følger) af sine, som sine realiserer ligeledes sig selv efter dens Grundbestemthed, og forsaavidt er Forholdet ensidigt: sine egne Grund til Bevægelser af dennes.

sidstes Grund er i andres Forandringer. Sidstes Bevægelse fremkaldes ved en Modvirkning. Monadens Selvudvikling ... er en Dialektik, der gaaer i Et med Forening af sig,

Eftersom Virkelighedsmomentet bestaaer af Dialektiken og Ungrundet.

Sidstnævnte maa nu kunde oplyses for at Monadernes Forhold til hinanden kan blive fuldkommen forstaaelig. For at Gien kunde sig selv indbyrdes Forvirkning og Modvirkning, behøver man et Fællesmedium eller Virkelighed for dem. Dette er dets Rumlighed. (I Lære om Bevægelsen og Rum saa vi, at Bevægelsen gik ind i en Form, som var væsentlig derfra, og vandrede gjennem et System af Former. Rum var for Gien det quantitative Udtryk for Bevægelsen, ikke noget udenfra tilkommende.

Forman er Een Art Relation til Andet; og forsaavidt som denne mangler, gaaer Bestemmelsen gjennem at Tydning af manglende Forms) Monaden indgaaer forskjellige Forbindelser og løser dem igjen og derved giver den sig skinbar Grund-Form.

Monadernes Qualiteter ere i Qualitativ Henseende, men med Hensyn i Quantitativ Henseende: de give sig baade Extension og Intension, det vil sige, de fylde Rum og Tid. Dermed sammenhænger den almindelige Grundform og fælles Tydning og Virksomhed for Monaderne.

Ved Monadernes fælles Fylde af Rum og Varighed, idet de opfatte sig og modtage, ere de forenede om Tid og Rum, hvilke ere de Former, de fylde give sig, men de kunne dog kun være i Tid og Rum.

2. Kausalitet og Dynamik.

Begreberne Grund og Følge (Årsag og Virkning) gik over i begrebet Virkelighed. Det Virkelige var den sig selv tilstrækkelige Grund. Denne Forening af de modsatte Forholdsbegreber lagde vi til Grund for Begreberne Aarsag og Virkning. Aarsagen er den egen Virkelighed, Virkningen Aarsagens Virkning.

En Monade udvikler, realiserer sig selv og virker derved umiddelbar paa Andre. Den bestemmer sig ikke umiddelbar til Virkning paa Andet. Paaland maa i Almindelighed forholdet stemples. Ved at bestemme sig selv, virkeliggjøre sig selv, bliver den Årsagen i Andet, men Reflexen af Følger i Andet er kun Almindelighed

i den selv. Substantsen, Monaden, er baade sin egen Aarsag og Virkning: idet den realiserer sig selv, virkeliggjör sig selv, skaffer den sig selv Virkelighed, men ved det samme virker den paa Andet.

A. Aarsag og Virkning; B. Kraft og Produkt; C. Substansaarsag. —

Rum: Det Absolute var den rene Mulighed, som i sig indbefatter al Virkelighed, hvorpaa Substants, absolut Realitet. Gud realiserer sig selv, virkeliggjör sig selv og dermed Rum. Guds Produktivitet er Selvopfyldelse og Fuldelse og Nødvendighed. Absolut Produktivitet, som ikke efterlader et Rest Mulighed. Man er den guddommelige Realitet ikke nødvendig? Nei, det var den rene Mulighed, der gik over i Substantialitet, den blev bestandig tilbage som en ubegrænset Tilsyn. Den Nødvendighed, som Ontologien lærer, er kun abstrakt.

A. Aarsag og Virkning. Substansielle Tanker virkeliggjör sig selv og holder sig i denne Virkeliggjorthed, men kommer ved denne Selvopfyldelse til at virke paa Andre, som ogsaa fornegter sig selv. Man er en blot udvortes Realitet, som ikke udgjör Substantens Væsen. De Ting de gjerne mere end hverandre og dog have fælles Realitet, som er den blot quantitative, og de besidde denne Realitet uden væsentlig Forandring af Egenskaber (Dette er den umiddelbare Virkelighed af Realitetskategorien.)

Aarsag og Virkning maa begge være
aktualiserede; men Tanken bevæger
sig stadig. Det er substantielle Forhold
der danne Grundlaget for Tingenes
Existentsformer, indtrædende det ene
og Tingen saaledes indbyrdes til at
virke og lide. Altsaa bliver Virkning
og Lidelse væsentlig kun Tilværelsesmaader
af Tingene, og følgelig nødvendige.

Erkjendelsen af Tingens Modsigelse:
Det er nødvendigt for Tingen at være
i Forhold til Andre som virkende
og lidende, men dette Forhold træffer
Tingen kun dens formelle Existents, ikke dens
Væsen. Forsaavidt som de modsigelsesfulde
Ting saaledes blive selvstændige Ting, ville
de ved Tankens abstracte Tilværelsesfuldkommenhed,
uden at deres Specification
gaar i Betragtning, gaa alle andre.
Dette er det abstracteste, men ogsaa
almeengyldige, Qualitetsforhold.

de virke, som Ting betragtede, i det
Mindste indbyrdes gaa andre, idet
andre ikke Tanken kan den Selvstændighed, som de have. (Dette kan man
sammenligne med og benævne efter
Lagenes ordinære Multiplicerne).

Skilde man betragte den isolerede,
rene Aarsag eller Virkning som Aarsag
og Virkning, da nødes man ud i
en uendelig Regres og Progres, og det
kom ikke til nogen virkelig Aarsag el.
Virkning, da en saadan Uendelighed kan ikke blive fuldt ud fuldført. Men
den isolerede Aarsag er ikke Aarsag som
isoleret. Begge Betydninger, Virkning
og Modvirkning ere nødvendige i den
virkelige Aarsag. Denne indre Uendelighed af Virkning og Modvirkning er ikke
den udvortes omskiftende, men den indre
Bevægelse, som bringer Ideen i den uendelige Konstruktion af Virkninger og Modvirkninger. —

En enkelt Ting virker ved sin blotte Tilstedeværelse paa en anden enkelt Ting ikke ved at modificere i dens Substrats Existensform. Dens Substrat paavirker ogsaa den anden og frembringer en Modification deri, uden at den ene eller den anden Ting bliver væsentlig forandret. Det bevares dens Selvstændighed, men modificeres blot fra anden og Gang i relativ Overensstemmelse.

Det, der gaar ud, forholder sig ei blot passivt, men forudsætter en Reaction, der tilbagegiver nøiagtig det samme som det modtog i Vekselvirkningen – Energi, Modtryk, Elasticitet. Man kan sammenligne den i Frembringelse af nyt Produkt, hvorved mindre afsimilerer sig selv Vekselvirkningen.

15 Aug

Lungen, som indbyrdes ytter
Virken og Modvirken, blive via Med-
delelsen bragte til Lignevægt. Denne
bevoger paa at Almindelighed, som egent-
lig er Resultat af Kroppen og
Sjælen sammen. Det er altsaa
Medium, som repræsenterer og tilsidesæ-
tter Kroppen. Dette Almindelige virker
igjennem de enkelte Lunge og Lever
dem væsentlig uforandrede. (Sjæl-
lestyr, Lyst, Vanvid, Syg). Vi
faar saaledes som Resultat af Virk-
ning og Modvirkning en Grund-
tanke som virker gjennem alle.

Det er saaledes egentlig ikke
Lungen selv, der virker paa sinandre,
men at almindelig Princip virker
ikke igjennem dem og lader dem

besaan uforandrede i deres Væsentlighed. Dette almindelige er deres Enhed og Eensartethed, er det almindelige Grundlag (Grundelement), der danner deres Sammenhæng. Men det, at det Ene er et med det for sig værende bestemte Ene, gjør Overgang til det andet Plads vanskelig, i stedet for gensidig at virke med den specifikke Modsætning. (De forskjellige Linjer for sig, indbyrdes i et givet Rum)

B. Kraft og Produkt. 1) Kraften som virkende med sin formale Eiendom, 2) med sin specifikke Qualitet, bestemte Qualification (Enhed Virksomhed med sin specifikke Qualitet i sit Andet, Valør ni Kraft). — Eingen virker ikke blot med sin formale almindelige Egenskab, men som qualitativ Egenskab. De ere ikke blot forskjellige, men modsatte. De ere ikke blot forskjellige og modsatte, men ere selv til forskjellige med deres specifikke Differents. Den ene har, hvad den anden mangler. Dereraf opstaaer det Vanskelighedsforhold, som ikke er at overvinde, men hvori Eingene deres Enhed kommer i Erfaring. De virke som Enheder. Kraft er en med sin specifikke Virksomhed sammenfaldende Eiendom. Saaledes Kræfter som Tiltrækning, Tiltrængen, Tyngde, Antityngde o.s.v. De ophæves under deres Aktion og Reaktion til deres Selvstændighed, men forsvinde i et Tredie, et Produkt.

Kraft er en Eings specifikke Relation i Forhold til sit indbyrdes

Andet, der er ligeså Kapacitet, og den Bestemmelse af begge, der sammen med dette Begrebs Forhold. Kraft er altså ikke noget særligt ved Ting i deres Egenskab, men den Enighed i deres Existents og Virksomhed. Den ene tvinger blot ved sin Existents i Forhold af Virkning og Modvirkning til den anden: den aabner sig for den anden og klynger sig til. Naar Ting ikke staar i Forhold til et ubegrænset Andet, tilhører man den en latent Kraft, altså en helt ubestemmelig Mulighed, at tilhøre Tingens Existents uden til, men en Ubetingethed for dens Existents. Og ubetinget godt dens Natur, ikke at være Magt i sig men Ens i Forhold, ved dens Handling. —

Men begrebet om endelig Kraft opfanger sig ved samme Maade som begrebet om endelig Qualitet. Ved den ydre Relation til andre dertil Kræfter. I Tingen af Kræfter. Paa den ene Side er Grundkraften ene; paa den anden Side ytrer den sig i Virkelighed som en Mangfoldighed af Kræfter.

Grund af Kausalitetsbegrebet bringt ved at Sammenhæng. Først saa vi paa den endelige Kausalitet opfanget. Her er Virkning, er altid Modvirkning. Men Tingene staar som ubetvivlelig virkende ved hinanden. Der er det Forhold Virkning og Modvirkning paa begge Sider. Kræfterne virke i hinanden: den ene paa den ene paa Egnaam i den anden; som ubetvivlelig den; de Fælles og Forudsætte hinanden. Den Samhørighed. Det Samme Begreb om Integration er det,

i Følge heraf de forskjellige selvstændig gjørende Kræfter virke i forskjellig Grad af Selvstændighed, d. v. s. Selvstændighed.

Når en Udvikling af Kræfter begynder, Kræfter repræsenterer sig til en modsat, hvormed den indtræder og bestaar i sin Modsætning til den. Forskjellighed er da relativ Selvstændighed. Man forskjelsætter den Ene bestaaende ved det Andet, ved de adskillige. Ligeoverfor denne Selvstændighed, hvori denne Selvstændighed, hvor

1) Det Enkelte med dens Selvstændighed træder ved forskjellige og indtræder forskjellige, bliver de til Kræfter, som søge deres Enhed i forskjellige, stræbe at ophæve deres Selvstændighed. 2) Det Fornemme til en Kreds, ophæver indbyrdes Gjensidighedsforhold; og 3) det Produkt, hvori de adskillige Led have deres Selvstændighed og forligte

selvstændige Produkt – Assimilation – Ernæring – Kategorier

Man Produktet, Selvstændigheden, er det ikke Led i en ny Modsætning, som søger sin Integration, hvilket igjen fører ud i en uendelig Udvikling. Denne Enhed er dog en indre Enhed, en Gjennemtrængelighed, som gaaer igjennem alle disse Differentiationer.

Enkelte træde som selvstændige ved forskjellige og indtræder forskjellige, men de ere jo oprindelig de selvstændige (Modsigelse). De ere forenede ligeover for forskjellige.

De relativ selvstændige Enkelte ere oprindelig uselvstændige, falde ned i Differentiation, der finder

sin Integration i Hypothesis modsat-
te Ting. Det Absolute er et Princip,
der gjennemtrænger Hypothesiskate-
gorien og tilbyder dem sin Sam-
menhæng. Denne Harmoni er bestemt
ved en Grundlov, efter hvilken
de hypothetisk modsatte Led integrere
sig sammen. —

Det tredie Begreb i Kausalitets-
dens Categorie indeholder. Det Abso-
lutte er den Lov, som sætter de
mangfoldig mange Hypothesiationer
og forener dem for sig selv. Det
er den Grundlov, der gjentager sig
i Hjertet af de sammen gjennem-
trængende Kræfter, det er at ligefor-
lidt Tvivlsom af Kræfter Modsætning
og Indifferentsering. Men denne
Lov for Verdensordenen er lige så
lidt forklarende som de øvrige Kau-
salitetskategorier. Denne Lov viser
sig nemlig at være, for hvis Skyld
den er, ved en Finalbestemmelse.

C. Finalbestemmelsen. (Den anden dia-
lektiske Overgang.) I Begrebet Kræf-
tens Kausalitet ligger den Modsigelse,
at de modsatte Kræfter ikke kan gøre
at hinanden, som de strebe efter, men
deres Handlen, men som de ikke kunne
uden. De integrere sig nemlig med hin
anden og gjennemtrænge hinanden
i Produktet, som ene ikke var det hin-
anden, men Produktet bliver ikke
en Enhed, der ikke kan gaa at
sønderlemme o. s. v.

Heri var Aarsagen til Sammenhæn-
gen, Betydningen til følgende. Ikke
kan en Konversion af Forholdet:
at den sættes som følge, blive den
sande Aarsag; i det ikke virkelige

Mimer Aarsag og det Virkelig Aarsag
Imellem Frankommer Landen om
Midtal og Sommaal.

Primo. Vi sandt i det Sammenhæng, at Forskjellen imellem Tiden mest kan være noget ubetydelig, for Hvis Skyld den var. — I Præmissen siges at proportionen sat ex Communi, det Følgende er Aarsag til det Sammenhæng, det, som ikke er, virker intet; forde det ikke er, det som er.

(Tertio:) Sandsynligheden Grunden Communi. Dette er det sande Forholdet i Sandsynligheden Aarsag Konsekvens. Modsigelsen, at det ikke Virkelige er Aarsag til det Virkelige siges i mod Antagelsen af en bevidstlös Fornuftighed.

Nor det først kan Forholdet imellem Midtal og Gjennemsnit ogsaa=

=saa saadant, at de kunde kun undtagen Givenden vorende Hensyntagen. Midtal kunde uden at gjennemgaa til det ovrige Gradtal blot som Midtal, som til for Gjennemsnits Skyld, og Gjennemsnit blot som Gjennemsnit. Ogsaa kan i det Praktiske en Gjennemsnit gjøres til Midtal og en anden til Gjennemsnit. Men denne Vikkelse af Midtal og Gjennemsnit ogsaa vor sig Strax Forvirring en Forandring Ogsaa kan kunde Antal som Midtal og Antal som Gjennemsnit.

Anm: Aarsagen med denne Vanskelighed er, at Forskjellen mellem Midtal kastes overhovedet til Ingen uden gjennemgaa til denne Hypothetiske Natur — for Mennesket Skjebne Gjennemsnit Gaar Spekulation gjennemsnit denne Theorie

Midtal og Sammund bliver igjennem til de tilstødende Kredse, naar de sådanne danner indbyrdes sig imellem. Man har da vundet dobbelt Landbrugsjord af Sagen. Vi vender da tilbage til den. Bifaldt den Modsigelse i den, at at Sammund gaa umiddelbar ind i Midtal som det fremadskridende dvs og gaa den anden Vej ikke at være dvs, da det først ved Midtdel bringes til Virkelighed. Denne Modsigelse skal ophæves.

Den ydre Side Dilling, som Midtdel og Sammaal have til hinanden, er for det første rent ydre. Sammaal er tilstede i Midtdel og realiserer sig gjennem den. Den dannede Enhed Sammaal staar paa den ene Side: den mekaniske Sammendel og den fysiske Integration realiseres i ethvert Moment Sammaal. Paadelen er ethvert Led baade Midtal og Sammaal paa samme Maade, idet en given Orden virkeliggjøres derved. (Kant, indre Hensigtsmæssighed)

Men dette var kun den ene af de to Retninger. Ethvert Led er ikke blot paa samme Maade Midtal og Sammaal: det reflekterer sig ogsaa til sit Brudt anten som Midtal eller Sammaal. Den til omtalte Umiddelbarhed bliver et System af Midtal og Sammaal, der indbyrdes reflekterer sig til hinanden. — Ogsaa Mennesket begynder udvikler sig en ydre Helhed: den mono-diske Enhed i Totalitaten af sin Forskjellighed, hvorved den forener sig og skiller den sammen sig, en skjøn Sin-

=mand og realisérnde sig i den sön
sinn Middel; men den anden
Side er ogsaa anseet af Forskjellen
sælen baade Formaal og Middel.

Dag, som virkelig tilgrundt
skjelnet Lod den sædelige sön Middel
og sön Formaal, da sjunder vi tilba-
ge til at tænke os en ünmiddelig Han-
=delsmit imellem alle Lod, men
Jann ikke gjort at virkeligt Fram-
=skridt til at nyttet Livet. Vi maa
tænke os en absolut Fornaaarsag,
som Alt skal realisérne, som altsaa
ikke er og som Ingen er i Besthemmelse af
Midler og Formaal.

(Begrebet Fornaaarsag modsvarer) den
nu Modsigelse den i første Hænseende
blev sædelede, at den finder en Fortsæt
=sering af Formaalenes Rad indenfor
et ünmiddelig Besthem af Formaal og
Middel. Det som i sig selv er Formaal
er dog ogsaa Middel, subordinert et
höiere Formaal, men denne Ubred-
=ordningsgrad skreder ustyr det sande
Formaal. Formaalet er da et
Formaal, som ikke igjen er Middel
og tillige fornöiligt for Fornuftvæ-
senet. Paa den anden Side er Rek-
ken den ünmiddelige Progress, for-
Formaalet selv er tresdie: Rekken
og förste Rekken fremad. Formaa-
let er saaledes baade virkeligt og ikke
virkeligt. (Vi sin saaledes, forsaavidt
Fornöielsen kan vise Formaal Ein-
nu mere Vidde for den første Fo-
naaarsag

Virkelighed og ikke Virkelig-
=hed, en Modsigelse. Formaalet
(Formaalet) Virkelighed er

Det Sandsynlige i Virkelighed (ideelle Tilstandsvarelser i Virkelighed) er ideal, en Forudsætning. Virkelighed består ene og alene af Individer, som Forudsætninger for Tanken. Den ideelle Sandsynlighed er Forudsætningen for Virkeligheden. Det Absolutte er altså det, der sætter Sandsynlighed og Virkelighed. Alle de tre Begreber, Tænkelighed, Virkelighed og Sandsynlighed.

(Teologisk Dannelse).

3. Regelmæssighed

Omgangen for alle bebudede Ting. At det endelig ikke kan komme under det Absolutes Herredømme for alle vidste Ting: Afhandlingen om Kausalitetsbegrebet. Den udvortes Orden og Virksomhed var ikke endelig under det Ideelles Overmagt og Absolutes.

Løsningen og Endelsen af de psychiske Conflicter var ikke endelig under den absolute Determinationslov. Den teleologiske Kausalitet var ikke endelig under det absolut Formaal-Sættende.

Den første Virkelighedsform er Organismen, en Totalitet af Led, der medbyrdes saaes i Forhold til hinanden som Formaal og Midler. - Fuldmaalet, som er sinnsvigt for Skiærene og dog nærværende dri, er Psalm,

det som gjennemgående Sammenhæng i Midlerne og realiserer sig selv i Sammenhæng og Midler (det absolut Sammenhængende).

Thesis: 1) Organismen. Organismen er Totalitet, System, ligesom Substants og Monaden, men for mig den væsentlige Bestemmelse, at den er Totalitet af Midler og Sammenhæng. Den er en Proces eller Produktion, der gaar ud paa at realisere et Sammenhæng. Den Modsigelse skal løses, at Sammenhængen er ikke virkelig og den virker i Bestemmelse af Midlerne. Sammenhængen bestemmer sig indenfor sig andens Faldende Dele og til ethvert sig andens Faldende Momenter. Den sande Totalitet er ideel tilstede deri. Sammenhængen omfatter den i ideel Enhed og Nødvendighed

Med det Samme bliver den substantielle Enhed og Monaden forklaret. Den Enhed var ved Muligheden alene ideal Totalitet. Men Delene i Totalitaten vare i det Enkelte ligegyldige imod deres Virkelighed; forsaavidt de realiseredes var en afgjort — Overgang imod den abstrakte Nødvendighed. — Nu den Monaden fandtes bestemmende, at Sammenhængen, forbilledet er den ideelle Totalitet og ethvert Moment, Led i Virkeligheden, er bestemt som dens Middel. (Den indbyrdes Selvstændighed af Delene ved Siderordnet /Coexistents/; det organiske Forløb af den Udvikling) — Den substantielle Enhed, Monaden, er Organismen.

Modsigelsen i Begrebet Sammenhæng

maal. finder sin umiddelbare Oplös-
ning i Legemet. Organismen. Her
er Modsætningen mellem de sam-
lige Midler ikke ophævet. Ophævet af
den er endnu ikke i sig selv; Mod-
sætningen mellem Midlet og For-
maal: Organismen er ikke blot
tænkelig Realbar, men virkelig Reel
i det Tænkelige. Men sin indbyr-
des modsatte Lod ere tillige alle Mid-
ler for Organismens Endemaal.
Den organiske Proces gaar ud
paa at realisere Forholdet og der-
for ere de enkelte Led ikke blot
udenfor hinanden og efter hinan-
den, men de ere tillige i og for
hinanden. Forholdet er Begyn-
delsen og Enden af Processen.

Organismen er paa ikke Maade
at betragte som Kunstværket. De
forskjellige Lemmer staae ikke i en
fremmed Ydre-Forbindelse; sig-
ende til Midler for hinanden. Den ud-
vortes Lemmelighed, Materialet den
til Brug og Fornøjelse sig af dens Pro-
duction og Assimilation (Ind-
tigelse Ernæring) — Samhørighedens
egne Former, den mekaniske Sam-
hørighed og de physiske Processer Re-
generation, gik over i Kunstværket
Legem. Dens sidste Grundlag
har nu Organismen ikke sig: den
er Kunstværket; i det Mindste
maa den foreløbig betragtes som saadan.

Organismen er Evnende Ind-
virkende. Det udtrykker sin Grundmen-
lighed i sine udvortes Bestemmelser,
(sin Forbindelse giver det udvortes

Virksomhed. Forbilledet er det Enkelte-Fælles-
-ge; den enkeltes Virksomhed Lemmet)
Det kræver i Relation til andre lignende
Enkeltheder. (Dets Lemmelighed er enkelt
-Capitel den enkeltes Vanskelighed, naar
den organiske Sammenhæng er opløst, kræver
det Sammenstød fremfor som oprindelig Kræf-
-ter; ej det Lignende Gaar Enkelt ved i
Sammenhæng Forhold). De lignende Enkel-
heder blive gjensidig Middel og For-
maal for Enkelten og Grundvæv af
ny Enkelthed (et integrerende Led).

Men Fremskridt er kun ligende
Enkelthed og jævnlig forenyet igjen Mod-
-sætninger og Gjentagelsen af Fra-
dictet sig. (Der er vi indtraadt en Fase
Fortsats af Sammenhæng.) Ordsjæv Lem
Enkelten i denne enkeltmenneskelig Fæl-
-ge ej mere blot Sammenhæng, de maae
mere Midler. Enkelthed er fra ikke

Vanskjønt betragtet Lem af de organiske Enkeltheder, som
ideelig gjentage sig.

Det individuelle Liv og Fortsættelse
er kun ved at være i enkelt varierende
Led i en Totalorganisation af sam-
menhængende Organisationer. Det enkelte er
i sig selv, men i universelt Liv
er fælles for alle enkelte og det enkel-
te er altid kun mulig og virkelig
i enkeltmenneskelig Virksomhed
for dette Alle. Dermed ligger enkelt
det Enkeltes Pligt, at det som
et væsentligt Led søger ind til To-
talorganisationen. Det organiske
Forbillede er Enkelthed og maa
det være at sandt Enkelt kunne det

Det Absolute ligger nu at for-
klare sig, at det er det, som i det
realiserer sig selv, i er absolut tota-
litets Virksomhed, Fremstilling af

en Totalistisk Middel og Formaal, hvorgaar ind paa Individualismen og Socialismen. (Mandighedsten er jeg kaldet, Totalorganisation). – Den absolute Totalorganisation maa jeg dog betragte som en anden Organisme; ikke det Forbilledet haade er virkelig i den Udvikling og tilliige ikke virkelig Idet er i ideal Henseende Formaal Mangfoldigheden af de Individer og ogsaa indbyrdes Selvstændighed Modsigelse. Den er paa en vis Maade og er dog ikke.

2. i Fjelen.

Forbilledet Fal tænkes baade at være og ikke være i det organiske: Det Fal være i alle Dele, men dog ikke være fuldt realiseret i nogen Deel eller Udviklingsmoment

Det Grænse at Individualismen, som sammensætter Forbilledets Mangfoldighed ikke at være enelig Del selv indenfor sig-selv-være. Ethvert Individualisme er Fjelen (Formaalet af sig i Andet og Andet i sig)

I Formaalsen har Problemet en approximativ Løsning. Det ikke Være Del i Forholdsformaalet og Efterformaalet i ideal Tilstand i Fjelen. – Instinkt, Formaalet af Relation til Andet. Denne Helhedsformaalet.

Den substantielle Enhed, Forbilledet ligger indenfor. Det Formaal sig en Mangfoldighed af indenfor Individuals selvstændig i ideal

Normalsé, er forsammenlagde Dyd og Last
sig selv i Forsamlingen. Dette er en Sjæ-
nen Potents over det organiske Liv. Dette
kan til sit Endemaal Sjælen og er saale-
des ikke blot indskrænket til at bestaa sig
i at Erindre. Sjælen organiserer sig
ved. - Dette er Forklaring af Begrebet
Monade, hvori Fantasiriket og Aanderiket
er forenede, i Monaden modtages
Perceptionen; dette er dens Fantasiskat,
Sensibilitet. Den er Selvforsamlings-
sé og Selvforsamlingsevne i sig;
den forsamler sin sig selv i Andet.
Den aandige Side er Selvbestemmelse,
(Irritabilitet), Selvbevægelse-Villie.
Sjælens Liv i Organismen er bleg-
net med disse to Begreber. Sjælen
fremstiller sig saaledes i organiseret
Legemlighed. - Men den enkelte Sjæl
er kun den i Organismen nærmeste Form.

Men Sjælen er kun Formaalet, sættes
at ikke selv. Det maae ikke ophæves, det
Enkelte bevares. Dog er her det Forn-
=hold, at Sjælen er formelig Produktion
og instinctmæssig Virken (Opfattelse): den er
formelsen objig uden at være formelig
aller Aand. Sjælen er sat formelt,
ikke sættende aller sig sættende. Det den
organiserer produceres den til Fuldkom-
men Fantasiforsmæssig, men en formelsens-
sig Mande. - Sjæle træder i Forhold til
Sjæle, men der maa tænkes et fælles
Forsamlende Princip, som sætter dem
sammen og bevarer dem i de enkelte
Sjæle. - Det forholdsvis Standpunkt
er det, at anerkjende Legemet som den
bevidstløse Formelt gjør det Absolute
og tænke det som ikkepersonlig Formelt,
som Verdenssjæl. Det undfører det
uniuersielle Formaal, Verdensgjennem-

med ubevidst Formål; det sidstnævnte er
instinktmæssig Produktion af Værk-
dets ordning. Det er Kun Formål for
den subjektive (menneskelige) Bevidsthed,
ikke for det Fabelagde Princip. –

Man begynder Værkets Dyd og
Formen sig selv. Det Princip, der bevidst-
løst sætter Værkets Formaal (Plan),
handler ganske unægtelig således det og
ikke sættende det. Det Produktionsmæssige,
som ikke med af sin Produktion, er
det Fabte Instinktmæssige, ikke det
Absolutte.

Et Fremskridt er det, at opfatte
den Bestemmelse i det Absolutes
Begreb, at det gjennemskuer Alt og
med det Kun: det Ondes Handlingen
af Værkmesteren fornuftes ene med
det Absolute, som ene unegtelig handler
og skaber Værket. At Person gaaer
frem af Handlingen, fremmed det Ab-
-solute træder ud af sig selv og er sig
selv gjenmenstyg: den Handling,
Fremmed det udfolder og fremmer Alt
og vender tilbage til sig selv. Denne
Handlingens er nødvendig.

Men det Absolutes Handling,
Person, er Villie. Ja Villie, ikke
Handling, er det sig selv gaaende Aandes.
Hvormed bliver det Aand, Personlighed,
det bestemmer sig selv til at gradi-
-vere sin Modalitet og mene sig selv.

3. Aandens.

Vi spørge os Virkeligheds-
form for det absolut Formaal-sættende.
Den Jeg vi i Aandens Begreb og
tilsidst i den absolute Aand. Det
Virkelige handles at være det Ind-
-viduelle, som ikke blot realiserende

sig selv, men for at andre Ting, som
var modsigende deri. Paaland
ikke videnskabelig bestandig ud over
sig selv. Denne Bestemmelse er
oplyst i Begrebet Aand. d. v. s. den
Individualitet, som realiserer sig
af sig selv og med Kraft og med
Alvor sig selv at sig, men dog kun
med af sig selv at sig i Andre.

Aandens Individualitet består
deri, at den realiserer sig selv: den
bestemmer sig selv og med Kraft.
Villien er den substantielle Side
ved Aandens Begreb og Bestem-
melsen den accidentelle.

Det andet Moment. Aandens
Handling er absolut simultan
og afstiller sig fra alt Andet, men,
idet den afstiller Andet fra sig,
afskyer den det i sin Enkelthed.
Andre Tendens og Villen, den
gaar i Eet med sig selv, produ-
cerer Aanden sit Andet, afstiller
det fra sig og holder det i sin En-
kelthed. Aandens Bestemthed er
at Skranke, men den har sin
Mandelighed i sig selv og afstiller
sig som Aand. Skranken, som
den afskyer, er dens Undergang
og sidste Aand.

(3) Det Aanden som bevidst
Identitet gjennemtrænger sin
Modsigelse, giver den sig en Mod-
sætning og ophæver den igjen, idet
Modsætningen blot har ideal Tilsyn
[den kan afstraffes fra mellem af
sin Enhed]. Den har i dobbelt Be-
tydning Skinnet, da den realiserer
sig selv og da den er modsigende af

al Udvortes Sammensætning
(Bøiningslæren til at undersøge Sprogets).

Aanden er den første Kategori. Skal den kunde blive Gjenstand for Formaal da maae den falde under Psychologien i begrebet om den concrete Aand og dennes virkelige Udvikling.

Det organiske Liv kan deles til sin Sondersetning den mechaniske og chemiske Sammensætning; Sjelen igjen Organismen, Aandens Existentsphære er Legemet og Sjel. — Aanden kan kun komme til Virkelighed i Modsætning til et Ikke-Jeg, d. Ovrigt. Legemet kommer i Relation til Legemet, Sjel til Sjel, Aand til Aand. Aandens Relation til Aand giver Fællesskab, Villie, Selvbevidsthed [for Sprogvidenskab — Naturvidenskab — Selvskabelse].

Endelig Aanden kun og virker i Vexelvirkning med endelige Aander; de existere i Tid og Rum Physikum, Aandernes Rige. Man maae se den som, selvstændig, forskjellig fra de Bestemmelser, Categorier, Bestemmelser finde Sted?

Den udvortes sinnende Tilværelses Mangfoldighed og de ydre sinnende ydrebrende Momenter ere forenede i Bestemmelsen Forbindelse, men dette, som er virkeligt og ikke virkeligt, kan vi kunde i Begrebet Bestemmelse; kunde i den absolute Forening, men den er Categorien Tabt af Syst.—

Det Absolute kunde det Endelige i det Uendelige og det Uendelige i det Endelige og dennes Tabet det, er denne absolute Forening (det Tal mere Categorien i Mangfoldighed) en formløs Forklaring af Bestemmelsen.

Man, for at kunne absolute Kundskab kan være Tanken, maa den tænke den fulde Uendelighed gaa omgang i Forbindelse, saaledes som den er i Virkeligheden, og den maa tillige tænke sig den som Tanken i Modsætning til det Endelige; først det 3de Øieblik er Tanken, Virkelighed, den er ikke tænkt Forbindelse i Tanken.

Den guddommelige Kundskab af Verden er ei at tænke uden en Virkelighed, der i Begrebet gaaer foran. Gud er den absolute Tanke, som gjennemtrænger Uendeligheden med sin Aand, idet han skaber den. Paa den anden Side er det Sin ved at sætte Aanden ind i sig og at udfolde sig fra sig, at han har sin egen Virkelighed. Men denne Adskillelse er ei absolut, er ikke ophævet idet de optages i den absolute Tanke som Momenter i Aandsenheden som en betinget Selvstændighed og en ideel Existens. Gud er Jeg, Person, Aand. Hvad Aanden nu har af virkelig Selvstændighed af Gud og saaledes vorder den ikke med Guds Villie, kommer til Forsvinden i dens Frihed og Selvstændighed. (Skabelsens Problem). —

Vi søge en Virkelighedsform for det Absolute som Aandsenhed. Den finde vi kun i Begrebet om en personlig Gud. Aandsenheden forudsætter sig til Mangfoldighed, den kaldes Virkelighed og ikke Virkelighed. De endelige Aander have selvstændig og stemmende sig ind i Harmonien i det hele. Denne Harmonie kommer af den fortsatte Process i Mangfoldigheden alle Mangfoldigheder,

og det er Sin i Legemet Gud som
Rand alle disse Problemers Løsn.
I sam er Vandstandene og Jord
Jordskjæn bringer de sin Be-
vare Virkan i Harmonia med
det hele. —

Tilbageblik.